

**Երևան, Կենտրոն Մ. Սարյան փողոց 22 շենք, 2 շինություն և
Երևան, Կենտրոն Սարյան փողոց 22 հասցեներում գոյություն
ունեցող շինությունների քանդման (ապամոնտաժման) նախագծի**

**Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման
հաշվետվություն
(Լրամշակված տարբերակ)**

Նախաձեռնող՝

«ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ԱՌԵՎՏՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԵՎԱՆ» ՓԲԸ

Երևան 2025

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Ընդհանուր տեղեկատվություն	5
2. Հավելվածներ	5
3. Գնահատման հաշվետվության կազմման իրավական հիմքերը	6
4. Նախատեսվող գործունեության ՇՄԱԳ փորձաքննական գործընթացների վերաբերյալ	9
5. Գնահատման հաշվետվության մշակման հիմքերը, Նախաձեռնողի անվանումը, գտնվելու վայրը և նպատակը	10
6. Այլընտրանքային կամ զրոյական տարբերակ	10
7. Նախատեսվող գործունեության ենթակա տարածքի և շրջակա միջավայրի նկարագիրը	11
7.1. Ենթակա տարածքի նկարագիրը	11
7.2. Շրջակա միջավայրի բնութագրերը	13
7.2.1. Աշխարհագրական դիրքը, ռելիեֆը	13
7.2.2. Սեյսմիկա և երկրաբանություն	15
7.2.3. Կլիմա և օդային ավազան	15
Աղյուսակ 2. Ուժեղ քամիներով օրերի քանակը	17
Աղյուսակ 6. Օդի միջին առավելագույն (մ.ա.) և միջին նվազագույն (մ.ն.) ջերմաստիճանը	19
Աղյուսակ 7. Օդի հարաբերական խոնավությունը	20
Աղյուսակ 8. Մթնոլորտային տեղումները	21
Աղյուսակ 9. Ջյան ծածկույթ (արդիականացման ենթակա)	21
7.2.4. Հողային ռեսուրսներ	25
7.2.5. Զրային ռեսուրսներ	26
7.2.6. Կենսաբազմազություն	27
7.2.7. Պատմության և մշակութային հուշարձաններ	28
7.2.8. Հատուկ պահպանվող տարածքներ և բնության հուշարձաններ	42
7.2.9. Սոցիալ-տնտեսական հարցեր	43
8. Նախատեսվող գործունեության բնութագիրը, տեխնիկական- տեխնոլոգիական լուծումները ապամոնտաժման ժամանակ	46
8.1. Քանդման փուլ	46
8.1.1. Ապամոնտաժվող հասարակական նշանակության շենքի տեխնիկա-տնտեսական ցուցանիշներ են.	46
8.1.2. Ժամանակացույց	49
8.1.3. Շինհրապարակ	52

9. Օգտագործվող բնառեսություններ և նյութեր.....	59
9.1. Ջրային ռեսուրսներ.....	59
9.2. Քանդման նյութեր.....	60
10. Շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցությունները և ռիսկերը.....	60
10.1. Օդային ավազան.....	61
10.2. Հողային ռեսուրսներ	68
10.3. Ջրային ռեսուրսներ.....	68
10.4. Կենսաբազմազանություն	68
10.5. Թափոններ.....	68
10.6. Պատմամշակութային և բնության հուշարձաններ.	70
10.7. Աղմուկ և թրթռում.	70
10.8. Արտակարգ իրավիճակներ.....	72
10.9. Աշխատանքի կազմակերպում և անվտանգություն, մարդու առողջություն.....	72
10.10. Սոցիալական հարցեր	73
10.11. Լանդշաֆտ	73
10.12. Բարեկարգում	74
11. Շրջակա միջավայրի, մարդու առողջության վրա վնասակար ազդեցության բացառմանը, նվազեցմանն ուղղված բնապահպանական միջոցառումները (Բնապահպանական կառավարման պլան).....	74
11.1. Օդային ավազան.....	74
11.2. Հողային ռեսուրսներ.....	75
11.3. Ջրային ռեսուրսներ.....	75
11.4. Կենսաբազմազանություն	76
11.5. Թափոններ.....	76
11.6. Աղմուկ և թրթռում	77
11.7. Արտակարգ իրավիճակներ	77
11.8. Մարդու առողջություն, աշխատանքի անվտանգություն	78
11.9. Սոցիալական հարցեր	80
11.10. Լանդշաֆտ.....	80
12. Մոնիթորինգ.....	80
13. Բողոքների ընթացակարգ.....	81
14. Բնապահպանական կառավարման պլան.....	81
14. Մշտադիտարկման (մոնիթորինգի) միջոցառումներ.....	93
15. Հանրային քննարկումներ	100

16. Գրականություն.....	101
Հավելված 1. Տարածքի սեփականության իրավունքի վկայականները	102
Հավելված 2. Տարածքի հատակագիծը՝ կոորդինատներով.....	106
Հավելված 3. Պետական ռեգիստրի քաղվածք.....	107
Հավելված 4. Քաղաքապետարանի կողմից նշանակված հանրային լսման հայտարարություն և ավագանու նախնական համաձայնություն.....	109
Հավելված 5. Հանրային քննարկման արձանագրություն, մասնակիցների ցանկ և լուսանկարներ	111
Հավելված 6. Փորձաքննական պետական տուրքի վճարման անդորրագիր.....	122

1. Ընդհանուր տեղեկատվություն

Հաշվետվություն	Երևան, Կենտրոն Մ. Սարյան փողոց 22 շենք, 2 շինություն և Երևան, Սարյան փողոց 22 հասցեներում գտնվող շինությունների քանդման (ապամոնտաժման):
Նախաձեռնող	«Համաշխարհային առևտրի կենտրոն Երևան» ՓԲԸ
Նախաձեռնողի հասցեն	Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Բաղրամյան պողոտա 2-րդ փակուղի 8 շենք, 41 ոչ բնակելի տարածք
Նախատեսվող գործունեության վարչական տարածքը, փաստացի գործունեության հասցեն	Երևան, Կենտրոն Մ. Սարյան փողոց 22 շենք, 2 շինություն և Երևան, Սարյան փողոց 22
Նախաձեռնողի հեռախոս, էլեկտրոնային փոստ	հեռ. 093884625, կամ 098131471, eccaucasus@gmail.com

2. Հավելվածներ

Հավելված 1. Տարածքի սեփականության իրավունքի վկայականները

Հավելված 2. Տարածքի հատակագիծը՝ կոորդինատներով

Հավելված 3. Պետական ռեգիստրի քաղվածք

Հավելված 4. Քաղաքապետարանի կողմից նշանակված հանրային լսման հայտարարություն և ավագանու նախնական համաձայնություն

Հավելված 5. Հանրային քննարկման արձանագրություն, մասնակիցների ցանկ

Հավելված 6. Փորձաքննական պետական տուրքի վճարման անդորրագիր

3. Գնահատման հաշվետվության կազմման իրավական հիմքերը

1. «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենք (ՀՕ-110-Ն, ընդունված 21.06.2014)՝ կարգավորում է նախատեսվող գործունեության իրականացման ընթացակարգը՝ դիտարկելով շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատումների, անդրսահմանային և շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության պետական փորձաքննության ոլորտի հասարակական հարաբերությունները: Ներառում է նախատեսվող գործունեության 2 կատեգորիա՝ «Ա» և «Բ»՝ ըստ շրջակա միջավայրի վրա նվազող ազդեցության աստիճանի: Սույն օրենքի համաձայն իրականացվում է նախատեսվող գործունեության փորձաքննություն, որից հետո տրվում է եզրակացություն:

2. «Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին» ՀՀ օրենք (ՀՕ-121, ընդունված՝ 11.10.1994)՝ կարգավորում է մթնոլորտային օդի պահպանության իրավական և կազմակերպական հիմքերը՝ ուղղված մթնոլորտային օդի որակի պահպանությանը: Մարդու առողջության և շրջակա միջավայրի համար բարենպաստ մթնոլորտային օդի որակի ապահովման նպատակով՝ մթնոլորտային օդի պահպանության բնագավառում հասարակական հարաբերությունները:

3. «Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների ու պատմական միջավայրի պահպանության և օգտագործման մասին» ՀՀ օրենք (ՀՕ-261, ընդունված 11.11.1998)՝ պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձաններն են՝ պետական հաշվառման վերցված պատմական, գիտական, գեղարվեստական կամ մշակութային այլ արժեք ունեցող կառույցները, դրանց համակառույցներն ու համալիրները՝ իրենց գրաված կամ պատմականորեն իրենց հետ կապված տարածքով, դրանց մասը կազմող հնագիտական, գեղարվեստական, վիմագրական, ազգագրական բնույթի տարրերն ու բեկորները, պատմամշակութային և բնապատմական արգելոցները, հիշարժան վայրերը՝ անկախ պահպանվածության աստիճանից:

4. «Բուսական աշխարհի մասին» ՀՀ օրենք (ՀՕ-22, ընդունված 23.11.1999)՝ ապահովում է բուսական տեսակների (ֆլորայի) և դրանց առաջացրած համակեցությունների (բուսականության) բազմազանության, աճելավայրերի և էկոհամակարգերի հավասարակշռվածության վրա մարդու բացասական ներգործության կանխարգելումը: Իրականացնում է բուսական աշխարհի, դրա գենոֆոնդի և ցենոֆոնդի բազմազանության, աճելավայրերի պահպանության քանակական և որակական, բուսական աշխարհի շարունակական օգտագործման և վերարտադրության գիտականորեն հիմնավորված ապահովումը, բուսական աշխարհի օգտագործման հարաբերությունների կարգավորումը, բուսական աշխարհի պահպանության և օգտագործման բնագավառում օգտագործողների իրավունքների պաշտպանությունը և պարտականությունների կատարումը:

5. «Կենդանական աշխարհի մասին» ՀՀ օրենք (ՀՕ-52, ընդունված 03.04.2000)՝ սահմանում է ՀՀ տարածքում կենդանական աշխարհի վայրի տեսակների պահպանության պաշտպանության, վերարտադրության և օգտագործման պետական

քաղաքականությունը: Նախատեսում է գենոֆոնդի և տեսակային բազմազանության պահպանության, պաշտպանության, բնականոն վերարտադրության ապահովումը, կենդանիների բնակության միջավայրի ամբողջականության խախտման կանխումը, կենդանական տեսակների և դրանց պոպուլյացիաների ու համակեցությունների ամբողջականության, կենդանիների միգրացիայի ուղիների պահպանությունը, կենդանական աշխարհի օբյեկտների օգտագործման հարաբերությունների կարգավորումը, կենդանական աշխարհի պահպանության և օգտագործման բնագավառներում օգտագործողների իրավունքների պաշտպանությունն ու պարտականությունների կատարումը:

6. «ՀՀ Հողային օրենսգիրք» (ՀՕ-185, ընդունված՝ 02.05.2001)՝ սահմանում է հողային հարաբերությունների պետական կարգավորման կատարելագործման, հողի տնտեսավարման տարբեր կազմակերպա-իրավական ձևերի զարգացման, հողերի բերրիության, հողօգտագործման արդյունավետության բարձրացման, մարդկանց կյանքի ու առողջության համար բարենպաստ շրջակա միջավայրի պահպանման և բարելավման, հողի նկատմամբ իրավունքների պաշտպանության իրավական հիմքերը:

7. «Թափոնների մասին» ՀՀ օրենքը (ՀՕ-159-Ն, ընդունված 24.11.2004)՝ սահմանում է թափոնների հավաքման, փոխադրման, պահման, մշակման, օգտահանման, ինչպես նաև բնական ռեսուրսների, մարդու կյանքի և առողջության վրա թափոններից առաջացող բացասական ազդեցությունների կանխարգելման համար իրավական և տնտեսական հիմքերը:

8. «Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին» օրենքը (ՀՕ-237-Ն, ընդունված 23.06.2011)՝ կարգավորում է Հայաստանի Հանրապետությունում աղբահանության և սանիտարական մաքրման հետ կապված հարաբերությունները, սահմանում է աղբահանության և սանիտարական մաքրման գործընթացի կազմակերպման սկզբունքները, աղբահանության վճարը, դրա դրույքաչափերը, վճարողների շրջանակը, նրանց իրավունքները և պարտականությունները, վճարման կարգը, պատասխանատվությունը չվճարելու, պարտավորությունները չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու համար, տեղական ինքնակառավարման մարմինների լիազորությունների իրականացման կարգը աղբահանության և սանիտարական մաքրման կազմակերպման բնագավառներում:

9. «ՀՀ Ջրային օրենսգիրք» (ՀՕ-373-Ն, ընդունված 04.06.2002)՝ նպատակը երկրի ջրային ռեսուրսների պահպանության, ջրային ռեսուրսների արդյունավետ կառավարման միջոցով քաղաքացիների և տնտեսության կարիքների բավարարման և ապագա սերունդների համար ջրային ռեսուրսների պահպանման համար իրավական հիմքերի ապահովումն է:

10. «Էներգետիկայի մասին» ՀՀ օրենք (ՀՕ-148, ընդունված 07.03.2001)՝ կարգավորում է ՀՀ էներգետիկայի բնագավառում պետական քաղաքականության սկզբունքները և սահմանում է դրանց կիրառման մեխանիզմները:

11. «Հողերի օգտագործման և պահպանման նկատմամբ վերահսկողության մասին»

ՀՀ օրենք (ՀՕ-36-Ն, ընդունված 08.04.2008)՝ սահմանվում է հողերի արդյունավետ օգտագործման և պահպանման, հողային օրենսդրության պահանջների կատարման նկատմամբ վերահսկողության իրականացման խնդիրները, ձևերը, վերահսկողություն իրականացնող մարմինները, ստուգող և ստուգվող անձանց իրավունքներն ու պարտականությունները, ստուգումների իրականացման կարգերը: Սույն օրենքի գործողությունը տարածվում է ՀՀ հողային ֆոնդում առկա բոլոր հողամասերի օգտագործման և պահպանության վրա՝ անկախ դրանց նպատակային նշանակությունից, սեփականության և (կամ) օգտագործման իրավունքի սուբյեկտներից:

12. «Քաղաքաշինության մասին» ՀՀ օրենք (ՀՕ-217, ընդունված 05.05.1998)՝ կարգավորում է շինարարական գործընթացի կազմակերպումը, պահանջում է նախատեսվող գործունեության մասին տեղակատվության հրապարակումը և նախագծման փուլում հանրության մասնակցությունը:

13. «Քաղաքաշինության բնագավառում իրավախախտումների համար պատասխանատվության մասին» ՀՀ օրենքը (ՀՕ-302, ընդունված 28.04.1999)՝ սահմանում է Հայաստանի Հանրապետությունում իրավաբանական անձանց քաղաքաշինության բնագավառում իրավախախտումների համար պատասխանատվության ենթարկելու իրավական հիմքերը՝ քաղաքաշինական գործունեության բոլոր փուլերում քաղաքացիների, հասարակության ու պետության շահերը պաշտպանելու, օրենսդրական ակտերի, ստանդարտների ու կանոնների պահանջների կատարումն ապահովելու նպատակով:

14. «Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների մասին» ՀՀ օրենք (ՀՕ-211-Ն, ընդունված 27.11.2006)՝ սահմանում է հատուկ պահպանվող տարածքներն, ինչպես նաև դրանց կառավարման ընթացակարգերը: Նախատեսում է հատուկ պահպանվող տարածքները, առանձնացնելով չորս տեսակ՝ պետական արգելոցներ, պետական պահուստավորման հողեր, ազգային պարկեր, բնական հուշարձաններ, դրանց որոշման և ղեկավարելու գործընթացները:

15. ՀՀ կառավարության 28 դեկտեմբերի 2023 թվականի «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2014 թվականի նոյեմբերի 19-ի N 1325-Ն որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու մասին» N 2343 - Ն որոշում:

16. ՀՀ կառավարության 29 հունվարի 2010թ. «ՀՀ բույսերի Կարմիր գիրքը հաստատելու մասին» N72-Ն որոշում:

17. ՀՀ կառավարության 29 հունվարի 2010թ. «ՀՀ կենդանիների Կարմիր գիրքը հաստատելու մասին» N71-Ն որոշում:

18. ՀՀ կառավարության 31 հուլիսի 2014թ. «ՀՀ բուսական աշխարհի օբյեկտների պահպանության և բնական պայմաններում վերարտադրության նպատակով դրանց օգտագործման կարգը սահմանելու մասին» N781-Ն որոշում:

19. ՀՀ կառավարության 08 փետրվարի 2018թ. «Բնակավայրերի կանաչ գոտիների չափերին և տեսակային կազմին ներկայացվող պահանջները սահմանելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2008 թվականի հոկտեմբերի 30-ի N 1318-Ն

որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» N 108- Ն որոշում:

20. ՀՀ կառավարության 8 սեպտեմբերի 2011 թվականի «Հողի բերրի շերտի օգտագործման կարգը հաստատելու, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2002 թվականի սեպտեմբերի 19-ի N 1622-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու եվ 2001 թվականի ապրիլի 12-ի N 286-Ն որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու մասին» N 1396-Ն որոշում:

21. ՀՀ կառավարության 14 օգոստոսի 2008թ. «Հայաստանի Հանրապետության բնության հուշարձանների ցանկը հաստատելու մասին» N 967-Ն որոշում:

22. ՀՀ կառավարության 15 մարտի 2007թ. «ՀՀ պետական սեփականություն համարվող և օտարման ոչ ենթակա պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պետական ցուցակը հաստատելու մասին» N 385-Ն որոշում:

23. ՀՀ կառավարության 12 ապրիլի 2018թ. «Նոր կառուցվող բնակելի բազմաբնակարան շենքերում, ինչպես նաև պետական միջոցների հաշվին կառուցվող (վերակառուցվող, նորոգվող) օբյեկտներում էներգախնայողության և էներգաարդյունավետության տեխնիկական կանոնակարգը սահմանելու մասին» N 426-Ն որոշում:

4. Նախատեսվող գործունեության ՇՄԱԳ փորձաքննական գործընթացների վերաբերյալ

Հայաստանի Հանրապետությունում շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատումն իրականացվում է «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) համաձայն: Գործունեությունները համաձայն Օրենքի դասակարգվում են 2 կատեգորիաների՝ «Ա» և «Բ»: Հաշվետվությամբ նախատեսված գործունեությունը ենթակա է փորձաքննության՝ համաձայն Օրենքի 12-րդ հոդվածի 8-րդ մասի «8. Սույն օրենքի 18-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 1-ին կետով նախատեսված դեպքում գնահատման և փորձաքննության ենթակա են սույն հոդվածում թվարկված նախատեսվող գործունեության տեսակների ընդլայնումը կամ վերակառուցումը կամ տեխնիկական կամ տեխնոլոգիական վերազինումը կամ վերապրոֆիլավորումը կամ կոնսերվացումը կամ տեղափոխումը կամ դադարումը կամ փակումը կամ քանդումը կամ նախագծային փոփոխությունը»:

Այս դեպքում փորձաքննությունն իրականացվում է «Բ» կատեգորիայի ընթացակարգով:

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման նպատակն է բացահայտել նախատեսվող գործունեության իրականացման ընթացքում շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցությունները, նախատեսել համապատասխան միջոցառումներ՝ հնարավոր բացասական ազդեցությունները նվազագույնի հասցնելուն կամ բացառելուն ուղղված: Գնահատման հաշվետվությունը կազմվել է՝ հիմք ընդունելով նախատեսվող գործունեության աշխատանքային նախագիծը, նախատեսվող գործունեության տարածքի ուսումնասիրության ընթացքում հավաքագրված տեղեկատվությունը, տարածքի

վերաբերյալ ուսումնասիրությունների արդյունքները, քարտեզները, լուսանկարները և այլ փաստաթղթեր:

5. Գնահատման հաշվետվության մշակման հիմքերը, Նախաձեռնողի անվանումը, գտնվելու վայրը և նպատակը

Նախատեսվող գործունեությունն իրականացվելու է «Համաշխարհային առևտրի կենտրոն Երևան» ՓԲԸ-ի կողմից, որի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Բաղրամյան պողոտա 2-րդ փակուղի 8 շենք, 41 ոչ բնակելի տարածք:

Նախատեսվող գործունեության տարածքը «Համաշխարհային առևտրի կենտրոն Երևան» ՓԲԸ-ին պատկանում է սեփականության իրավունքով:

Նախատեսվող գործունեությունն իրականացվելու է Երևան, Կենտրոն Մ. Սարյան փողոց 22 շենք, 2 շինություն և Երևան, Սարյան փողոց 22 հասցեներում՝ 0.633272 հա հողամասում:

«Համաշխարհային առևտրի կենտրոն Երևան» ՓԲԸ-ի կողմից շրջանի Սարյան 22 շենք, 2 շինություն և Սարյան փողոց 22 հասցեներում ապամոնտաժման աշխատանքներ իրականացնելու հաշվետվությունը մշակված է՝ հիմք ընդունելով.

- ❖ ՀՀ կառավարության 2023 թվականի սեպտեմբերի 7-ի N 1529 - Ա որոշումը,

- ❖

- ❖ քանդման աշխատանքների նախագծային փաստաթուղթը,

- ❖ համապատասխան համաձայնությունները և թույլտվությունները,

- ❖ սեփականության վկայականները՝ N27082024-01-0179 և N28082024-01-0111:

Նախատեսվող գործունեության նպատակը Երևան, Կենտրոն Մ. Սարյան փողոց 22 շենք, 2 շինություն և Երևան, Սարյան փողոց 22 հասցեներում գոյություն ունեցող շինությունների ապամոնտաժումն է և դրանց փոխարեն, ինչպես նաև հանրության գերակա շահ Երևան քաղաքի Սարյան և Պարոնյան փողոցների միջնամասում (Սարյան 22 հասցեում գտնվող գույքին հարակից) գտնվող որոշ տարածքների վրա Համաշխարհային առևտրի կենտրոն (World Trade Center (WTC)) կառուցելու քաղաքաշինական կառուցապատման ծրագրի (այսուհետ՝ Ծրագիր) իրականացումն է, այն է՝ World Trade Center (WTC) անվանմամբ Ա դասի գերժամանակակից բիզնես էկոհամակարգի կառուցումն է: Գործունեության ենթակա տարածքի հողի նպատակային նշանակությունը՝ բնակավայրերի, իսկ գործառնական նշանակությունը կամ հողատեսքը՝ հասարակական կառուցապատման:

6. Այլընտրանքային կամ զրոյական տարբերակ

Այլընտրանքային տարբերակը ենթադրում է շենքերի վերականգնում/վերակառուցում, հնարավոր է մասնակի ամրացում: Այս տարբերակը կախված է ֆինանսական մեծ ծախսերի հետ, բացի այդ հավաքովի կոնստրուկցիայի

ամբողջական վերականգնում, որը կապահովի սեյսմիկ անվտանգություն՝ անհնարին է: Շենքը կառուցվել է 1970 թվականին: Շինության հիմնականախքն իրականացված է հավաքովի երկաթ-բետոնե կառուցատարրերով, իսկ որոշ հատվածներում մոնոլիտ կապակցումներով, միջհարկային ծածկը՝ երկաթ-բետոնե: Շենքի պատերն արտաքինից պատված են քարե սալիկներով (ֆելզիտ): Համաձայն շենքի կառուցման քաղաքաշինական փաստաթղթերի, շինությունը ելնելով իր կոնստրուկտիվ առանձնահատկություններից ենթակա չէ երկարաժամկետ շահագործման, քանի որ որոշակի կառուցատարրերում իրականացված է թեթև բետոն՝ 150 մարկայի, ամրանային կառուցվածքը չի համապատասխանում քաղաքաշինության բնագավառում ներկայիս չափանիշներին, սեյսմակայունությունը կազմում է 8 բալ:

Զրոյական տարբերակը ենթադրում է, որ շենքը շարունակում է մնալ տեղում՝ չնայած նրան, որ գտնվում է ոչ բարվոք վիճակում, այսինքն, կատարվում է միայն սահմանափակ անվտանգության միջոցառումների կիրառում (օրինակ՝ փակել մուտքերը, դնել զգուշացնող նշաններ):

Նախատեսվող գործունեությանը և հաջորդիվ կատարվելիք կառուցապատման հիման վրա.

ա. հնարավոր կլինի իրականացնել Ծրագիրը, որի արդյունքում կներգրավվեն նոր ներդրումներ, կստեղծվեն նոր աշխատատեղեր, կբարելավվի գործարար միջավայրն ու զբոսաշրջության մակարդակը, կվերանան Երևանի կենտրոնում առկա հին և խարխուլ, ինչպես նաև տարերայնորեն տեղակայված շինությունները, փոխարենը կկառուցվի քաղաքաշինական տեսակետից կարևոր նշանակություն ունեցող Համաշխարհային առևտրի կենտրոն (World Trade Center (WTC) անվամբ Ա դասի գերժամանակակից բիզնես էկոհամակարգ, ինչը, բնականաբար, կունենա սոցիալտնտեսական մեծ նշանակություն Երևանի և ամբողջ հանրապետության համար:

բ. Ծրագրի իրականացումը կունենա նաև քաղաքաշինության, բնապահպանության, առողջության, սպորտի, մշակույթի զարգացման նշանակություն:

7. Նախատեսվող գործունեության ենթակա տարածքի և շրջակա միջավայրի նկարագիրը

7.1. Ենթակա տարածքի նկարագիրը

Ապամոնտաժման ենթակա շինություններն ընդհանուր թվով 6-ն են՝ 1 մասնաշենքը բարձրահարկ, մնացած 5-ը՝ երկհարկանի/եռահարկ: Շենքերը գտնվում են Երևան, Կենտրոն Մ. Սարյան փողոց 22 շենք, 2 շինություն և Երևան, Սարյան փողոց 22 հասցեներում:

Կից գտնվում են՝ փողոցներ, աստիճանավանդակներ, ծառեր և հասարակական շենքեր:

Տարածքի մուտքն ապահովված է Ֆրիկ և Սարյան փողոցներից: Դեպի տարածք ճանապարհին ասֆալտապատ է: Տարածքում առկա է շուրջ 10 ծառ, որոնք նախատեսվում է պահպանել ապամոնտաժման աշխատանքներն իրականացնելիս:

Նկար 1. Տարածքի սխեման

Ապամոնտաժման ենթակա շենքերն իրենցից ենթադրում են հավաքովի երկաթբետոնե կոնստրուկցիաներ, որոնք ի սկզբանե նախատեսված են եղել 8 բալ երկրաշարժադիմացկունության, ինչը չի բավարարում Երևան քաղաքի ներկայիս սեյսմիկ անվտանգության նորմերին:

Գործունեության տարածքից 415մ հեռավորության վրա գտնվում է Հրազդան գետը:

Տարածքում առկա են ինժեներական ենթակառուցվածքները՝ ջրամատակարարման, ջրահեռացման, գազամատակարարման, էլեկտրամատակարարման համակարգեր, երկու ստորգետնյա թունելներ:

7.2. Շրջակա միջավայրի բնութագրերը

7.2.1. Աշխարհագրական դիրքը, ռելիեֆը

Երևան քաղաքը գտնվում է ծովի մակարդակից 830-ից մինչև 1550 մետր բարձրությունների վրա՝ Արաքսի Հրազդան վտակի ափին, Արարատյան դաշտի հյուսիս-արևելքում՝ հյուսիսային լայնության $40^{\circ} 04' - 40^{\circ} 14'$ և արևելյան երկայնության $44^{\circ} 23' - 44^{\circ} 37'$ միջև, երիտասարդ հրաբխային ու նստվածքային ապարներից կազմված 7-8-բալանոց սեյսմիկ և չորրորդ ժամային գոտիներում: Առավելագույն երկարությունը հյուսիսից հարավ 19,7 կմ է, արևմուտքից արևելք՝ 19,1 կմ: Կլիմային բնորոշ են տաք, չոր ամառներ և համեմատաբար կարճ, բայց ցուրտ ձմեռներ: Երևանը գտնվում է բարեխառն գոտու ցամաքային հատվածում, շրջապատված լեռներով ու լեռնաշղթաներով:

Նկար 2. Երևան քաղաքի դիրքը և վարչական շրջանները

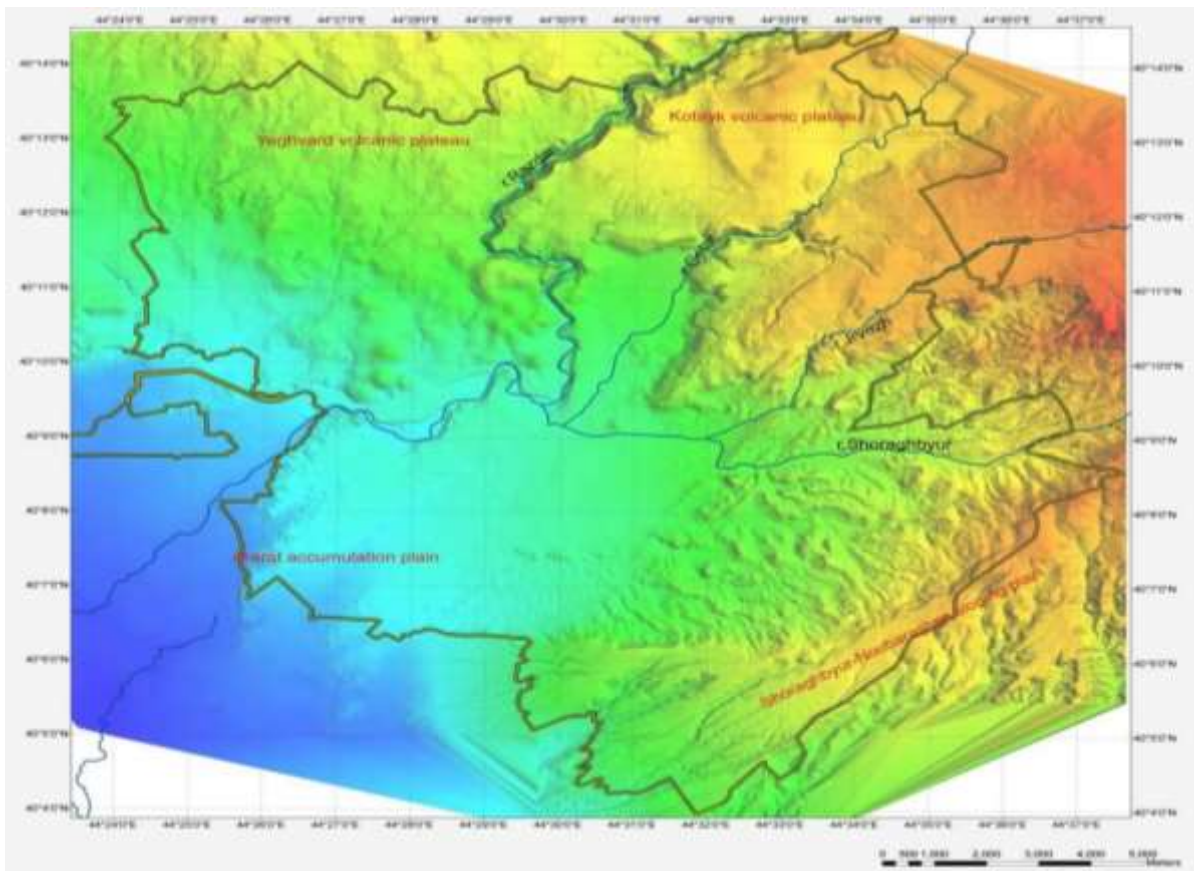

Երևան քաղաքի տարածքը գտնվում է ծովի մակարդակից 830մ-ից (հարավ-արևմտյան մաս) 1550.0մ (հյուսիս-արևելյան մաս) բարձրության վրա: Կենտրոնի

բարձրությունը մոտ 1000մ է: Երևան քաղաքի տարածքի գետային համակարգը ներառում է Հրազդան գետը, որը հոսում է հյուսիս-արևելքից, Գետառ գետը, որը հոսում է հյուսիս-արևելքից և միանում Հրազդան գետին Էրեբունի համայնքում, Ջրվեժ և Շորաղբյուր գետերը, որոնք ցած են հոսում արևելյան լեռնաշղթայից և միանում Գետառ գետին: Երևան քաղաքի տարածքը բաժանվում է ռելիեֆի չորս տեսակների (Նկար 3), որոնք են՝

- 1) Եղվարդի հրաբխային սարահարթը, Կոտայքի հրաբխային սարահարթը և Ջրվեժ-Նորք
- 2) հրաբխային սարահարթ ,
- 2) Շորաղբյուր-Նուբարաշեն թեք հարթությունը և Էրեբունի լեռնաշղթան,
- 3) Հրազդան, Գետառ և Շորաղբյուր գետերի գետային հարթավայրը
- 4) Մշակված հողերը:

Նկար 3. Երևան քաղաքի տարածքը բաժանվում է ռելիեֆը

Երևան քաղաքի տարածքում ամենահին երկրաբանական միավորը Ստորին-Միջին Օլիգոցեն ժամանակաշրջանի Շորաղբյուրի շերտախումբն է (P3 1 sh), իսկ ամենաերիտասարդը Հոլոցեն ժամանակաշրջանի (վերջին ժամանակաշրջանը) ողողահունի նստվածքներն են:

Ֆիզիկաաշխարհագրական պայմանները. Երևան քաղաքը գտնվում է Արարատյան դաշտի հյուսիս-արևելյան մասում, չոր տափաստանային՝ կիսաանապատների տարրերով, լանդշաֆտային գոտում:

Երևան քաղաքի երկրաբանական կառուցվածքին մասնակցում են վերին պլիոցենից

մինչև ժամանակակից հասակի նստվածքների համախմբեր, որոնք հիմնականում ներկայացված են հրաբխային, հրաբխա-նստվածքային ֆացիաներով:

Ժամանակակից ռելիեֆի ձևավորման պատմությունը սկսվում է վերին պլիոցենի ժամանակներից, երբ միոցենի նստվածքների հողմնահարված, էրոզիոն-դենուդացիոն մակերեսին սկսվել են տեղադրվել վերին պլիոցենի հասակի հրաբխային ապարներ, ինչպես նաև չորրորդական և ժամանակակից առաջացումներ:

7.2.2. Սեյսմիկա և երկրաբանություն

Շրջանի սեյսմիկ պայմանները. Ըստ սեյսմիկ հատկության՝ ՀՀՇՆ-20.04.2020թ.-ի, տեղազննվող շրջանը գտնվում է II սեյսմիկ գոտում՝ գրունտների $A_{max}=0.4g$ արագացմամբ, 9 և ավելի բալլ սեյսմիկությամբ:

7.2.3. Կլիմա և օդային ավազան

Երևանը գտնվում է բարեխառն գոտում՝ ցամաքային կլիմային բնորոշ հատկանիշերով: Դրա շնորհիվ այստեղ պարզ արտահայտվում են տարվա բոլոր չորս եղանակները: Ձմեռները ցուրտ են, երբեմն՝ ձնառատ: Ամռանը հիմնականում շոգ է, չորային: Տեղումների հիմնական մասը լինում է գարնանը, մասամբ՝ աշնանը: Կլիման կիսաչոր է: Տեղումների սակավությանը զուգահեռ՝ շատ են արևային ժամերը, երկինքը պարզ է՝ հիմնականում ամբողջ տարին: Մառախլապատ կամ ամպամած եղանակը, հատկապես ամռանը հազվադեպ երևույթ է:

Տեղումների բնութագիրը, ըստ Երևան-«Արաբկիր» օդերևութաբանական կայանի տվյալների, բերված է աղյուսակ 8-ում: Արաբկիրի կայանը գտնվում է 888 մ ծ.մ. բարձրության վրա: Կլիման բնութագրվում է տեղումների ցածր քանակով: Տեղումների միջին տարեկան նորման չի գերազանցում 316 մմ: Շրջակայքում գոլորշիացման էներգետիկական հնարավորությունները զգալիորեն գերազանցում են տեղումների քանակը, այդ պատճառով կլիման չոր է:

Ձյան ծածկույթի առավելագույն դեկադային բարձրությունը կազմում է 58 սմ, ճնշումը – 70 կգ/մ²: Գրունտի սառչման առավելագույն խորությունը կազմում է 60 սմ: Ձյան ծածկույթով օրերի միջին քանակը կազմում է 48 օր: Հաստատուն ծածկույթը գոյանում է ոչ ամեն տարի:

Քամու նվազագույն միջին արագությունը հուլիս ամսին, որի կրկնվողությունը հասնում է 16 տոկոս, կազմում է 7.2 մ/վրկ: Քամու բացարձակ առավելագույն արագությունը 20 տարի մեկ անգամ հասնում է 24 մ/վրկ: Նորմատիվ հողմաբեռնվածքը կազմում է 45 կգ/մ²:

Երևան-«Արաբկիր» մետեոկայանի տվյալների բերված է աղյուսակներ 1-9-ում:

Աղյուսակ 1. Քամու բնութագիրը

Բնակավայրի անվանումը	Ամիսներ	Կրկնելիությունը, %					ըստ ուղղությունների			Անդրորի կրկնելիությունը, %	Միջին ամսական արագությունը, մ/վ	Գերակշռող ուղղությունը հունիս - օգոստոս ամիսներին	Միջին արագություններից նվազագույնը ըստ ուղղությունների հուլիսին, մ/վ	Գերակշռող ուղղությունը դեկտեմբեր - փետրվար ամիսներին	Միջին արագություններից առավելագույնը ըստ ուղղությունների հունվարին, մ/վ					
		Միջին արագությունը, մ/վ																		
		Հյուսիսային	Հյուսիս-արևելյան	Արևելյան	Հարավ- արևելյան	Հարավային	Հարավ-արևմտյան	Արևմտյան	Հյուսիս- արևմտյան											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16					
Երևան «Արաբկիր»	հունվ ար	13	29	8	7	14	20	6	3	45	0.9	ՀվԱրմ	1.7	ՀսԱրլ	1.9					
		1.9	1.9	1.6	1.7	1.8	1.5	1.8	1.9											
	ապրի լ	15	29	6	8	12	17	9	4	15	2.1									
		3.1	2.6	2.3	2.2	2.5	2.4	2.5	2.5											
	հուլիս	28	32	3	3	8	16	7	3	13	3.4									
		6.0	4.8	1.7	1.7	1.7	1.7	2.0	2.6											
	հոկտ եմբեր	17	37	6	5	10	16	6	3	19	1.8									
		2.9	2.5	2.0	1.9	1.7	1.9	1.9	2.0											

Աղյուսակ 2. Ուժեղ քամիներով օրերի քանակը

Բնակավայրի անվանումը	Ամսական միջին արժեքները, օր												Տարեկան
	Հունվար	Փետրվար	Մարտ	Ապրիլ	Մայիս	Հունիս	Հուլիս	Օգոստոս	Սեպտեմբեր	Հոկտեմբեր	Նոյեմբեր	Դեկտեմբեր	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Երևան «Արաբկիր»	0.2	0.3	0.8	1.4	1.9	3.8	8.5	7.7	2.0	0.4	0.4	0.1	28
Երևան «Ագրո»	0.3	0.9	2.1	2.6	3.4	7.1	16.0	15.7	6.1	0.9	0.7	0.3	56

Աղյուսակ 3. Տարվա տաք ժամանակահատվածի կլիմայական հարաչափեր (արդիականացման ենթակա)

Բնակավայրի անվանումը	Օդի ջերմաստիճանը, °C													
	օրական տատանումը								միջին օրական առավելագույն արժեքը, որը հնարավոր է 1 անգամ «ո» տարիների ընթացքում					
	առավելագույն օրական տատանումը, որը հնարավոր է 1 անգամ «ո» տարիների ընթացքում						ամենա տաք ամսվա միջին օրա կան տատա նումը	ամենա տաք ամսվա առավելա գույն օրական տատա նումը						
	«ո»								«ո»					
	2	5	10	20	50	100					2	5	10	20
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Երևան «Արաբկիր»	18	19	19	20	21	21	13.2	20.6	30	31	32	33	33	34
Երևան «Ագրո»	19	20	21	21	22	22	13.1	20.7	31	32	33	33	34	35

Աղյուսակ 4. Տարվա ցուրտ ժամանակահատվածի կլիմայական հարաչափեր (արդիականացման ենթակա)

Բնակավայրի անվանումը	Օդի ջերմաստիճանը, °C														
	ամենացուրտ օրվա			ամենացուրտ հնգօրյակի			ամենացուրտ ժամանակաշրջանի միջինը	ամենացուրտ ամիսների միջինը	տարբեր ապահովվածությամբ (%) նվազագույն ջերմաստիճանը						Դիտարկված նվազագույնը
									ապահովվածություն, %						
	0.98	0.95	0.92	0.98	0.95	0.92			1	2	5	10	20	50	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Երևան «Արաբկիր»	-17	-16	-15	-15	-14	-14	-0.9	-3.7	-23	-22	-20	-18	-16	-13	-21
Երևան «Ագրո»	-22	-21	-21	-20	-19	-18	-1.8	-4.9	-34	-32	-29	-27	-24	-19	-30

Աղյուսակ 5. Օդի միջին ջերմաստիճան

Բնակավայրի անվանումը	Միջին ջերմաստիճանն ըստ ամիսների, °C												Միջին տարեկան, °C	Բացարձակ նվազագույն, °C	Բացարձակ առավելագույն, °C
	Հունվար	Փետրվար	Մարտ	Ապրիլ	Մայիս	Հունիս	Հուլիս	Օգոստոս	Սեպտեմբեր	Հոկտեմբեր	Նոյեմբեր	Դեկտեմբեր			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Երևան «Արաբկիր»	-2.7	-0.2	5.8	11.9	16.6	21.3	24.9	24.7	20.4	13.7	6.6	0.2	11.9	-20.6	41.9
Երևան «Ագրո»	-3.8	-0.8	5.6	12.2	17.2	21.9	25.8	25.6	20.9	13.6	5.9	-0.7	12.0	-30.1	41.6

Աղյուսակ 6. Օդի միջին առավելագույն (մ.ա.) և միջին նվազագույն (մ.ն.) ջերմաստիճանը

Բնակավայրի անվանումը	մ.ա. / մ.ն.	ըստ ամիսների, °C												Տարեկան
		Հունվար	Փետրվար	Մարտ	Ապրիլ	Մայիս	Հունիս	Հուլիս	Օգոստոս	Սեպտեմբեր	Հոկտեմբեր	Նոյեմբեր	Դեկտեմբեր	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Երևան «Արաբկիր»	մ.ա.	1.0	4.3	11.1	17.9	23.1	28.5	32.4	32.1	27.5	19.9	11.5	3.7	17.7
	մ.ն.	-5.4	-3.3	1.8	7.3	11.4	15.4	19.1	18.8	14.4	8.9	3.0	-2.3	7.4
Երևան «Ագրո»	մ.ա.	1.4	5.0	12.1	18.9	24.1	29.2	33.0	32.8	28.3	20.7	12.3	4.2	18.5
	մ.ն.	-8.4	-5.6	0.3	6.6	11.3	15.6	19.9	19.6	14.3	7.3	0.6	-4.7	6.4

Օդի դիտված բացարձակ առավելագույն (ա) և նվազագույն (ն) ջերմաստիճանը

Բնակավայրի անվանումը	ա/ն	ըստ ամիսների, °C												Տարեկան
		Հունվար	Փետրվար	Մարտ	Ապրիլ	Մայիս	Հունիս	Հուլիս	Օգոստոս	Սեպտեմբեր	Հոկտեմբեր	Նոյեմբեր	Դեկտեմբեր	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Երևան «Ագրո»	ա	18.4	19.6	27.5	33.7	34.0	38.6	41.6	41.3	38.2	31.9	23.6	21.0	41.6
	ն	-30.1	-26.2	-25.2	-10.9	-0.5	2.4	8.1	7.0	1.0	-5.7	-16.4	-28.3	-30.1

Աղյուսակ 7. Օդի հարաբերական խոնավությունը

Բնակավայրի անվանումը	Օդի հարաբերական խոնավությունը, %																
	ըստ ամիսների												Միջին տարեկան	Ամենացուրտ ամսվա օդի հարաբերական խոնավությունը, %		Ամենատաք ամսվա օդի հարաբերական խոնավությունը, %	
	Հունվար	Փետրվար	Մարտ	Ապրիլ	Մայիս	Հունիս	Հուլիս	Օգոստոս	Սեպտեմբեր	Հոկտեմբեր	Նոյեմբեր	Դեկտեմբեր		Միջին ամսական	Միջին ամսական, ժամը 15-ին	Միջին ամսական	Միջին ամսական, ժամը 15-ին
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Երևան «Արաբկիր»	77	70	60	57	57	52	50	50	51	60	68	77	61	77	68	50	37
Երևան «Ագրո»	77	70	61	57	55	48	44	42	47	59	71	78	59	77	63	44	30

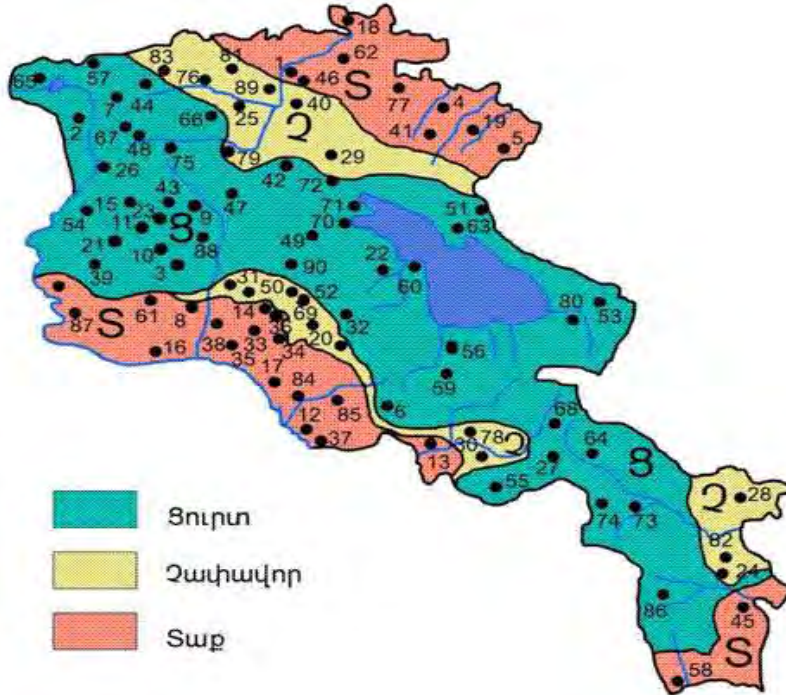
Աղյուսակ 8. Մթնոլորտային տեղումները

Բնակավայրի անվանումը	Տեղումների քանակը միջին ամսական օրական առավելագույն մմ													Տեղումների քանակը նոյեմբեր-մարտ ամիսներին, մմ	Տեղումների քանակը ապրիլ-հոկտեմբեր ամիսներին, մմ
	ըստ ամիսների												Տարեկան		
	Հունվար	Փետրվար	Մարտ	Ապրիլ	Մայիս	Հունիս	Հուլիս	Օգոստոս	Սեպտեմբեր	Հոկտեմբեր	Նոյեմբեր	Դեկտեմբեր			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Երևան «Արաբկիր»	28	31	38	52	54	27	18	8	13	29	29	27	354	153	201
	25	28	44	34	47	47	34	22	47	34	48	26	48		
Երևան «Ագրո»	23	25	31	44	49	27	17	8	12	28	26	23	313	128	185
	23	26	34	25	40	34	25	24	29	33	49	24	49		

Աղյուսակ 9. Ձյան ծածկույթ (արդիականացման ենթակա)

Բնակավայրի անվանումը	Ձյան ծածկույթը			
	Առավելագույն տասնօրյակային բարձրությունը, սմ	Տարվա մեջ ձնածածկույթով օրերի քանակը	Ձյան մեջ ջրի առավելագույն քանակը, մմ	Գրունտի սառչման առավելագույն խորությունը, սմ
1	2	3	4	5
Երևան «Արաբկիր»	50	53	152	-
Երևան «Ագրո»	46	41	113	-

Նկար 4. Օդային ավազան

Հայաստանի Հանրապետության տարածքում օդային ավազանի աղտոտվածությունը վերահսկվում է Հայաստանի Հանրապետության Շրջակա միջավայրի նախարարության «Հիդրոօդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի կողմից:

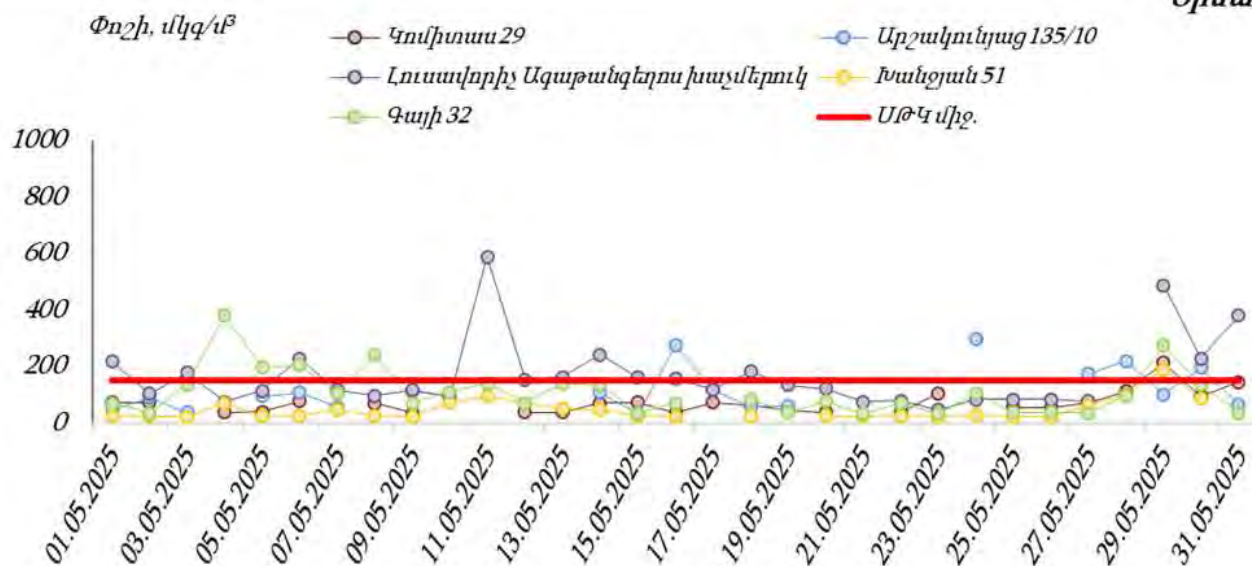
ՀՀ և միջազգային պահանջների համաձայն անշարժ դիտակայաններում կատարվում է հիմնական աղտոտող նյութերի՝ ծծմբի երկօքսիդի, ազոտի երկօքսիդի, փոշու, փոշու մեջ որոշվող մետաղների և

գետնամերձ օզոնի (որպես երկրորդային աղտոտիչ) մոնիթորինգ, իսկ շարժական դիտակետերում՝ ծծմբի երկօքսիդի և ազոտի երկօքսիդի մոնիթորինգ: Օդի որակի գնահատումը կատարվում է համաձայն ՀՀ կառավարության 2006 թ. օգոստոսի 2-ի N160-Ն որոշման:

Մթնոլորտն աղտոտող նյութերի պարունակություններն որոշելու համար 2025 թվականի 1-ին եռամսյակում մթնոլորտային օդի դիտարկումներ կատարվել են Երևանում:

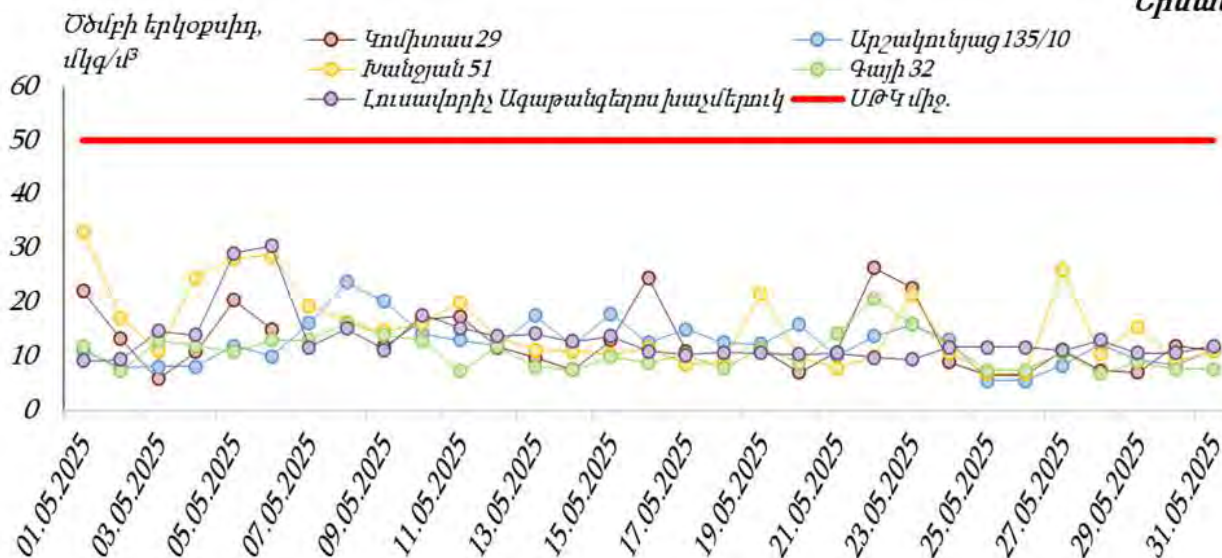
Քաղաքում գործում է 45 շարժական դիտակետ և 5 անշարժ դիտակայան: Մայրաքաղաքի տարբեր հատվածներում, տարբեր օրերին դիտվել են մթնոլորտային օդում փոշու և ազոտի երկօքսիդի պարունակությունների գերազանցումներ համապատասխան ՍԹԿ-ներից: Մայիս ամսվա ընթացքում փոշու օրական կոնցենտրացիաները գերազանցել են ՍԹԿ-ները համապատասխանաբար՝ 1.1-4.9 անգամ (19 օր), ազոտի երկօքսիդի կոնցենտրացիան գերազանցել է՝ 1.1-1.6 անգամ (20 օր): Ծծմբի երկօքսիդի և գետնամերձ օզոնի գերազանցումներ համապատասխան ՍԹԿ-ից չեն դիտվել:

Երևան

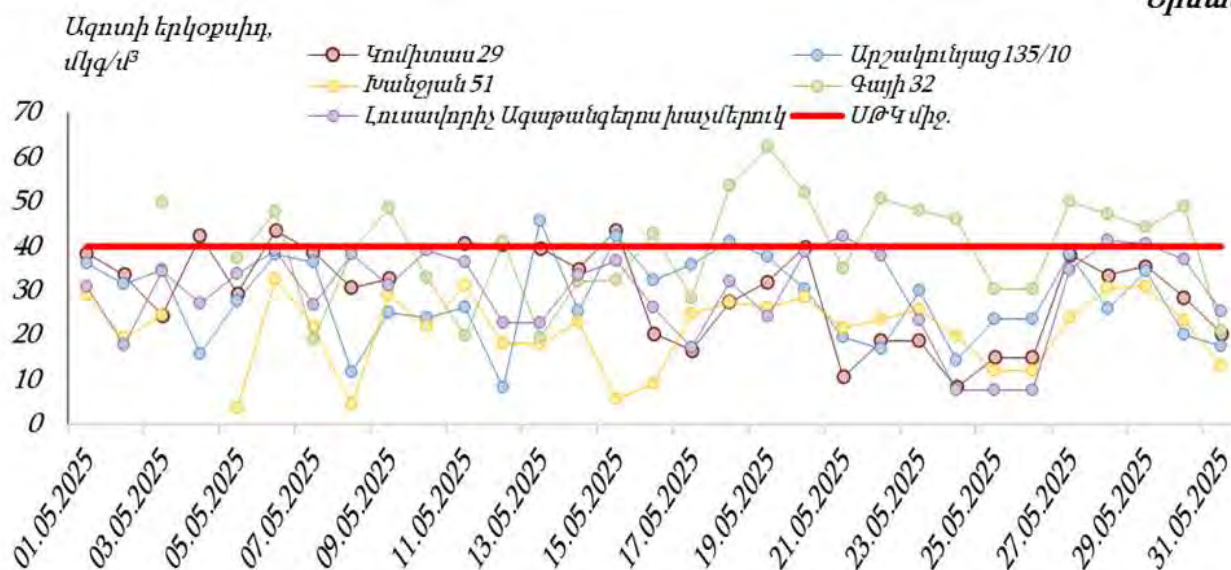
Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում փռշու կոնցենտրացիանները

Երևան

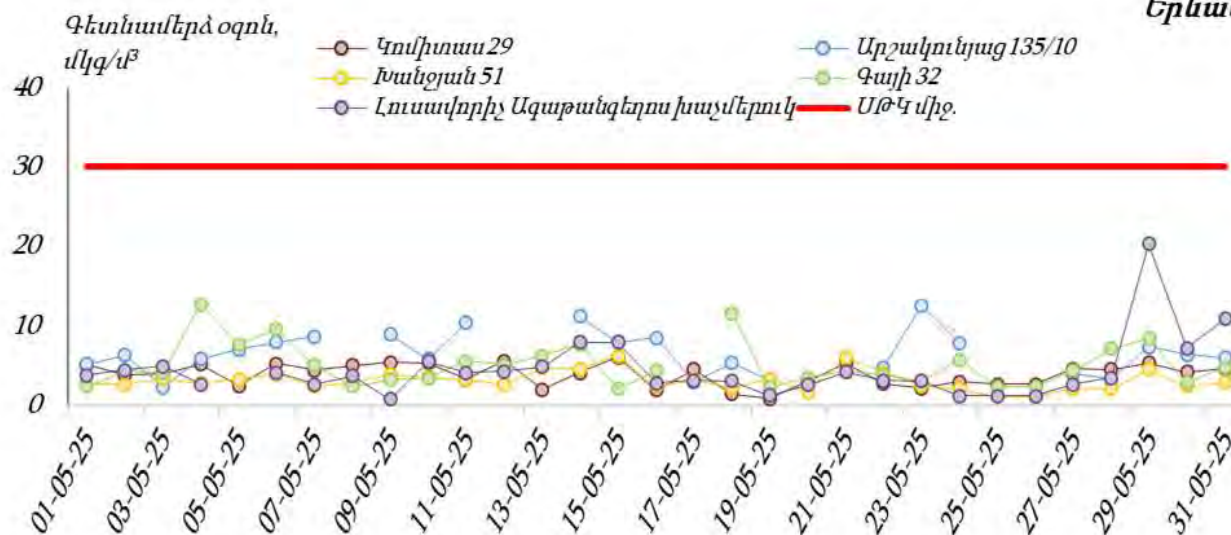
Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում ծծմբի երկօքսիդի կոնցենտրացիանները

Երևան

Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում ազոտի երկօքսիդի կոնցենտրացիանները

Երևան

Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում գետնամերձ օզոնի կոնցենտրացիանները

Սույն հաշվետվությունում նախատեսված միջոցառումների արդյունքում՝ օդային ավազանի աղտոտվածության լրացուցիչ ավելացում չի սպասվում:

**ԵՐԵՎԱՆ ՔԱՂԱՔԻ ՄԹՆՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ՕԴՆ ԱՂՏՈՏՈՂ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ՖՈՆԱՅԻՆ
ԿՈՆՑԵՆՏՐԱՑԻԱՆԵՐ (ՀՆԳԱՄՅԱ ՄԻՋԻՆ)**

Քաղաք	Աղտոտող նյութ	Միջին հնգամյա կոնցենտրացիա (ֆոն), մգ/մ³
Երևան	Ազոտի երկօքսիդ	0.026
	Ծծմբի երկօքսիդ	0.017
	Ածխածնի օքսիդ	1.5
	Փոշի	0.142

7.2.4. Հողային ռեսուրսներ

Երևան քաղաքը գտնվում է Արարատյան դաշտավայրի հյուսիս-արևելյան մասում, չոր տափաստանային՝ կիսաանապատների տարրերով լանդշաֆտային գոտում: Երևանի հողերը տիպիկ գորշ, կիսաանապատային են՝ սննդանյութերով աղքատ, հարուստ կարբոնատներով: Այս տիպի հողերը սակավագոր են, ունեն կավավազային կազմ, աչքի են ընկնում կմախքային զանգվածների մեծ պարունակությամբ և քարքարոտությամբ, որի հետևանքով էլ բույսերի աճն ու զարգացումն ընթանում է զգալի դժվարություններով:

Տարածաշրջանում հանդիպում են հողածածկի հետևյալ տիպերը.

- Բաց շագանակագույն, խճաքարային, տեղ-տեղ կարբոնատային ցեմենտացած,
- Կիսաանապատային գորշ, խճաքարային տեղ-տեղ կարբոնատային,
- Պլեոհիդրոմորֆ կապակցված մնացորդային ալկալիացած աղակալած:

Հողային ծածկույթի համար վտանգավոր աղտոտիչներ են համարվում ծանր մետաղները, որոնք առաջանում են գործարանների, գյուղատնտեսության, տրանսպորտի գործունեությունից, դրանց գործունեության հետևանքով առաջացող արդյունաբերական և կենդանային թափոններից: Հողերի որակի գնահատումներն իրականացվում է ՀՀ առողջապահության նախարարի 2010թ. հունվարի 25-ի «ՀՀ հիմնական աղտոտիչները և դրանց ազդեցությունը մարդու առողջության վրա» N01-Ն հրամանի Հավելված 3-ին համապատասխան:

Համաձայն «Հիդրոոգերակութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի 2021թ. 4-րդ եռամսյակում կատարված ուսումնասիրությունների արդյունքների՝ Երևան

քաղաքում ուսումնասիրված հողերում վանադիումի պարունակությունը գերազանցում է համապատասխան ՍԹԿ-ն՝ 1.4-1.8 անգամ, քրոմի պարունակությունը՝ 13.8-28.8 անգամ, նիկելի պարունակությունը՝ 18.3-25.3 անգամ, պղնձի պարունակությունը՝ 19.0-34.7 անգամ, ցինկի պարունակությունը՝ 4.6-38.7 անգամ, արսենի պարունակությունը՝ 5.5-11.0 անգամ և կապարի պարունակությունը՝ 1.3-12.2 անգամ:

7.2.5. Զրային ռեսուրսներ

Երևանի կենտրոնով հոսում է Հրազդան գետը՝ իր սելավաբեր և տարանցիկ Գետառ, Զրվեժ, Ողջաբերդ, Մուշաղբյուր վտակներով: Ներկայումս դրանք ներառվել են արհեստական հուների մեջ և սելավներից ու հեղեղումներից վնասագերծվել: Կառուցվել են Երևանյան լճի, «Հաղթանակ» զբոսայգու և այլ ջրամբարներ: Երևանում կան նաև այլ արհեստական կամ բնական լճակներ, որոնց մի մասը սնվում է ստորգետնյա արտեզյան ջրերից:

Հայաստանի Հանրապետության տարածքում ջրային ռեսուրսների աղտոտվածությունը վերահսկվում է ՀՀ Շրջակա միջավայրի նախարարության «Հիդրոոդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի կողմից: Զրի որակի գնահատումը կատարվում է համաձայն՝ ՀՀ կառավարության 2011թ. հոկտեմբերի 27-ի N75-Ն որոշման:

Գառնու և Ապարանի բարձունքներից խողովակներով Երևան հասնող ջուրը օգտագործվում է ոռոգման, ինչպես նաև՝ քաղաքի շատրվանների, արհեստական լճակների համար:

Երևանի ներկայիս 33 ջրավազաններից առավել կարևոր նշանակություն ունի Երևանյան լիճը, որը շահագործման է հանձնվել 1967 թվականին: Ավելի քան 40 տարվա ընթացքում լիճը հիմնովին չի մաքրվել (ներկայումս քաղաքապետարանի կողմից սկսվել են մաքրման աշխատանքները): Գետերով այնտեղ է լցվում հսկայական քանակությամբ կենցաղային և շինարարական աղբ, բերվածքների և թափոնների կուտակման հետևանքով լճի օգտագործման ծավալը գրեթե կիսով չափ նվազել է:

2023 թվականի 4-րդ եռամսյակում Հրազդանի ԶԿՏ-ում հիդրոլոգիական դիտարկումներն իրականացվում են 20 դիտակետում:

Համաձայն ՀՀ շրջակա միջավայրի մոնիթորինգի տեղեկագրի՝ 2023թ. 4-րդ եռամսյակում գետերում կատարված դիտարկումների արդյունքների՝ Հրազդան գետի ջրի որակը Քաղսի գյուղից ներքև, Արգել գյուղից ներքև, Արզնի ՀԷԿ-ից վերև հատվածներում հոկտեմբեր և նոյեմբեր ամիսներին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս), Երևանից ներքև՝ Դարբնիկ գյուղի մոտ, գետաբերանի և Գեղանիստ գյուղի մոտ գտնվող հատվածներում ջրի որակը հոկտեմբերին և նոյեմբերին գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս): Գետառ գետի ջրի որակը գետաբերանում հոկտեմբերին և նոյեմբերին գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս):

Հիդրոերկրաբանական տեսակետից

տարածաշրջանում գրունտային ջրերի տեղամասերը գտնվում են ցածր հորիզոնների վրա՝ 20մ խորության փորվածքների պարագայում գրունտային ջրեր չեն հայտնաբերվել, քանի որ հրաբխածին կազմավորումները բնութագրվում են ճեղքավորվածությամբ: Համայնքի տարածքի հիդրոերկրաբանական պայմանները հիմնականում բարենպաստ են:

7.2.6. Կենսաբազմազություն

Երևան քաղաքը գտնվում է Արարատյան դաշտավայրի հյուսիս-արևելյան մասում, չոր տափաստանային՝ կիսաանապատների տարրերով, լանդշաֆտային գոտում, շրջապատված է լեռներով ու լեռնաշղթաներով:

Բուսական աշխարհ. Երևանի ֆլորիստիկ շրջանի բուսականությունը օշինդրա-կիսաանապատային է վաղանցիկ կամ էֆեմերային բուսատեսաների գերակշռությամբ: Երևանյան լանդշաֆտի ամենաբնորոշ առանձնահատկությունն այն է, որ այստեղ բնականորեն չեն աճում ծառա-բույսեր, բացառությամբ մի քանի կիսաթփերի: Հետևաբար, Երևանում ծառերն ու թփերը կարելի է աճեցնել միայն ոռոգման առկայությամբ:

Երևանյան լանդշաֆտում հանդիպում են բուսական համակեցությունների հետևյալ 2 ենթատիպերը՝

1. Ֆրիգանա (ժայռային բուսականություն),
2. Տոմիլյար (անապատային):

Տարածքներին բնորոշ են հիմնականում կիսաանապատային բուսականության պետրոֆիլ տարբերակները, օշինդրա-էֆեմերային և հալոֆիլ, պսամոֆիլ անապատային բուսատեսակները:

Կենդանական աշխարհ. Տարածաշրջանում կենդանական աշխարհը ներկայացված է գերազանցապես անապատային և կիսաանապատային լանդշաֆտներին բնորոշ տեսակներով: Բնական լանդշաֆտների ֆաունան բազմազան է, այստեղ հանդիպում են՝ կաթնասունների շուրջ 20 տեսակ:

Համայնքի տարածքում տարածված են նաև կաթնասունների ֆաունայի ոչ ցանկալի ներկայացուցիչներ, մասնավորապես՝ սև և մոխրագույն առնետները, տնային մուկը:

Թռչուններից հանդիպում են շուրջ 100 տեսակ, որոնց մեծ մասը բնադրում են:

Սողուններից հանդիպում են շուրջ 20 տեսակ, երկկենցաղներից հայտնի է 4 տեսակ: Երկկենցաղներից հանդիպում է լճային գորտը, սիրիական սխտորագորտը, կանաչ դոդոշը, մողեսներից՝ կլորագլխիկը, օձագլխիկը և երկարաոտ սցինկը, օձերից՝ կույր օձուկը: Բազմազան են թռչունները և միջատները: Թիթեռներից բնորոշ են սատիրները, խոշոր առագաստաթիթեռներ:

Բնական լանդշաֆտներում բազմաթիվ են անողնաշարավոր կենդանիները: Առավել ուսումնասիրված են բզեզները, հայտնի է մոտ 500 տեսակ: Այլ միջատներից հայտնի են շուրջ 60 երկթև, 40 թաղանթաթևավոր, 130 թիթեռներ, 10-ից 20 տեսակ ուղղաթևեր, սարդեր, փափկամարմիններ, մոտ 30 տեսակ վահանակրեր և տզեր:

Հանդիպում է «Սովորական երկարաթև չղջիկը», որը գրանցված է ՀՀ Կարմիր գրքում:

Դիտարկվող տարածքում և նրա հարակից տարածքներում արդեն իսկ առկա է մարդկային գործոնը, առկա է տրանսպորտային երթևեկություն, մեքենաների շարժ և աղմուկ, ինչի պարագայում կենդանատեսակների և բուսատեսակների հանդիպելը գրեթե բացառվում է:

7.2.7. Պատմության և մշակութային հուշարձաններ

Համաձայն ՀՀ կառավարության 2007 թ.-ի մարտի 15-ի «ՀՀ պետական սեփականություն համարվող և օտարման ոչ ենթակա պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պետական ցուցակը հաստատելու մասին» N 385-Ն որոշման՝ Երևան քաղաքի Կենտրոն վարչական տարածքի համար սահմանվել է հուշարձանների հետևյալ ցանկը.

1.6 ԿԵՆՏՐՈՆ թաղամաս

Հուշարձանի համարը	Հուշարձանի ենթահամարը (ենթահամարները)	Հ ու շ ա ր ձ ա ն ա խ ու մ ք ը , հ ու շ ա ր ձ ա ն ը	Ժամանակը	Տեղը բնակավայրի նկատմամբ, հասցեն	Նշանակությունը (հանրապետական, տեղական)	Ծանոթագրություն
-------------------	---------------------------------------	---	----------	-------------------------------------	--	-----------------

1	2	3	4	5	6	7	8
1			ԱՄՐՈՑ «ԾԻԾԵՌՆԱԿԱԲԵՐԴ»	Ք.ա. 2-1 հազ., Ք.հ. 3-13 դդ.	Հրազդան գետի աջ ափին, «Ծիծեռնակա- բերդ» զբոսայգու տարածքում	Հ	14
2			ԱՐՎԵՍՏԱՆՈՅ - ԹԱՆԳԱՐԱՆ ՄԻՆԱՍ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆԻ	1975 թ.	Նալբանդյան փող. 29	S	9
3			ԱՐՎԵՍՏԱՆՈՅ - ԹԱՆԳԱՐԱՆ ԳԵՎՈՐԳ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆԻ (ՋԻՈՏՏՈ)	1980 թ.	Յ. Զարոբյան փող. 5	S	10
4			ԲԱՐՁՐԱՔԱՆԴԱԿ «ԿԺՈՎ ԱՂՋԻԿԸ»	1938 թ.	Աբովյան պողոտակ	S	12
5			ԳԵՐԵՉՄԱՆ ՍԻՄՈՆ ԶԱՔԻՅԱՆԻ	1957 թ.	Մովսես Խորենացու, Գրիգոր Լուսավորչի և Զաքիյան փողոցների միջև, Մանկական զբոսայգում	S	63
6			ԳԵՐԵՉՄԱՆ ՄԱՅԻՍՅԱՆ ԱՊՍԱՄԲՈՒԹՅԱՆ ՂԵԿԱ- ՎԱՐՆԵՐԻ (ՍՏ. ԱԼԱՎԵՐԴ- ՅԱՆԻ, Ս. ՄՈՒՍԱՅԵԼՅԱՆԻ, Բ. ՂԱՐԻԲՋԱՆՅԱՆԻ)	1921 թ.	Մովսես Խորենացու և Գրիգոր Լուսավորչի փո- ղոցների միջև, Թատերական զբոսայգում	S	64
7			ԳԵՐԵՉՄԱՆ ԼԻՊԱՐԻՏ ՄԽՉՅԱՆԻ	1921թ., 1971 թ.	Մովսես Խորենացու և Գրիգոր Լուսավորչի փողոցների միջև, Թատերական զբոսայգում	S	65
8			ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ՇԵՆՔ. ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ	1928 - 1940 թթ.	Տերյան փող. 72	Հ	66

			ԳԼԽԱՎՈՐ ՄԱՍՆԱՇԵՆՔԸ				
9			ԴԱՄՔԱՐԱՆ	1319 թ.	Աբովյան փող. 3, «Սթար թայմ» հանգստ- յան կենտրոնի նկուղում	<	68
10			ԺԱՅՈՒԱՊԱՏԿԵՐՆԵՐ	Ք.ա. 5-3 հազ.	Ալեք Մանուկյան փող. 1, Երևանի պետական համալսարանի բակում	<	90.1
11			ԽԱՉՔԱՐ ԱՐՑԱԽՈՒՄ ԶՈՀՎԱԾ ՄՏԱՎՈՐԱԿԱՆ - ՆԵՐԻՆ ԵՎ ԵՊՀ-Ի ՈՒՍԱՆՈՂ ԱԶԱՏԱՄԱՐՏԻԿՆԵՐԻՆ	1996 թ.	Ալեք Մանուկյան փող. 1, Երևանի պետական համալսարանի բակում	S	90.3
12			ԽԱՉՔԱՐ ՍՈՒՔԻԱՍԻ	1586 թ.	Ծովակալ Իսակովի պող. 3, Խաղողագոր- ծության, գի- նեգործության և պտղաբուծության գիտահետազոտական ինստիտուտի կոլեկցիոն գինիների մառանում	S	32.1.1
13			ԿԱՄՈՒՐՋ «ԿԱՐՄԻՐ» (ՀՐԱԶԴԱՆԻ ՀԻՆ ԿԱՄՈՒՐՋ, ԽՈՋԱ ՓԼԱՎԻ ԿԱՄՈՒՐՋ)	1679 թ.	Հրազդան գետի վրա, «Արարատ» գինու կոմբինատի համալիրի դիմաց	<	84
14			ԿԱՄՈՒՐՋ «ՀԱՂԹԱՆԱԿԻ»	1939-1961 թթ.	Հրազդան գետի վրա	<	85
15			ԿԱՄՈՒՐՋ ՆՈՐՔԻ (ԳԵՏԱՌԻ)	1664 թ.	Մյասնիկյան պող.	<	86
16			ՀՈՒՇԱԿՈԹՈՂ ՄԱՆՈՒԿ ԱՔԵՂՅԱՆԻ	1965 թ.	Տերյան փող. 62 (Մոսկովյան փող. 21), «Մասնագետների»	S	60.1

					բնակելի տան մոտ		
17			ՀՈՒՇԱԿՈԹՈՂ ՀՐԱՉՅԱ ԱՃԱՌՅԱՆԻ	1982 թ.	Մ. Մաշտոցի պող. 45	S	104
18			ՀՈՒՇԱԿՈԹՈՂ ՎԱԽԹԱՆԳ ԱՆԱՆՅԱՆԻ	1982 թ.	Պարոնյան փող. 1, բնակելի շենքի մոտ	S	103
19			ՀՈՒՇԱԿՈԹՈՂ ԱԿՍԵԼ ԲԱԿՈՒՆՑԻ	1970 թ.	Նալբանդյան փող. 96 շենքի մոտ	S	52.1
20			ՀՈՒՇԱԿՈԹՈՂ ՀԱՅԿ ԳՅՈՒԼԻՔԵՎԻՅԱՆԻ	1975 թ.	Մ. Մաշտոցի պող. 9 շենքի առջև	S	39.1
21			ՀՈՒՇԱԿՈԹՈՂ ԹՈՐՈՍ ԹՈՐԱՄԱՆՅԱՆԻ	1985 թ.	Պուշկինի փող. 31, բնակելի տան դիմաց	S	105
22			ՀՈՒՇԱԿՈԹՈՂ ՎԻԿՏՈՐ ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄՅԱՆԻ	1996 թ.	Մարշալ Բաղրամյան պող., 22 ա բնակելի տան առջև		38.1
23			ՀՈՒՇԱԿՈԹՈՂ ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՐԱԽՏԱՎՈՐՆԵՐԻՆ	1968 թ.	Աբովյան 32, «Պրոֆեսորների» բնակելի տան մոտ	S	19.1
24			ՀՈՒՇԱԿՈԹՈՂ ՍՏԵՓԱՆ ՄԱԼԽԱՍՅԱՆՑԻ	1974 թ.	Մ. Մաշտոցի պող. 9 շենքի առջև	S	39.2
25			ՀՈՒՇԱԿՈԹՈՂ ՀԱԿՈԲ ՄԱՆԱՆԴՅԱՆԻ	1965 թ.	Տերյան փող. 62 (Մոսկովյան փող. 21), «Մասնագետների» բնակելի տան մոտ	S	60.2
26			ՀՈՒՇԱՀԱՄԱԼԻՐ ՄԵԾ ԵՂԵՌՆԻ ԶՈՀԵՐԻՆ	1967 թ.	«Ծիծեռնակաբերդ» զբոսայգի	Հ	106
	26.1		ԹԱՆԳԱՐԱՆ ՀԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹՅԱՆ	1995 թ.		Հ	106.11
27			ՀՈՒՇԱՂՔՅՈՒՐ ԵՐԵՎԱՆ ԵՎ ԿԱՐՐԱՐԱ ՔԱՂԱՔՆԵՐԻ ԲԱՐԵԿԱՄՈՒԹՅԱՆ	1964 թ.	Օղակաձև զբոսայգի	S	107

28		ՀՈՒՇԱՂՔՅՈՒՐ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏՈՒՄ ԶՈՀՎԱԾ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ԴԱՍԱԽՈՍՆԵՐԻՆ ԵՎ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԻՆ	1985 թ.	Տերյան փող. 74, Գյուղատնտեսական ակադեմիայի մոտ	S	2.1
29		ՀՈՒՇԱՂՔՅՈՒՐ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏՈՒՄ ԶՈՀՎԱԾ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԱԿԱՆՆԵՐԻՆ	1979 թ.	Ալեք Մանուկյան փող. 1, Երևանի պետական համալսարանի բակում	S	90.4
30		ՀՈՒՇԱՂՔՅՈՒՐ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏՈՒՄ ԶՈՀՎԱԾ ՊՈԼԻՏԵԽՆԻԿՅՈՒՆԵՐԻՆ	1981 թ.	Տերյան փող. 105, Ճարտարագիտական համալսարանի բակում	S	88.4
31		ՀՈՒՇԱՂՔՅՈՒՐ ՄԵԾ ԵՂԵՌՆԻ ԵՎ ՍՊԻՏԱԿԻ ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԻ ԶՈՀԵՐԻՆ	1990 թ.	Կորյունի փող. 15	S	108
32		ՀՈՒՇԱՂՔՅՈՒՐ ՍԱՅԱԹ - ՆՈՎԱՅԻ	1963 թ.	Մ. Մաշտոցի պող. 46, թիվ 2 երաժշտական դպրոցի առջև	S	110
33		ՀՈՒՇԱՂՔՅՈՒՐՆԵՐ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՀԵՐՈՍՆԵՐԻՆ	1949 թ.	Խ. Աբովյանի անվան մանկական այգում, Հրազդանի ձախ ափին	S	109
34		ՀՈՒՇԱՍԱԼ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏՈՒՄ ԶՈՀՎԱԾ ՊԻՈՆԵՐՆԵՐԻՆ	1985 թ.	Օղակաձև զբոս- այգում, Կամերային երաժշտության տան մոտ	S	111
35		ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ԽԱՉԱՏՈՒՐ ԱԲՈՎՅԱՆԻ	1950 թ.	Աբովյան փող. վերջնամասում Աբովյան պուրակում	Հ	112

36		ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ԽԱՉԱՏՈՒՐ ԱՔՈՎՅԱՆԻ	1955 թ.	Խանջյան փող. 5, Պետական մանկավար- ժական համալսարանի գլխավոր մասնաշենքի առջև	S	113
37		ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ՀՐԱՉՅԱ ԱՃԱՌՅԱՆԻ	1970 թ.	Կորյունի փող. 2 ա, դպրոցի առջև	S	69.1
38		ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ «ԲԱՆՎՈՐ ԵՎ ԿՈԼՏՆՏԵՍԱԿԱՆ»	1956 թ.	Գրքի պալատի բակում (Տերյան փող. 91, Իսահակյան փող. 28, Գ. Քոչարի փող. 4)	S	67.1
39		ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ «ԲԱՐԵԿԱՄՈՒԹՅԱՆ ՁԵՌՔԵՐ»	1967 թ.	Օղակաձև զբոսայգում	S	114
40		ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ՎԱԼԵՐԻ ԲՐՅՈՒՍՈՎԻ	1966 թ.	Թումանյան փող. 42, Ռուսաց և օտար լեզուների մանկա- վարժական ինստի- տուտի շենքի առջև	S	115
41		ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ՄԱՔՍԻՄ ԳՈՐԿՈՒ	1967 թ.	Ալեք Մանուկյան փող. 3, թիվ 4 դպրոցի առջև	S	116
42		ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ԳՐԻԲՈՅԵՂՈՎԻ	1973 թ.	Օղակաձև զբոսայգում	Հ	117
43		ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ԼԵՈՆԻԴ ԵՆԳԻԲԱՐՅԱՆԻ	1995 թ.	Ագաթանգեղոսի փող. 1, Ազգային կրկեսի շենքի առջև	S	118
44		ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏՈՒՄ ԶՈՀՎԱԾ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏՑԻՆԵՐԻՆ	1972 թ.	Կորյունի փող. 2	S	89.3
45		ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ «ԷՐԵՐՈՒՆԻ - ԵՐԵՎԱՆ» («ԿԵՆԱՑ ԾԱՌ»)	1970 թ.	Մ. Մաշտոցի և Մարշալ Բաղրամյան	S	119

					պողոտաների ու Ձորյան փող. միջև		
46			ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ԹԱՄԱՆՅԱՆԻ	1974 թ.	Թամանյան-Մոսկով- յան փողոցների խաչմերուկում, համանուն պուրակի սկզբնամասում	Հ	120
47			ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ԱՎԵՏԻՔ ԻՍԱՀԱԿՅԱՆԻ	1965 թ.	Օղակաձև գրոսայգում	Հ	121
48			ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ՍՏԵՓԱՆ ԼԻՍԻՅՅԱՆԻ	1982 թ.	Տիգրան Մեծի պող. 38, թիվ 34 դպրոցի առջև	Տ	122
49			ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ԱՂԱՍԻ ԽԱՆՋՅԱՆԻ	1987 թ.	Տիգրան Մեծի պող. 26 ա, թիվ 53 դպրոցի առջև	Տ	123
50			ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ՄՈՎՍԵՍ ԽՈՐԵՆԱՅՈՒ	1996 թ.	Ալեք Մանուկյան փող. 1, Երևանի պետական համալսարանի բակում	Տ	90.5
51			ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ԿՈՄԻՏԱՍԻ	1988 թ.	Սայաթ-Նովայի պող. 1 ա, Կոնսերվատոր- իայի շենքի առջև, պուրակում	Հ	124
52			ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ԿԱՐՈ ՀԱԼԱՔՅԱՆԻ	1997 թ.	Օղակաձև գրոսայգում	Տ	125
53			ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ՀԱԿՈՔ ՄԵՂԱՊԱՐՏԻ	1987 թ.	Գրքի պալատի առջև՝ Իսահակյան փող. կողմից	Հ	67.2
54			ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱ- ՆՈՒՄ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԿԱՐԳԵՐԻ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ 20- ԱՄՅԱԿԻՆ (ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՆԱԿԻ ՄԱՐՏԻԿՆԵՐԻՆ)	1940 թ.	Մովսես Խորենացու, Գրիգոր Լուսավորչի և Ջաքիյան փողոցների միջև, Մանկական գրոսայ- գու կենտրոնական ծառուղում	Տ	126

55		ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԿԱՐԳԵՐԻ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ 30-ԱՄՅԱԿԻՆ	1950 թ.	Ծովակալ Իսակովի պող.	S	127
56		ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԿԱՐԳԵՐԻ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՋՈՀՎԱԾ ՄԱՐՏԻԿՆԵՐԻՆ («ՀԱՎԵՐԺԱԿԱՆ ԿՐԱԿ»)	1960 թ.	Հանրապետության և Ստ. Շահումյանի անվ. հրապարակների միջև, Ստ. Շահումյանի անվ. գրոսայգում	S	128
57		ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ՎԼԱԴԻՄԻՐ ՄԱՅԱԿՈՎՍԿԻ	1974 թ.	Գրիգոր Լուսավորչի փող. 27, թիվ 7 դպրոցի առջև	S	130
58		ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՄՅԱՍՆԻԿՅԱՆԻ	1980 թ.	Գրիգոր Լուսավորչի և Բեյրութի փողոցների միջև, Թատերական գրոսայգու եզրին	Հ	131
59		ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ԱՍՔԱՆԱՋ ՄՈՎԱՅԱՆԻ	1956 թ.	Տերյան փող. 2, թիվ 25 դպրոցի առջև	S	132
60		ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ՄԻՔԱՅԵԼ ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆԻ	1965 թ.	Օդակաձև գրոսայգում	Հ	133
61		ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ՄԻՔԱՅԵԼ ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆԻ	1985 թ.	Նար-Դուսի փող. 38, թիվ 33 դպրոցի առջև	S	134
62		ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ՆԱՐ - ԴՈՍԻ	1956 թ.	Հովհ. Քաջազնունու փող. 12/1, թիվ 14 դպրոցի առջև	S	135
63		ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ՍՏԵՓԱՆ ՇԱՀՈՒՄՅԱՆԻ	1931 թ.	Նույնանուն հրապարակում	Հ	101
64		ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ՍՏԵՓԱՆ ՇԱՀՈՒՄՅԱՆԻ	1957 թ.	Մ. Մաշտոցի պող. 33, թիվ 1 դպրոցի առջև	S	70.1
65		ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ԱՐՇԱԿԻՐ	1965 թ.	Վարդանանց փող.	S	136

			ՇԱՎԱՐՇՅԱՆԻ		30, թիվ 40 դպրոցի առջև		
66			ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ԵՂԻՇԵ ՉԱՐԵՆՑԻ	1957 թ.	Ամիրյան փող. 9, դպրոցի առջև	S	71.1
67			ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ԵՂԻՇԵ ՉԱՐԵՆՑԻ	1985 թ.	Օղակաձև զբոսայգում	Հ	137
68			ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ԱՆՏՈՆ ՉԵԽՈՎԻ	1959 թ.	Մարշալ Բաղրամյան պող. 16, թիվ 55 դպրոցի առջև	S	138
69			ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ «ՊԵՊՈ»	1976 թ.	Մովսես Խորենացու և Գրիգոր Լուսավորչի փողոցների միջև, Թատերական զբոսայգում	S	139
70			ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ՏԻԳՐԱՆ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆԻ	1989 թ.	Խանջյան փող. 50, Շախմատիստի կենտրոնական տան մոտ	S	151.1
71			ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՊՈԻՇԿԻՆԻ	1949 թ.	Մոսկովյան փող. 17, թիվ 8 դպրոցի առջև	S	140
72			ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍ ՍԱՐՅԱՆԻ	1986 թ.	Մ. Մաշտոցի և Մարշալ Բաղրամյան պողոտաների ու Զորյան փող. հանգույցում	Հ	141
73			ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ՆԵԼՍՈՆ ՍՏԵՓԱՆՅԱՆԻ	1950 թ.	Մովսես Խորենացու, Գրիգոր Լուսավորչի և Զաքիյան փողոցների միջև, Մանկական զբոսայգում	S	142
74			ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ԳԱՐԻԻԵԼ ՍՈՒՆԴՈՒԿՅԱՆԻ	1972 թ.	Գր. Լուսավորչի փող. 6, գրողի անունը կրող թատրոնի շենքի մոտ		78.3

75		ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ՎԱՂԱՐՇ ՎԱՂԱՐՇՅԱՆԻ	1983 թ.	Ծովակալ Իսակովի պող. 2, թիվ 80 դպրոցի առջև	S	143
76		ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ՎԱՐԴԱՆ ՄԱՄԻԿՈՆՅԱՆԻ	1975 թ.	Օղակաձև զբոսայգում	<	129
77		ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ՎԱՀԱՆ ՏԵՐՅԱՆԻ	1999 թ.	Օղակաձև զբոսայգում	<	144
78		ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ԱՐՄԵՆ ՏԻԳՐԱՆՅԱՆԻ	1987 թ.	Օղակաձև զբոսայգում	<	145
79		ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ՏՈՒՆ (ՀԱՅՀԱՄԵՐԳԻ ՓՈՔՐ ԴԱՀԼԻՃ ԵՎ ԹԱՆԳԱՐԱՆՆԵՐԻ ՇԵՆՔ)	1916 թ.	Աբովյան փող. 2 (Հանրապետության հրապարակում)	<	96.2
80		ՇԵՆՔ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԹԱՆԳԱՐԱՆԻ (ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ՏՈՒՆ)	1941 թ.	Աբովյան փող. 64	S	77
81		ՇԵՆՔ Մ. ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՆՎԱՆ ՀԻՆ ՁԵՌԱԳՐԵՐԻ ԳԻՏԱՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ (ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ)	1957 թ.	Մեսրոպ Մաշտոցի պող. 53	<	81: Ենթակայությանը ներկայացված է ևս 7 հուշարձան (81.3-81.9)
	81.1	Բացօթյա ցուցադրություն		շենքի կամարակապ սրահներում	<	81.10: Ենթակայությանը ներկայացված է 7 հուշարձան (81.10.1-81.10.7)

82		ԶՐԱՆՑՈՒՅՑ	1950 թ.	Հրազդան գետի վրա, «Հաղթանակ» կամրջի մոտ		156
83		ԶՐԱՆՑՔ ՄԱՄՈՒ	Ք.ա. 7 դ., վրկո՝ 1031 թ.	Կոնդ թաղամասում, Հրազդանի ձախ ափին	Հ	157
84		ՎԻՇԱՊԱՔԱՐ	Ք.ա. 3-2 հազ.	Օղակաձև զբոսայգում, «Ալ առագաստներ» սրճարանի մոտ	Հ	169
85		ՏՈՒՆ - ԹԱՆԳԱՐԱՆ ԴԵՐԵՆԻԿ ԴԵՄԻՐՃՅԱՆԻ	1977 թ.	Աբովյան 29 բնակելի շենքի («ՀՕԿ»-ի) 1-ին հարկում	S	17.1
	85.1	Հուշակոթող Դերենիկ Դեմիրճյանի	1977 թ.		S	17.2
86		ՏՈՒՆ - ԹԱՆԳԱՐԱՆ ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ	1949 - 1953 թթ.	Մոսկովյան փող. 40	Հ	170
87		ՏՈՒՆ - ԹԱՆԳԱՐԱՆ ԱՎԵՏԻՔ ԻՍԱՀԱԿՅԱՆԻ	1946 թ., 1963 թ.	Յ. Զարոբյան փող. 20	Հ	171
88		ՏՈՒՆ - ԹԱՆԳԱՐԱՆ ԱՐԱՄ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆԻ	1980 թ.	Յ. Զարոբյան փող. 3	Հ	172
89		ՏՈՒՆ - ԹԱՆԳԱՐԱՆ ՀԱԿՈՔ ԿՈՋՈՅԱՆԻ ԵՎ ԱՐԱ ՍԱՐԳՍՅԱՆԻ	1936 թ., 1973 թ., 1981 թ.	Պուշկինի փող. 62/7	Հ	173
	89.1	Խաչքար Ասլիզատի	1601 թ.	թանգարանի բակում	Հ	173.1
	89.2	Հուշակոթող Հակոբ Կոջոյանի և Արա Սարգսյանի	1981 թ.		Հ	173.2
90		ՏՈՒՆ - ԹԱՆԳԱՐԱՆ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ	1967 թ.	Նալբանդյան փող. 21 շենքի 2-րդ հարկում	S	46.2

		ՍՊԵՆԴԻԱՐՅԱՆԻ				
	90.1	Հուշակոթող Ալեքսանդր Սպենդիարյանի	1979 թ.	Նալբանդյան փող. 21 շենքի բակում	S	46.1
91		ՏՈՒՆ - ԹԱՆԳԱՐԱՆ ԵՐՎԱՆԴ ՔՈՉԱՐԻ	1984 թ.	Մ. Մաշտոցի պող. 39 շենքի 1-ին հարկում	<	41.1
92		ՏՈՒՆ - ԹԱՆԳԱՐԱՆ ԵՂԻՇԵ ԶԱՐԵՆՑԻ	1935 թ., 1975 թ.	Մեսրոպ Մաշտոցի պող. 17	<	174
93		ՏՈՒՆ - ԹԱՆԳԱՐԱՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍ ՍԱՐՅԱՆԻ	1935 թ., 1967 թ.	Սարյան փող. 3	<	175
94		ՏՈՒՆ - ԹԱՆԳԱՐԱՆ ՍԵՐԳԵՅ ՓԱՐԱՋԱՆՈՎԻ	1991 թ.	Զորագյուղ ազգագրա- կան թաղամաս, 15-16	<	176
95		ՔԱՆԴԱԿ «ԼԵՌՆԵՑԻՆԵՐԻ ՊԱՐԸ»	1984 թ.	Պարոնյան փող. 40, «Դվին» հյուրանոցի առջևի հրապարակում	S	207
96		ՔԱՆԴԱԿ «ՋՐԱՎԱՃԱՌ- ՊԱՏԱՆԻՆ» («ԵՐԵՎԱՆԻ ՍԱՌԸ ԶՈՒՐԸ»)	1970 թ.	Մովսես Խորենացու և Գրիգոր Լուսավորչի փող. միջև, Թատերական գրոսայգում	S	208
97		ՔԱՆԴԱԿ «ՎԱՆԵՑԻ ԱՂՋԻԿԸ»	1975 թ.	Աբովյան և Սայաթ- Նովայի փող. խաչմե- րուկում, գազոնի վրա	S	209
98		ՔԱՆԴԱԿ «ՎԵՐԱԾՆՎԱԾ ՀԱՅԱՍՏԱՆ»	1985 թ.	Օղակաձև գրոսայգում	S	210
99		ՔԱՐԱՅՐ - ԿԱՑԱՐԱՆ «ԱՅԳԵԶՈՐ - 1»	քարի դար, Ք.ա. 20-16 դդ., Ք.հ. 14-16 դդ.	Հրազդանի ձախ ափին, Կոնդ թաղա- մասից ձոր իջնող գետնուղու աջ կողմում, Այգեձոր թաղամասի տակ	<	211

100		ՔԱՐԱՅՐ - ԿԱՑԱՐԱՆ «ԱՅԳԵԶՈՐ - 2»	չորրորդական շրջան, Ք.ա. 20-16 դդ., Ք.հ.14-16 դդ.	Հրազդանի ձախ ափին, ԵրՀԷԿ-1 տանող ճանապարհի եզրին, «Այգեծոր-1» քարայրից 500-600 մ հեռու՝ գետի հոսանքին հակառակ ուղղությամբ	Հ	212
101		ՔԱՐԱՅՐ - ԿԱՑԱՐԱՆ «ԱՅԳԵԶՈՐ - 3»	Ք.ա. 20-16 դդ., Ք.հ. 14-16 դդ.	Հրազդանի ձախ ափին, ԵրՀԷԿ-1 տանող ճանապարհի եզրին, «Այգեծոր-1» քարայրից 500-600 մ հեռու՝ գետի հոսանքին հակառակ ուղղությամբ	Հ	213
102		ՔԱՐԱՅՐ - ԿԱՑԱՐԱՆ «ԾԻԾԵՌՆԱԿԱԲԵՐԴ - 1»	Ք.ա. 20-16 դդ., Ք.հ. 14-16 դդ.	Հրազդանի աջ ափին, ԵրՀԷԿ-ի դիմաց, «Ծիծեռնակաբերդ» ամրոցի մոտ	Հ	214
103		ՔԱՐԱՅՐ - ԿԱՑԱՐԱՆ «ԾԻԾԵՌՆԱԿԱԲԵՐԴ - 2»	Ք.ա. 20-16 դդ., Ք.հ. 14-16 դդ.	Հրազդանի աջ ափին, Կիկյան կամրջից 500 մ գետի հոսանքով ներքև, «Ծիծեռնակաբերդ-1» քարայրից 1.5 կմ հս-ամ	Հ	215
104		ՔԱՐԱՅՐ - ԿԱՑԱՐԱՆ «ԶՈՐԱԳՅՈՒՂ - 1»	ուշ միջնադար	սբ Սարգիս եկեղեցուց ներքև, ձոր իջնող աստիճաններից աջ	Հ	216
105		ՔԱՐԱՅՐ - ԿԱՑԱՐԱՆ «ԶՈՐԱԳՅՈՒՂ - 2»	ուշ միջնադար	Մանկական երկաթուղու վերջնակայարանի մոտ	Հ	217
106		ՔԱՐԱՅՐ - ԿԱՑԱՐԱՆ «ԶՈՐԱԳՅՈՒՂ - 3»	16-18 դդ.	«Հրազդան» մարզադաշտի դիմաց, հիվանդանոցի մոտ, «Ձորագյուղ-2» քարայրից 200 մ հս, ձորալանջին	Հ	218

107		ՔԱՐԱՅՐ - ԿԱՑԱՐԱՆ «ՆՈՐԱԳՅՈՒՂ - 1»	միջին քարի դար, Ք.հ.15-16 դդ.	Նորագյուղ թաղամա- սում, Գետառու և Հրազ- դան գետերի միա- խառնման վայրին մոտ	Հ	219
108		ՔԱՐԱՅՐ - ԿԱՑԱՐԱՆ «ՆՈՐԱԳՅՈՒՂ - 2»	քարի դար, Ք.ա. 30- 15 դդ.	Նորագյուղ թաղամա- սում, Դալմայի այգինե- րի հվ-աե եզրին, «Նորագյուղ-1» քարայ- րից 100 մ հվ-աե	Հ	220
109		ՔԱՐԱՅՐ - ԿԱՑԱՐԱՆ «ՆՈՐԱԳՅՈՒՂ - 3»	միջին քարի դար, Ք.ա. 1 հազ. սկիզբ, բրոնզի դար, Ք.հ. 13-14 դդ.	Նորագյուղ թաղամա- սում, Դալմայի այգի- ների հվ-աե եզրին, «Նորագյուղ-2» քարայրից 80 մ գետի հոսանքով դեպի վեր	Հ	221
110		ՔԱՐԱՅՐ - ԿԱՑԱՐԱՆ «ՆՈՐԱԳՅՈՒՂ - 4»	16-17 դդ.	ԵրՀԷԿ-ի դիմաց	Հ	222
111		ՔԱՐԱՅՐ - ԿԱՑԱՐԱՆ «ՆՈՐԱԳՅՈՒՂ - 5»	16-17 դդ.	ԵրՀԷԿ-ի դիմաց	Հ	223
112		ՔԱՐԱՅՐ - ԿԱՑԱՐԱՆ «ՆՈՐԱԳՅՈՒՂ - 6»	14-16 դդ.	Նորագյուղ թաղա- մասում, «Արարատ» գինու կոմբինատի դիմաց, Հրազդան գետի հին կամրջի («Կարմիր կամուրջ») մոտ, «Նորագյուղ-1» քարայրից 500 մ դեպի Նոր Կիլիկիա	Հ	224
113		ՔԱՐԱՅՐ - ԿԱՑԱՐԱՆ «ՆՈՐԱԳՅՈՒՂ - 7»	14-16 դդ.	Նորագյուղ թաղա- մասում, «Արարատ» գինու կոմբինատի դիմաց, Հրազդանի հին կամրջի մոտ, «Նորագյուղ-6»	Հ	

					քարայրի կողքին		
--	--	--	--	--	----------------	--	--

Հայաստանի Հանրապետության պետական սեփականություն համարվող և օտարման ոչ ենթակա պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների Երևան քաղաքի պետական ցուցակը ներառում է 512 հուշարձան՝ 245 պահպանական միավորով: Ապամոնտաժման ենթակա տարածքին մոտ պատմամշակութային միակ հուշարձանը Սուրբ Հովհաննես Մկրտիչ Եկեղեցին է, որը գտնվում է ցածրահարկ ապամոնտաժվող շենքից ուղիղ գծով 88,5մ հեռավորության վրա, իսկ բարձրահարկ ապամոնտաժվող շենքի եզրագծից՝ 136մ հեռավորության վրա:

7.2.8. Հատուկ պահպանվող տարածքներ և բնության հուշարձաններ.

Երևան քաղաքում ներկայումս գործում է Երևանի բուսաբանական այգին և Էրեբունի արգելոցը:

Աղյուսակ 10.

Երևանի բուսաբանական այգի		0.8 քկմ	1935
Էրեբունի արգելոց		1.2 քկմ	1981

Բնության հուշարձաններ. ՀՀ Կառավարության 2008թ. օգոստոսի 14-ի N967-Ն որոշման համաձայն՝ Երևան քաղաքում առկա են հետևյալ բնության հուշարձանները.

Աղյուսակ 11.

1	«Անանուն» սյունաձև բազալտներ	քաղ. Երևան, Հրազդանի կիրճի ձախափնյա մասում, Սբ. Սարգիս եկեղեցու մոտ
2	«Անանուն» սյունաձև բազալտներ	քաղ. Երևան, Հրազդանի կիրճի ձախափնյա մասում մանկական ե/գ տանող թունելի արևմտյան ճակատամուտքի մոտ

Գործունեության տարածքում բնության հուշարձանները տարածքում բացակայում են:

Նախատեսվող գործունեության ենթակա և հարակից տարածքում բացակայում են հատուկ պահպանվող տարածքները:

7.2.9. Սոցիալ-տնտեսական հարցեր

Երևան քաղաքի սոցիալ-տնտեսական ցուցանիշները ստորև՝ ներկայացված են ՀՀ Վիճակագրական կոմիտեի պաշտոնական կայքի տեղեկատվության համապատասխան.

Աղյուսակ 12

Տարածքը Territory	223 քառ. կմ/ sq. km
ՀՀ տարածքում քաղաքի տարածքի տեսակարար կշիռը, % Territory share of the city in the territory of the RA, %	0.7
Վարչական շրջաններ District communities	12
Բնակչության թվաքանակը 2023թ. տարեկգրի դրությամբ Population number as of the beginning of the year, 2023	1 098.9 հազ. մարդ/ ths. Person
ՀՀ բնակչության ընդհանուր թվաքանակում Երևան քաղաքի բնակչության թվաքանակի տեսակարար կշիռը 2022 թ., % Share of city population in the total population of the RA 2022, %	36.9
Գյուղատնտեսական նշանակության հողեր Agricultural land	3 321.5 հա/ ha
այդ թվում՝ վարելահողեր including - arable land	909.9 հա/ ha

Համաձայն ՀՀ Վիճակագրական կոմիտեի 2023թ. տեղեկագրի՝ Երևան քաղաքում 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ բնակչության թվաքանակը կազմել է շուրջ 1 միլիոն մարդ:

Երևանը գտնվում է Արարատյան դաշտավայրի հյուսիս-արևելյան մասում: Սահմանակից է ՀՀ Արագածոտնի, Կոտայքի, Արարատի և Արմավիրի մարզերին:

«Հայաստանի Հանրապետության վարչատարածքային բաժանման մասին» ՀՀ օրենքով Երևան քաղաքը բաժանված է 12 վարչական շրջանների՝ Աջափնյակ, Ավան, Արաբկիր, Դավթաշեն, Էրեբունի, Կենտրոն, Մալաթիա-Սեբաստիա, Նոր Նորք, Նորք-Մարաշ, Նուբարաշեն, Շենգավիթ, Քանաքեռ-Զեյթուն: Երևանը հանրապետության ամենախոշոր տնտեսական կենտրոնն է: Երևանի արդյունաբերության հիմնական ճյուղերն են սննդամթերքի, ներառյալ խմիչքների արտադրությունը, քիմիական և մետաղագործական արդյունաբերությունը:

Բեռնաուղևորափոխադրումներն իրականացվում են ավտոմոբիլային տրանսպորտով և էլեկտրատրանսպորտով (քաղաքում գործում է երկաթուղային կայարան և օդանավակայան, որոնք ապահովում են կապն արտաքին աշխարհի հետ): Երևանը Հայաստանի Հանրապետության մայրաքաղաքն է: Այն խոշորագույնն է ոչ միայն ՀՀ ներկա 49 քաղաքների, այլև պատմական Հայաստանի մայրաքաղաքների շարքում:

Մայրաքաղաքում են գործում ՀՀ-ում միջազգային (միջկառավարական, միջպետական) և այլ կազմակերպությունների ներկայացուցչությունների գրասենյակները:

Երևանը հանրապետության ամենախոշոր տնտեսական կենտրոնն է: Բազմաճյուղ արդյունաբերության հիմնական ուղղությունը մշակող արդյունաբերությունն է: Համաձայն ՀՀ Վիճակագրական կոմիտեի պաշտոնական կայքէջի՝ 2022թ. մայրաքաղաքի տնտեսության հիմնական հատվածների տեսակարար կշիռները Հայաստանի

Հանրապետության համապատասխան ոլորտների ընդհանուր ծավալում կազմել են.

- արդյունաբերություն՝ 34.8 %
- շինարարություն՝ 43.3 %
- մանրածախ առևտուր՝ 71.7 %
- ծառայություններ՝ 86.1 %

Երևանի արդյունաբերության հիմնական ոլորտներն են սննդամթերքի, ծախսային արտադրատեսակների, խմիչքների, ինչպես նաև հիմնային մետաղների արտադրությունը, գյուղատնտեսությունը հիմնականում մասնագիտացած է անասնաբուծությունում և բուսաբուծությունում: Բեռնաուղևորափոխադրումներն իրականացվում են ավտոմոբիլային տրանսպորտով և երկաթուղով: Քաղաքում գործում է երկաթուղային կայարան և օդանավակայան, որոնք ապահովում են կապն արտաքին աշխարհի հետ:

Կենտրոն վարչական շրջանն ընդհանուր սահմաններ ունի Աջափնյակ, Արաբկիր, Էրեբունի, Մալաթիա-Սեբաստիա, Նոր Նորք, Նորք-Մարաշ, Շենգավիթ և Քանաքեռ-Զեյթուն վարչական շրջանների հետ: Տարածքը կազմում է 1335 հա, բնակչության թվաքանակը 2022թ. -ի դրությամբ՝ 126,5 հազ. մարդ:

2020թ. դրությամբ Երևան քաղաքում առկա են 224 պետական և ոչ պետական նախադպրոցական, 252 պետական և ոչ պետական հանրակրթական կրթական հաստատություններ, 50 երաժշտական, արվեստի, գեղարվեստի դպրոցներ, մանկապատանեկան ստեղծագործական կենտրոններ, 19 պետական բարձրագույն ուսումնական հաստատություններ, 31 առողջապահական կազմակերպություններ և այլն:

Համաձայն 2019-2023թթ. Երևան քաղաքի զարգացման ծրագրի՝ Երևան քաղաքում հաշվառված է մթնոլորտային օդի վրա վնասակար ազդեցություն առաջացնող շուրջ 420 կազմակերպություն: Երևան քաղաքի բոլոր վարչական շրջաններում հողերը բնութագրվում են աղտոտման գումարային գործակցի (ԱԳԳ) բարձր մակարդակով: Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդի և հողերի որակի վատթարացման հիմնական պատճառներից են քաղաքում շարունակաբար ավելացող տրանսպորտային միջոցները, հրդեհները, կենցաղային և արդյունաբերական աղտոտումը, հողօտարումները, հողի էռոզիան, կանաչ տարածքների կրճատումը և այլն: Այդ նպատակով կարևոր է Երևան քաղաքում բուֆերային գոտիների պահպանումը, վերականգնումը և կանաչապատ տարածքների բարելավումը, ավելացումը, ոռոգման ցանցի ընդլայնումը և բարեկարգումը:

Համաձայն զարգացման ծրագրի՝ Երևան քաղաքի կանաչ զանգվածը կազմում է 6758.5 հա, որից ընդհանուր օգտագործման կանաչ մակերեսը կազմում է 862.0 հա: Քաղաքի ոչ բարենպաստ էկոլոգիական վիճակը պահանջում է կանաչապատման որոշակի ռազմավարության մշակում, պաշտպանիչ կանաչ բուֆերային գոտիների

ստեղծման անհրաժեշտություն: Նախատեսվում է հանգստի գոտիների ստեղծում, միջազգային չափանիշներին համապատասխան կանաչապատման աշխատանքների իրականացում, կանաչ բուֆերային գոտիների ստեղծում:

8. Նախատեսվող գործունեության բնութագիրը, տեխնիկական-տեխնոլոգիական լուծումները ապամոնտաժման ժամանակ

Ապամոնտաժման ենթակա հասարակական նշանակության շենքերի տարածքը գտնվում է Կենտրոն վարչական շրջանի Սարյան 22 շենք, 2 շինություն և Սարյան փողոց 22 հասցեներում՝ 0.633272 հա հողամասում:

Նախատեսվում է ապամոնտաժել ընդհանուր թվով 6 մասնաշենք՝ 1 բարձրահարկ և 5 երկհարկանի/եռահարկ:

8.1. Քանդման փուլ.

8.1.1. Ապամոնտաժվող հասարակական նշանակության շենքի տեխնիկատնտեսական ցուցանիշներ են.

Ապամոնտաժման ենթակա հողատարածքի մակերես՝ 6. 332,72մ²

Ապամոնտաժման հատակագծային մակերեսը կազմում է 0.00 նիշում՝ 4696մ²: Ապամոնտաժումն իրականացվելու է միայն 0.00 նիշում: Ապամոնտաժման աշխատանքների իրականացման ընթացքում ժամանակավոր փակվելու է Ֆրիկ բարձրածող հետիոտնային աստիճանաշարի մի մասը: Այդ աստիճանաշարի արդեն իսկ գտնվում են անմխիթար վիճակում, բացի այն, որ դրանք իրենց նպատակային նշանակությունը կորցրել են վաղուց, դրանցով անհնար է մանկասայլակներով և հաշմանդամների տեղաշարժել: Իսկ հետագա կառուցապատման աշխատանքներն իրականացնելու նախագծային լուծումներում կներառվեն նաև այդ աստիճանաշարի վերանորոգումը: Քանդվող/ապամոնտաժվող շինությունների հարաչափերը ներկայացված են ստորև՝ Աղյուսակ 13-ում.

Աղյուսակ 13

ՀՀ	Անվանումը	Ծածկագիրը	Կոնստրուկտիվ բնութագիրը	Հատակագծային մակերեսը, մ ²	Հատակագծային չափսերը, մ	Հարկերի թիվը
1	Մասնաշենք 1 (բարձրահարկ մաս)	1	Հավաքովի ե/բ հիմնակմախք/ հավաքովի ե/բ ծածկի սալեր, քարե պատեր	540,0	30 x 18	16+1

2	Մասնաշենք 1 (երկհարկանի մաս)	1	Հավաքովի հիմնակմախք, հավաքովի ե/բ ծածկի սալեր,միաձույլ ե/բ սյուներ, միաձույլ ե/բ ծածկի սալեր	2320,0	68,4 x 39.8	2
3	Մասնաշենք 2	2	Հավաքովի ե/բ հիմնակմախք/ հավաքովի ե/բ ծածկի սալեր, քարե պատեր	216,0	12 x 18	3
4	Մասնաշենք 3	3	Հավաքովի ե/բ հիմնակմախք/ հավաքովի ե/բ ծածկի սալեր, քարե պատեր	216,0	12 x 18	3
5	Մասնաշենք 4	4	Հավաքովի ե/բ հիմնակմախք/ հավաքովի ե/բ ծածկի սալեր, քարե պատեր	216,0	12 x 18	3
6	Մասնաշենք 5	5	Հավաքովի ե/բ հիմնակմախք/ հավաքովի ե/բ ծածկի սալեր, քարե պատեր	216,0	12 x 18	3
7	Մասնաշենք 6	6	Հավաքովի ե/բ հիմնակմախք/ հավաքովի ե/բ ծածկի սալեր, քարե պատեր	756,0	42 x 18	3

Քանդման աշխատանքների պայմաններն ընդհանուր առմամբ բավարար են, սակայն հաշվի առնելով քանդման աշխատանքների ենթակա բանուկ տեղամասը և տրանսպորտային փոխադրումների բարդությունը՝ կապված փողոցների ծանրաբեռնվածության և բարդ ռելիեֆով, ընտրվել է աշխատանքների միջին

ինտենսիվություն: Քանդման աշխատանքների մեկնարկից առաջ նախաձեռնողը կապալային շինարարական կազմակերպության հետ միասին կհամաձայնեցնեն աշխատանքների ծավալները, դրանց իրականացման հաջորդականությունը, ժամկետները, կմշակեն օպերատիվ ղեկավարման կարգը, ներառյալ վթարային իրավիճակներում գործողությունների կարգը, կորոշեն կառուցվածքների քանդման հաջորդականությունը, ինժեներական ցանցերի ապամոնտաժման կամ տեղափոխման հաջորդականությունը:

Ապամոնտաժման աշխատանքներն իրականացվելու են հետևյալ հերթականությամբ.

- Նախապատրաստական աշխատանքներ
- Մասնաշենք 1-ի դռների, մջնորմերի, կախովի առաստաղների, ներքին ինժեներական ցանցերի և սարքավորումների, հատակային ծածկույթների քանդում և ապամոնտաժում
- Մասնաշենք 1-ի տանիքածածկույթի և տանիքի կոնստրուկցիաների քանդում
- Մասնաշենք 1-ից 16-ից 3-րդ հարկերի տուֆե շարվածքի հիմնակմախքի և ծածկի սալերի տարրային ապամոնտաժում
- Մասնաշենք 2-6-ի վերջին հարկերի ծածկի սալերի ապամոնտաժում, մասնաշենք 1-ի ապամոնտաժման մեկնարկ
- Մասնաշենք 1-ի և 6-ի ապամոնտաժման աշխատանքներ՝ էքսկավատորով
- Մասնաշենք 2-ի և 3-ի ապամոնտաժման աշխատանքներ՝ էքսկավատորով
- Մասնաշենք 4-ի և 5-ի ապամոնտաժման աշխատանքներ՝ էքսկավատորով:

Հակահրդեհային համակարգ. շինհրապարակում տեղադրվելու է հակահրդեհային միջոցներով վահան՝ 200մ² մեկ կոմպլեկտի հաշվով:

Էլեկտրամատակարարում. շինհրապարակում կազմակերպվելու է ժամանակավոր լուսավորություն, ինչն ապահովվելու է գոյություն ունեցող էլեկտրամատակարարման համակարգից:

Ջրամատակարարում, ջրահեռացում. շինհրապարակի խմելու և կենցաղային կարիքների ջրապահանջը բավարարվելու է տարածքում գոյություն ունեցող ջրագծից, իսկ տեխնիկական նպատակով ջուրը լինելու է բերովի:

Կենցաղային կոյուղի. շինհրապարակում տեղադրվելու է բիոզուգարան:

Աղբահեռացում. Քանդման փուլում աղբահեռացումը կատարվում է Երևան քաղաքի ավագանու 23 դեկտեմբերի 2011թ. «Աղբահանության վճար վճարողների հաշվառման, աղբահանության վճարի հաշվարկման, ինչպես նաև այդ վճարի գանձման կարգը հաստատելու մասին» 360-Ն որոշմամբ սահմանված կարգով: Տեղադրվելու են 2 հատ 1*1,5 չափերի աղբամաններ, այդ թվում աղբի տեսակավորման աղբամաններ:

Տարածքի մաքրում. Քանդման և ապամոնտաժման աշխատանքների ավարտից հետո

նախատեսվում է տարածքը մաքրել, կարգաբերել:

8.1.2. Ժամանակացույց

Քանդման աշխատանքների նորմատիվ տևողությունը որոշվել է հիմնական աշխատանքների ծավալների, աշխատատարության հաշվարկման և տրամաբանական հաջորդականության հաշվառման հիման վրա: Քանդման աշխատանքների տևողությունը կազմում է 1 տարի 6 ամիս կամ 540 օրացուցային օր: Բանվորների առավելագույն քանակը 26 մարդ:

Քանդման և ապամոնտաժման աշխատանքների ընթացքում նախատեսվում է՝

- շինարարական հրապարակի կազմակերպում,
- նախապատրաստական աշխատանքներ
- քանդման աշխատանքներ
- շինարարական աղբի բարձում և տեղափոխում:

Ապամոնտաժման աշխատանքների ժամանակացույցը ներկայացված է ստորև.

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑ

Աշխատանքների անվանումները	Չ.մ.	Ծավալը	Հիմնավորումը	Աշխատատարությունը		Բանկորների թիվը	Տևողությունը, օր	I տարի												II տարի																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
				Լորմա, մ-ժ	Ընդհանուր, մ-հերթ			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	XVII	XVIII																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
3	4	5	6	7	8	9	10	11																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
Նախապատրաստական աշխատանքներ					36	6	6																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													

[illegible]

Բանվորների առաջնությունն ըստանից 26 մարտ :

Շարվածքին զուգահեռ քսերվում են համառոտօրեն
մտադր կոնստրուկցիաները:

8.1.3. Շինհրապարակ

Հասարակական նշանակության շինությունների ապամոնտաժման աշխատանքների իրականացման համար շինհրապարակը կազմակերպվելու է շենքերի ներսում՝ գոյություն ունեցող ավտոկայանատեղում՝ մոտ 1000մ² մակերեսով տարածքում:

Շինհրապարակում տեղակայվելու են.

- ավտոմեքենաների, մեխանիզմների կայանման, առասանման ճոպանների տեղակայման վայրեր,
- պահակակետ,
- շինարարական նյութերի, գործիքների պահեստներ, բացօթյա պահեստ,
- աշխատողների համար ժամանակավոր շինություններ՝ գրասենյակ, տարբեր նշանակության շարժական տնակներ, 1 հատ սննդի ընդունման կետ՝ ճաշարան, լվացարան, ցնցուղարան, բուժկետ,
- ջրամատակարարման պոմպ՝ մեքենաների անիվների լվացման համար,
- բիոզուգարան լվացարանով՝ 1 հատ
- կենցաղային աղբաման -2 հատ,
- շինհրապարակում լինելու են նաև 2 հատ 7,30x3 մ չափերի ավտոմեքենաների
- անիվների լվացման հարթակ:

Շինհրապարակի կազմակերպման որոշ լուծումները սխեմատիկորեն ներկայացված են ստորև.

Շինհրապարակն ապահովված է լինելու գիշերային լուսավորությամբ՝ 2 լյուքսից ոչ պակաս:

Շինհրապարակում նախատեսված է շինարարական աղբի պահման տարածք, կենցաղային աղբի համար տեղադրվելու են 1*1,5 չափերի 2 հատ մետաղական աղբամաններ:

Ապամոնտաժման ժամանակ նախատեսվող ժամանակավոր պահեստներ, ինչպես նաև աշխատողների համար նախատեսվող ճաշարանը, հանդերձարանը, գրասենյակը, պահակատունը տեղադրվելու են տարածքում՝ ժամանակավոր վագոն տնակներում:

Շինհրապարակի տարածքում կատարվելու է մեքենաների անիվների լվացում, որի համար նախատեսված է 2 հատ անիվների լվացման հարթակ՝ 4.1x4.24մ լվացման սարքի միջոցով: Անիվների լվացում պահանջող մեքենաները պետք է անցնեն անիվների լվացման սարքի միջով՝ շինհրապարակից դուրս գալուց առաջ: Շինհրապարակում անիվների լվացումից առաջացած հոսքաջրերը միավորվելու են մեկ բակային՝ ջրահեռացման ցանցին: Այլ հոսքաջրեր չեն առաջանալու, իսկ անձրևաջրերը գոյություն ունեցող խողովակներով, բակային սելավային ջրացանցի միջոցով հեռացվելու են դեպի տարածքում գոյություն ունեցող քաղաքային կոյուղի: Անիվների լվացումից առաջացած նստվածքը՝ ավազը, հեռացվելու է աղբավայր՝ որպես անվտանգ թափոն:

Շինհրապարակը ցանկապատվելու է ժամանակավոր ցանցով՝ վրան կտորե պաստառ, որի արտաքին կողմից երևացող վայրերում կներկայացվի նախատեսվող գործունեության վերաբերյալ տեղեկատվություն:

Շինհրապարակն ապահովված է լինելու գիշերային լուսավորությամբ:

Բոլոր տիպի շին-մոնտաժային աշխատանքները կկատարվեն պահպանելով ապամոնտաժման նորմերը, կանոնները, ստանդարտները և նախագծի տեխնիկական պայմանները:

Շինհրապարակն ապահովվելու է էլեկտրականությամբ, պահպանվելու են անվտանգության և հակահրդեհային պայմանները:

Ելնելով առկա պայմաններից ապամոնտաժման ընթացքում նախատեսվում են անվտանգության նորմերի անհատական մոտեցումներ, հատկապես կապված կռունկի գործողության գոտում կատարվելիք շին. մոնտաժային աշխատանքների հետ:

Նախատեսվող աշխատողների առավելագույն քանակը շինհրապարում կազմելու է 26 մարդ, որից ինժեներատեխնիկական անձնակազմ՝ 3 մարդ, բանվորներ՝ 17 մարդ, մնացածը լինելու են մեքենավարներ և այլ նեղ մասնագիտության ունեցողներ՝ 6 մարդ:

Հողային աշխատանքներ. Ապամոնտաժման աշխատանքների ժամանակ հողային աշխատանքներ չի նախատեսվում:

Տեխնիկա-տրանսպորտային միջոցներ, սարքավորումներ, ապամոնտաժման աշխատանքներ. գործունեության կատարման ընթացքում օգտագործվող հիմնական տեխնիկա-տրանսպորտային միջոցներն են.

- ❖ Աշտարակային վերամբարձ կոունկ WA7015, ZOOMLION կամ տվյալ տեսակին համարժեք տեխնիկական տվյալներով 1 հատ
- ❖ Ավտովերամբարձ կոունկ KC-45717-1 կամ տվյալ տեսակին համարժեք տեխնիկական տվյալներով 1 հատ
- ❖ Էքսկավատոր XCMG XE305D, JCB, JS 305, JCB 1CX կամ համարժեք տեխնիկական տվյալներով 3 հատ
- ❖ Ավտոինքնաթափ (ըստ պահանջի)
- ❖ Բեռնիչ BobcatS540 կամ համարժեք տեխնիկական տվյալներով 2 հատ
- ❖ Քարերի հատիչ SPLINSTONE CS-3215 E կամ համարժեք տեխնիկական տվյալներով 4 հատ
- ❖ Շարժական կոմպրեսոր Comp air C76 կամ համարժեք տեխնիկական տվյալներով 3 հատ
- ❖ Հետահար մուրճ Makita HM 1812 կամ համարժեք տեխնիկական տվյալներով 4 հատ
- ❖ Փոքր մեքենայացման միջոցներ 10 հատ
- ❖ Ձեռքի էլեկտրական գործիքներ
- ❖ Ձեռքի մեխանիկական գործիքներ
- ❖ Ատաղձագործական գործիքներ
- ❖ Պաշտպանիչ արտահագուստ

Ապամոնտաժման աշխատանքների ժամանակ օգտագործվող բեռնաբարձիչ մեքենաները, բեռնաբռնիչ սարքերը պետք է համապատասխանեն պետական ստանդարտներին կամ տեխնիկական պայմաններին՝ համաձայն ՇՆ և Կ III-4-80* պահանջներին: Բեռնման և բեռնաթափման համար նախատեսված տարածքը պետք է հարթեցվի և ունենա 50-ից ոչ ավել թեքություն:

Ամբարձիչի պտտվող պլատֆորմի և տրանսպորտային միջոցի կամ կառույցի կողային մասի մինիմալ հեռավորությունը պետք է լինի ոչ պակաս քան 1մ:

Շինտեխնիկան լինելու է ապամոնտաժման աշխատանքներն իրականացնող կապալառու ընկերության սեփականը կամ անհրաժեշտության դեպքում վարձակալվելու են այլ կազմակերպություններից: Մեքենաներն աշխատելու են ըստ հերթականության և ըստ անհրաժեշտության: Աշխատող մեքենաները կայանվելու են գործունեության տարածքում՝ շինարարական հրապարակում: Շինարարական տեխնիկայի և սարքավորումների կայանման վայրերում նախատեսվում է ավագի կամ մանրախճի փոռում՝ վառելիքի կամ քսայուղերի հնարավոր արտահոսքը հողային և ջրային ռեսուրսներ կանխելու նպատակով (կկիրառվի ըստ անհրաժեշտության քանի որ տարածքն ասֆալտապատ է): Աղտոտված ավագը կամ մանրախիճը տեղափոխվելու է համապատասխան աղբավայր և փոխարինվելու է նորով:

Շինարարական տեխնիկայի համար համապատասխան վառելիքի լիցքավորումը և յուղումն իրականացվելու է շինհրապարակից դուրս՝ մասնագիտացված լցակայաններում կամ սպասարկման կետերում:

Ապամոնտաժման բոլոր լուծումների համար հաշվի են առնվելու տեղանքի պայմանները, կազմակերպվելու է անվտանգության տեխնիկայի կանոնների իրականացման համալիր միջոցառումներ՝ ղեկավարվելով ՀՀՇՆ III-IV.2008-ի դրույթներով:

Ելնելով առկա պայմաններից ապամոնտաժման աշխատանքները շինարարական նորմերով տրված անվտանգության հրահանգների համաձայն, անհրաժեշտ է կազմակերպել և աշխատանքների կատարման նախագծում արտացոլել անվտանգության նորմերի անհատական մոտեցումներ՝ հատկապես կապված կռունկի գործողության գոտում կատարվելիք շին. մոնտաժային աշխատանքների հետ:

9. Օգտագործվող բնառեսուրսներ և նյութեր

Հասարակական նշանակության շենքի ապամոնտաժման փուլում բնառեսուրսներից օգտագործվելու է ջուր խմելու-կենցաղային ու հրդեհաշիջման նպատակով և հոսանք:

9.1. Ջրային ռեսուրսներ

Ջուրն օգտագործվելու է աշխատողների խմելու, տնտեսա-կենցաղային կարիքների և անհրաժեշտության դեպքում հրդեհաշիջման համար:

Աշխատողների կոմունալ-կենցաղային նպատակների համար ջուրը մատակարարվելու է անմիջապես տարածքից: **Ջրցանի համար նախատեսվող տեխնիկական ջուրն ըստ անհրաժեշտության բերվելու է ավտոցիստեռնով:** Ջուրը լցվելու է անհատական ջրցանման սարքերի մեջ: Ջրի մատակարարման հաճախականությունը կատարվելու է ըստ կարիքի: Տեխնիկական ջուրն ըստ անհրաժեշտության օգտագործվելու է հրդեհամարման, ջրցանի և անիվների լվացման համար: Տեխնիկական ջրի մատակարարման աղբյուրը կճշտվի համապատասխան թույլտվություններ ստանալուց հետո, ապամոնտաժման աշխատանքների սկզբից՝ կապալառու կազմակերպության կողմից: Տեխնիկական ջրի մատակարարումը կատարվելու է համապատասխան լիցենզիա ունեցող անձանց կամ ընկերությունների կողմից՝ պայմանագրային հիմունքներով:

ա) Շինանձնակազմի կենցաղային և տնտեսական ջրածախսը որոշվում է հետևյալ բանաձևով՝

$W_{\Sigma} = (n \times N + n_1 \times N_1) \times T$, որտեղ

n – ԻՏ աշխատողների, ծառայողների թվաքանակն է՝ 3 մարդ

N – ԻՏԱ ջրածախսի նորմատիվն է՝ 0.016 մ³օր/մարդ

n_1 – սպասարկող աշխատողների թվաքանակն է՝ 23 մարդ

N_1 – սպասարկողների ջրածախսի նորմատիվն է՝ 0.025 մ³օր/մարդ

T – աշխատանքային օրերի թիվն է՝ 540օր:

$W_{\text{խ.տ.}} = (3 \times 0.016 + 23 \times 0.025) \times 540 = 336.42 \text{մ}^3/\text{շին. ժամ. կամ } 0,623 \text{մ}^3/\text{օր:}$

ρ) Ջրցանի համար օգտագործվող ջրի ծախսը որոշվում է հետևյալ կերպ՝ $U_1 = S_1 \times K_1 \times T$, որտեղ՝

S_1 – ջրվող տարածքի մակերեսը 900 մ², (արդիրապարակ, քանդման ժամանակ փոշենստեցում)

K_1 – 1 մ² օրական ջրցանի նորմը, 0.0015 մ³,

T – ջրցանի ժամանակահատվածը օրերով, 500 (առավելագույնը 250օր, ներառված կրկնակի ջրցանը)

$U_1 = 900 \times 0.0015 \times 500 = 675 \text{մ}^3/\text{շին. ժամ. տարեկան կամ } 1.35 \text{մ}^3/\text{օր:}$

Ընդամենը ջրի սպառումն ապամոնիտաժման ժամանակ կլինի 1.973 մ³/օր:

Կեղտաջրեր. Աշխատողների համար նախատեսվում է տեղադրել բիոզուգարան՝ լվացարանով:

9.2. Քանդման նյութեր

Քանդման ժամանակ առաջանալու են հետևյալ թափոնները.

- ❖ երկաթբետոն
- ❖ տուֆ
- ❖ մետաղ
- ❖ ավազ
- ❖ ամրանային ձողեր
- ❖ փայտ
- ❖ ապակի
- ❖ պլաստիկ

Քանդման աշխատանքներից առաջացած շինադքը հեռացվելու է տարածքից ամեն օր՝ աշխատանքային օրվա ավարտին՝ բացառելով տարածքում լրացուցիչ շինադքի կուտակումը:

10. Շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցությունները և ռիսկերը

Գործունեության իրականացման ենթակա տարածքը գտնվում է Երևան, Կենտրոն Մ. Սարյան փողոց 22 շենք, 2 շինություն և Երևան, Սարյան փողոց 22 հասցեներում:

Քանդման աշխատանքների իրականացման հետևանքով շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր բացասական ազդեցությունները կառաջանան կապված՝ շինությունների քանդումից, մեքենաների և շինտեխնիկայի շահագործումից առաջացող ծխագազերի արտանետումների, շինտեխնիկայի շահագործման և ավտոտրանսպորտի տեղաշարժի արդյունքում աղմուկի մակարդակի ավելացման, թափոնների կառավարման, ինչպես նաև աշխատանքի անվտանգության հետ, որոնք կլինեն կարճաժամկետ:

Գործունեության իրականացումն առաջացնելու է լանդշաֆտի որոշակի ծանրաբեռնվածություն: Գործունեության իրականացման ընթացքում ծառահատումներ չեն կատարվելու:

Հասարակական նշանակության շենքերի քանդումն իրականացվելու է ՀՀ գործող նորմերին և պահանջներին համապատասխան:

10.1. Օդային ավազան

Գործունեության իրականացման ընթացքում լինելու են օդային ավազան արտանետումներ՝ տրանսպորտային միջոցների աշխատանքի ընթացքում՝ ծխագազերի և քանդման աշխատանքների (ապամոնտաժման) ժամանակ:

Գործունեության իրականացման ընթացքում օդային ավազանի հնարավոր աղտոտվածությունը լինելու է կարճաժամկետ և թույլատրելի նորմերի սահմաններում: Աշխատանքների ընթացքում, հատկապես չոր և շոգ եղանակներին, կատարվելու են շինհրապարակի և ապամոնտաժման աշխատանքների փոշենստեցման աշխատանքներ՝ ջրցան մեքենայով և անհատական ջրցան սարքավորումներով:

Քանդման աշխատանքների իրականացման ընթացքում հարակից բնակելի և հասարակական շենքերից բողոքների դեպքում կապալառուի կողմից կիրականացվի օդի աղտոտվածության գործիքային չափումներ, որոնք կհամեմատվեն Երևան քաղաքի նորմերի և ելակետային տվյալների հետ:

Ելակետային տվյալներ

Երևան, Կենտրոն Մ. Սարյան փողոց 22 շենք, 2 շինություն և Երևան, Սարյան փողոց 22 հասցեներում՝ 0.633272հա տարածքում նախատեսվում է գոյություն ունեցող շինությունների ապամոնտաժում: Ապամոնտաժման աշխատանքների իրականացման յուրաքանչյուր փուլ ունի իր ժամկետը, համաձայն որի կարող է առաջանալ է արտանետվող տարբեր նյութեր, սակայն հաշվարկներում ներառվել է միայն դիզելային վառելիքով աշխատող շինտեխնիկայի շարժիչներից առաջացող արտանետումները: Մնացած արտանետումները փոշու տեսքով առաջանալու են հենց ապամոնտաժման աշխատանքների ժամանակ, որի ընթացքում իրականացվելու է ջրցան:

Մթնոլորտ արտանտվող նյութերի հաշվարկ

Բեռնման – բեռնաթափման աշխատանքների իրականացման արդյունքում

առաջացող փոշու հաշվարկն իրականացվել է գործող մեթոդակարգի համաձայն: Թափքի բեռնման աշխատանքներն իրականացվում են ուղղահայաց՝ առանց թևքի կիրառման: Բեռնվում է ապամոնտաժումից առաջացած տարատեսակ աղբ, ինչից առաջացող փոշու ծավալը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով.

$$M = \frac{K_1 \times K_2 \times K_3 \times K_4 \times K_5 \times K_7 \times K_8 \times K_9 \times B \times G \times 10^6}{3600} \cdot (1 - \eta), \text{ գ/վրկ}$$

- K₁ - փոշու ֆրակցիայի բաժնեմասն է,
 K₂ 0-50 մկմ չափերով մասնիկների բաժնեմասն է տարածվող փոշու աերոզոլում,
 K₃ - գործակից, որը հաշվի է առնում շինարարական տեխնիկայի աշխատանքի գոտում քամու արագությունը,
 K₄ – գործակից, որը հաշվի է առնում տեղի պայմանները, տեղափոխման և փոշեառաջացման պայմանները,
 K₅ - գործակից, որը հաշվի է առնում նյութի խոնավությունը,
 K₇ - գործակից, որը հաշվի է առնում նյութի խոշորությունը,
 K₈ – ուղղման գործակից տարբեր նյութերի համար՝ կախված ճանկաշերտի տեսակից
 K₉ – ավտոինքնաթափի համախառն բեռնաթափման ուղղման գործակից
 B - գործակից, որը հաշվի է առնում նյութի բեռնաթափման բարձրությունը,
 G – նյութի վերամշակման գումարային քանակը 1 ժամվա հաշվով, տ/ժ
 η - փոշենստեցման արդյունավետության հարաբերակցությունը մեկ միավորի հաշվով

Արտանետվող փոշու տարեկան քանակը որոշվում է հետևյալ բանաձևով.

$$M_{\text{տ}} = K_1 \cdot K_2 \cdot K_3 \cdot K_4 \cdot K_5 \cdot K_7 \cdot K_8 \cdot K_9 \cdot B \cdot G_{\text{տ}}, \text{ տ/տար}$$

ըստ $G_{\text{շոծ}}$ – վերամշակվող նյութի գումարային ծավալն է ապամոնտաժման ողջ ժամանակատվածի համար

Ապամոնտաժման մնացորդներ

$$M = 0,07 \cdot 0,03 \cdot 1,2 \cdot 1 \cdot 0,5 \cdot 0,2 \cdot 0,21 \cdot 0,2 \cdot 0,5 \cdot 6 \cdot 10^6 / 3600 \cdot 0,15 = 0.0588 \text{ գ/վրկ}$$

$$M_{\text{տ}} = 0,07 \cdot 0,03 \cdot 1,2 \cdot 1 \cdot 0,5 \cdot 0,5 \cdot 0,4 \cdot 0,2 \cdot 0,5 \cdot 422 = 0.011 \text{ տ/տարի}$$

Աղյուսակ 13.

Մթնոլորտ արտանետվող աղտոտող նյութերի բնութագիրը բեռնման – բեռնաթափման աշխատանքներից

Արտանետվող նյութ	Առավելագույն միանվագ, գ/վրկ	Տարեկան արտանետում տ/տ

Անօրգանական փոշի 20-70%	0.0588	0.011
-------------------------	--------	-------

Ապամոնոթաման ժամանակ աշխատող դիզելային շարժիչով մեքենաներից արտանետվող ընդհանուր գազերի և վնասակար նյութերի հաշվարկն իրականացվել է համաձայն գործող մեթոդակարգի: Հաշվարկի բանաձևը արտանետվող գազերի ընդհանուր ծավալի համար իրականացվում է հետևյալ բանաձևով.

$$G_4 \cdot q_i \cdot n \cdot 10^3$$

$$M' = \text{-----}$$

$$3600$$

Որտեղ, G_4 – դիզ. վառելիքի ժամային ծախսն է

q_i – i-րդ աղտոտող նյութի սահմանային ցուցիչն է՝ տ/վ

n – շինհրապարակում միաժամանակ աշխատող մեքենաների առավելագույն թիվն է:

Հետևաբար,

$$G_4 \cdot q_i \cdot n \cdot 10^3$$

$$M' = \text{-----} = 0.026 \cdot 0.084 \cdot 12 \cdot 10^3 / 3600 = 0.00728 \text{ մ}^3 \text{ գազային արտանետման}$$

$$3600$$

ծավալն է:

Դիզելային շարժիչով մեքենաներից արտանետվող վնասակար նյութերի հաշվարկն իրականացվում է հետևյալ բանաձևով.

$$k$$

$$G_i = \sum (m_{\text{ՍԹԱ}i} \cdot t_{\text{ՍԹԱ}} + 1,3 \cdot m_{\text{ՍԹԱ}ik} \cdot t_{\text{ՍԹԱ}k}) \cdot N_k / 1800, \text{ ր/с}$$

$$k=1$$

որտեղ $m_{\text{ՍԹԱ}i}$ – i-րդ նյութի սահմանային արտանետումն է չճանրաբեռնված մեքենայի շարժման ժամանակ գ/ր

$1,3 \cdot m_{\text{ՍԹԱ}ik}$ – i-րդ նյութի սահմանային արտանետումն է ճանրաբեռնված մեքենայի շարժման ժամանակ գ/ր

$t_{\text{ՍԹԱ}}$ – մեքենային շարժման ժամանակահատվածն է 30ր. կտրվածքով՝ չճանրաբեռնված ը.

$t_{\text{ՍԹԱ}k}$ – մեքենային շարժման ժամանակահատվածն է 30ր. կտրվածքով՝ ճանրաբեռնված ը.

N_k – k-րդ խմբի մեքենաների վ միաժամանակ աշխատող մեքենաների առավելագույն թիվն է

i-րդ նյութի համախառն արտահանման հաշվարկն իրականացվում է հետևյալ բանաձևով.

$$M_i = \sum_{k=1}^k (m_{\text{U}^{235}\text{U}} \cdot t_{\text{U}^{235}\text{U}} + 1,3 \cdot m_{\text{U}^{238}\text{U}} \cdot t_{\text{U}^{238}\text{U}}) \cdot 10^{-6}, \text{ տ/տարի}$$

Շինմեքենաների անվանացանկ	Քանակը	Մեկ մեքենայի միջին աշխատաժամանակը							Աշխատանքային օրերի թիվը	Միաժամանակ աշխատող մեքենաների առավելագույն թիվը
		Օր/ժ				30ր/ր				
		ընդամենը	չճանրաբեռնված	ճանրաբեռնված	Ազատ ընթացք	չճանրաբեռնված	ճանրաբեռնված	Ազատ ընթացք		
Աշտարակային կոունկ	1 (1)	1	0,433	0,5	0, 333	12	13	5	110	+
Ավտովերամբարձ կոունկ	1 (1)	1	0,433	0,5	0, 333	12	13	5	95	+
Բեռնիչ	1 (2)	2	3,454	1,2	0,895	13	14	5	110	+
Քարերի հատիչ	3 (4)	3	1.25	0,9	-	-	-	-	220	+
Էքսկավատոր	2 (3)	2	2,875	3,2	1,3	12	13	5	110	+
Ավտոինքնաթափ	Ըստ հաշվարկի	2	0,2333	0,4	0,16667	13	12	5	110	+
Շարժական կոմպրեսոր	2 (3)	2	0,2333	0,4	0,16667	13	12	5	110	+
Ջրի մեքենա	1 (1)	1	2	2,16667	0,83333	12	13	5	250	+

Դիզելային շարժիչներից արտանետվող նյութի ընդհանուր ծավալն ըստ յուրաքանչյուր աղտոտող նյութի և ըստ աշխատող մեքենայի:
Աղյուսակ 14.

Աղտոտող նյութի անվանումը	i-րդ նյութի արտանետման ծավալը միաժամանակ աշխատող առավելագույն թվով մեքենաներից յուրաքանչյուրի համար հաշվարկվում է համաձայն $Gi = \sum_{k=1}^k (m_{\text{ածա}} \cdot t_{\text{ածա}} + 1,3 \cdot m_{\text{ածա}} \cdot t_{\text{ածա}}) \cdot N_k / 1800,$ բանաձևի, իսկ ընդհանուր գ/վրկ
Ածխածնի օքսիդ	0,00567
Ածխաջրածիններ	0,00418
Ազոտի օքսիդներ	0,0056
Ծծմբի երկօքսիդ	0,0034
Մուր	0,00451

Աղյուսակ 15.

Իրականացնելով ապամոնտաժման ժամանակ աղտոտող նյութերի սահմանային թույլատրելի արտանետման ծավալների հաշվարկները, ստացվել են դրանց բնութագրերը, որոնք ներկայացվում են ստորև՝ Աղյուսակ 15-ում.

Ապամոնտաժման ընթացքում	Մթնոլորտ վնասակար արտանետումների քանակը, գ/վրկ	Ժամանակահատված)							
	Անօրգանական փոշի 70-20% SiO2	Անօրգանական փոշի > 70 SiO2	Ածխածնի օքսիդ	Ածխաջրա ծիններ (CH)	Ազոտի օքսիդներ	Ծծմբի երկօքսիդ	Մուր	Դիմեթիլ բենզոլ	Կախյալ մասնիկներ
1	2	3	4	5			6	7	
Բեռնման – բեռնաթափման աշխատանքներ	0.0588	-	-	-	-	-	-	-	-
Դիզելային շարժիչից առաջացող արտանետումներ	-	-	0,00567	0,00418	0,0056	0,0034	0,00451	-	-

Ապամոնտաժման ժամանակ արտանետվող նյութերը գտնվում են թույլատրելի սահմանային նորմերում, իսկ ապամոնտաժումը կրելու է ժամանակավոր բնույթ, ուստի ազդեցությունը շրջակա միջավայրի վրա նույնպես:

10.2. Հողային ռեսուրսներ

Գործունեության ենթակա տարածքն ամբողջությամբ ասֆալտապատ է, հողային աշխատանքներ չեն նախատեսվում:

10.3. Ջրային ռեսուրսներ

Ապամոնտաժման ենթակա տարածքում չկան մակերևութային ջրային ավազաններ կամ առուներ: Ուստի մակերևութային վրա ուղղակի ազդեցություն չի կանխատեսվում: Ապամոնտաժման աշխատանքները կատարվելու են ցանկապատված շինհրապարակի ներսում, ինչը կբացառի և/կամ կնվազեցնի հնարավոր արտահոսքերը և արտանետումները ջրային ռեսուրսներ:

10.4. Կենսաբազմազանություն

Գործունեության ենթակա տարածքն ասֆալտապատ է, բացակայում է բուսահողը:

Բուսական աշխարհ. նախատեսվող գործունեության ենթակա տարածքն արդեն ենթարկված է անտրոպոգեն ազդեցությունների, հարակից գտնվում են հասարարակական շենքեր, բնակելի տներ: **Ապամոնտաժման** բուն տարածքում՝ առկա են թվով շուրջ 10 հատ ծառ:

Կենդանական աշխարհ. գործունեության հարակից տարածքներն արդեն կառուցապատված են, ուստի մարդկային գործոնի, երթևեկության՝ մեքենաների շարժի, աղմուկի պայմաններում տարածքում բացակայում են ՀՀ Կարմիր գրքում գրանցված կենդանատեսակները, ինչպես նաև կենդանիների բնադրավայրերը, միգրացիոն ուղիները:

Հաշվի առնելով, որ նախատեսվող գործունեությունն իրականացվելու է Երևան քաղաքի բնակեցված և կառուցապատված թաղամասում, կենսաբազմազանությանը վտանգ չի սպառնում և բնապահպանական միջոցառումներ չեն նախատեսվում:

10.5. Թափոններ

Ապամոնտաժման ընթացքում առաջանալու են մի շարք թափոններ.

- շինարարական աղբ (ավազի, բետոնի, քարի, ապակու և այլն), (վտանգավորության դաս IV դաս, ծածկագիր՝ 91200600 01 00 04)՝ 2500տոննա ծավալով:
- կազմակերպությունների կենցաղային տարածքներից առաջացած չտեսակավորված աղբ/բացառությամբ խոշոր եզրաչափերի/՝ (ծածկագիր՝ 91200400 01 00 4) կառուցապատման փուլում՝ 4,680կգ/տարի:

- յուղոտված լաթեր(58200600 01 01 4)' 15կգ
- յուղերով աղտոտված ավազ(յուղի պարունակությունը - 15%-ից ցածր՝31402303 01 03 4)' 5կգ,
- Կարծր տեսքով բիտումի և ասֆալտի թափոններ (54901200 01 00 4)' 80կգ
- եռակցման աշխատանքների ժամանակ առաջանալու է եռակցման խարամ՝ կոշտ թափոնատեսակ (31404800 01 99 4)' մոտ 25կգ
- Թղթի և ստվարաղթի տարատեսակ թափոններ (օրինակ՝ ֆոտոթուղթ պարունակող թափոններ՝ 18790100 01 00 4)' 30մ3
- Շինարարության փայտանյութի թափոններ՝ այդ թվում՝ շինությունների քանդելուց և մասնատելուց առաջացած (17120500 01 00 4)' 50տ
- Կտորների տեսքով սև մետաղներ պարունակող թափոններ(ծածկագիր՝ 35131200 01 995)20մ3, օգտագործման համար ոչ պիտանի չաղտոտված պղնձե հաղորդալար (ծածկագիր՝ 3531030501013)20մ3, օգտագործման համար ոչ պիտանի չաղտոտված ալյումինե հաղորդալար (ծածկագիր՝ 35310105 01 99 5)20մ3 և այլն:

Այս կարգի թափոնները համաձայն՝ ՀՀ բնապահպանության նախարարի 2006թ. դեկտեմբերի 25-ի N430-Ն և 2006 թվականի հոկտեմբերի 26-ի N342-Ն հրամանների՝ ըստ վտանգավորության դասակարգված թափոնների ցանկի՝ պատկանում են վտանգավորության 4 և 5-րդ դասերին: Մնացած վտանգավոր թափոնները, պայմանագրային հիմունքներով կհանձնվեն համապատասխան լիցենզավորում ունեցող ընկերությունների:

Թափոնները տարածքից հեռացվելու են ամենօրյա գրաֆիկով, յուրաքանչյուր աշխատանքային օրվա ավարտին:

Շինաղբի, ինչպես նաև վերը նշված թափոնների տեղափոխման վայրը կճշտվի Երևանի քաղաքապետարանի հետ:

Կենցաղային աղբի հաշվարկները

Կենցաղային աղբի ծավալը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով.

$$M=n*m$$

m – 1 հերթափոխում կենցաղային աղբի քանակը մեկ մարդու հաշվով՝ 120կգ/տ

n – աշխատողների թիվն է.

$$M=26*120= 3120\text{կգ/տ կամ } 8.5\text{կգ/օր}$$

Ապամոնտաժման աշխատանքները տևելու են 1,5 տարի, հետևաբար

$$M=3120*1,5=4,680\text{կգ/տ} \quad \text{աշխատանքների} \quad \text{իրականացման} \quad \text{աղջ}$$

ժամանակահատվածի ընթացքում:

10.6. Պատմամշակութային և բնության հուշարձաններ.

Գործունեության մոտակա տարածքներում առկա է պատմամշակութային արժեք ունեցող Սուրբ Հովհաննես Մկրտիչ Եկեղեցին, որը գտնվում է ցածրահարկ ապամոնտաժվող շենքից ուղիղ գծով 88,5մ հեռավորության վրա, իսկ բարձրահարկ ապամոնտաժվող շենքի եզրագծից՝ 136մ հեռավորության վրա:

Աշխատանքները նախատեսվել են իրականացնել այնպես, որ ոչ միայն չվնասվի հուշարձանն այլև վերջինիս հարակից տարածքն այնպես ձևափոխվի, որ կյանքի կոչի տվյալ հատվածը որպես զբոսայգի:

Ուստի՝ նախատեղվող գործունեության հնարավոր ազդեցություններ պատմամշակութային և բնության հուշարձանների վրա չի նախատեսվում:

10.7. Աղմուկ և թրթռում.

Ապամոնտաժման ընթացքում աղմուկի և թրթռումների մակարդակը կապված է լինելու շինարարական տեխնիկայի, սարքավորումների և տրանսպորտային միջոցների աշխատանքի հետ: ՀՀ-ում աղմուկի մակարդակը կանոնակարգվում է համաձայն՝ ՀՀ Առողջապահության նախարարի 2002թ. մարտի 6-ի՝ «ԱՂՄՈՒԿՆ ԱՇԽԱՏԱՏԵՂԵՐՈՒՄ, ԲՆԱԿԵԼԻ ԵՎ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՇԵՆՔԵՐՈՒՄ ԵՎ ԲՆԱԿԵԼԻ ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՄԱՆ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐՈՒՄ» N2-III-11.3 ՍԱՆԻՏԱՐԱԿԱՆ ՆՈՐՄԵՐ N2-III-11.3 ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ N 138 հրամանի և ՀՀ Քաղաքաշինության նախարարի 2014թ. մարտի 17-ի՝ ՀՀՇՆ 22-04-2014 «ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԱՂՄՈՒԿԻՑ» ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ՆՈՐՄԵՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐԻ 2001 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 1-Ի N 82 ՀՐԱՄԱՆՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ N79-Ն հրամանի պահանջներին համապատասխան:

Աղմուկից պաշտպանվող օբյեկտ են հանդիսանում հարակից բնակելի և հասարակական նշանակության շենքերը, որոնց պատերը, երկշերտ պատուհանները արդեն իսկ կրում են աղմուկի մեկուսիչի դեր:

Աղմուկի հիմնական աղբյուր են հանդիսանում ապամոնտաժման աշխատանքներն ապահովող շինտեխնիկան, մասնավորապես էքսկավատորը, որը կրելու է ժամանակավոր բնույթ: Էքսկավատորն աշխատելու է 10 ամիս աղմուկի մակարդակը՝ $L_{a\text{էկվ}}$, կազմում է 85 դԲ: Գլխունը տարածքի բարեկարգման ընթացքում՝ 6 ամիս աղմուկի մակարդակը՝ $L_{a\text{էկվ}}$, կազմում է 80 դԲ: Աղմուկի մակարդակի հաշվարկը կատարվել է համաձայն ՀՀՇՆ 22-04-2014: Շինհրապարակը լինելու է ցանկապատված: Ցանկապատի նյութի խտությունը՝ $\leq 200 \text{ կգ/մ}^2$: Շինության պատերը ևս հանդիսանում են միաժամանակյա աղմուկից պաշտպանման էկրան:

Պաշտպանիչ էկրանի արդյունավետությունը հաշվարկում են հետևյալ բանաձևով.
$$I_{աղ} = 23 \lg m_{է} - 10 \text{ դԲ, երբ } m \geq 200 \text{ կգ/մ}^2$$

$L_{աղ} = 13 \lg m_t - 13$ դԲ, երբ $m \leq 200$ կգ/մ²

Որտեղ $m = Km$ – մակերեսի խտության էկվիվալենտն է,

m – մակերեսի խտությունն է, կգ/մ²,

K –գործակից է , որը հաշվի է առնում պատնեշի խտությունը, որը 200կգ/մ² $K=1,3$

$$M = 1,3 \times 200 = 260$$

$$L_{աղ} = 13 \lg m_t - 13 = 18,2 \text{ դԲ}$$

Շինությունից դուրս աղմուկի մակարդակը կկազմի՝

$$LA_{տար} = LA_{էկվ} - L_{աղ} = 85 - 18,2 = 66,8 \text{ դԲ}$$

Հարակից բնակելի շինությունների պատերը, պատուհանները, մուտքի դռները, տանիքը, կանաչապատ տարածքը հադիսանում են որպես պաշպանիչ էկրան: Ձայնամեկուսացումը $R_{Ատր}$ ըստ աղույակ 16-ի՝ կազմում է միջինը 50 դԲ:

$$LA_{տար} = 66,8 - 50 = 16,8 \text{ դԲ}$$

Գլոնի համար՝

$$LA_{տար} = LA_{էկվ} - L_{աղ} = 80 - 18,2 - 50 = 11,8 \text{ դԲ}$$

Մոտակա բնակելի շինությանների ներսում աղմուկի մակարդակն էքսկավատորի աշխատանքի դեպքում կկազմի 16,8 դԲ, ինչը նորմայից բավականին ցածր է: Աշխատանքներն իրականացվելու են միայն ցերեկային ժամերին:

Թրթռում

Թրթռման նորմաները բնակելի շենքերում, ըստ ՀՀ առողջապահության նախարարի 17 մայիսի 2006թ. N533-Ն որոշման, ներկայացված են ներքոնշյալ Աղյուսակ 16-ում:

Աղյուսակ 16. Հասարակական շենքերում թրթռման (վիբրացիայի) թույլատրելի մակարդակները

Միջին երկրաչափական հաճախականության օկտավային շերտեր, Հց	Թույլատրելի արժեքները X_0 , Y_0 և Z_0 առանցքներով			
	Թրթռա արագացում		Թրթռա արագություն	
	մ/վրկ ² .10-3	դԲ	մ/վ .10-3	դԲ

2	10,0	80	0,79	84
4	11,0	81	0,45	79
8	14,0	83	0,28	75
16	28,0	89	0,28	75
31,5	56,0	95	0,28	75
63	110,0	101	0,28	75
Ճշգրտված ու համարժեքային ճշգրտված արժեքները և դրանց մակարդակները	10	80	0,28	75
Ոչ մշտական թրթռման (վիբրացիայի) համար թույլատրելի արժեքներին մտցվում է ուղղում - 10դԲ, իսկ բացարձակ արժեքները բազմապատկվում են 0,32-ով: Դպրոցների սենքերի, ուսումնական հաստատությունների, գրադարանների ընթերցասրահների համար մտցվում է ուղղում -3դԲ:				

Ապամոնտաժման ընթացքում թրթռման աղբյուր է հանդիսանում շինտեխնիկայի աշխատաքը, որի թրթռման մակարդակը ցածր է, և արդեն իսկ շինհրապարակի սահմաններում ալիքը մարում է և չի կարող ազդեցություն ունենալ շրջակա միջավայրի վրա:

10.8. Արտակարգ իրավիճակներ

Ֆիզիկատրամադրական վտանգավոր երևույթները, որոնք կարող են բացասական ազդեցություն ունենալ ուսումնասիրվող տեղամասում բացակայում են:

Ապամոնտաժման աշխատանքների կատարման ընթացքում հնարավոր են արտակարգ իրավիճակների հնարավոր ռիսկերի առաջացում կապված՝

- բնական աղետների,
- հրդեհների,
- հեղուկ նյութերի արտահոսքի
- շահագործվող շինտեխնիկայի վթարների հետ:

Ապամոնտաժման ժամանակ արտակարգ իրավիճակների ռիսկը կապված է հասարակական նշանակության շենքերում հրդեհների կամ այլ արտակարգ իրավիճակների հետ:

10.9. Աշխատանքի կազմակերպում և անվտանգություն, մարդու առողջություն

Ապամոնտաժման աշխատանքների կատարման ընթացքում հնարավոր են աշխատողների արտակարգ իրավիճակների և աշխատանքի անվտանգության հնարավոր ռիսկերի առաջացում՝ կապված հրդեհների, հեղուկ նյութերի արտահոսքի, աշխատողների վնասվածքների և տեխնիկա-տրանսպորտային միջոցների

շահագործման ընթացքում հնարավոր վթարների հետ:

Հնարավոր ազդեցություններից խուսափելու համար աշխատանքները կկատարվեն պահպանելով ապամոնտաժման ժամանակացույցը և աշխատանքի անվտանգության կանոններն՝ ըստ ՇՆԱԿ-3-480* նորմերի:

Քանդման աշխատանքների պայմանները բարդ են, պայմանավորված առաջին հերթին գոյություն ունեցող շինության 6-7-9 և 12-13-14 առանցքների տեղամասում դեպի Հրազդանի կիրճ և Մանկական երկաթգիծ տանող թունելների առկայությամբ:

Հաշվի առնելով թունելների առկայությունը նախատեսվում է աշխատանքների կատարման ժամանակ պահպանել հետևյալ պայմանները:

1. վտանգավոր տեղամասում հիմնային սալի քանդման աշխատանքների իրականացում ձեռքի մեքենայացված գործիքներով,
2. հիմնային սալի պահպանում մինչև կոնստրուկտորական համապատասխան լուծման առաջարկում,
3. թունելների կոնստրուկցիաների ուժեղացում ներսից և աշխատանքների իրականացում նեղ շերտերով:

Բոլոր դեպքերում մասնաշենք 1-ի ստորգետնյա և առաջին հարկերի քանդման ժամանակ անհրաժեշտ է բացառել թունելներով երթևեկության իրականացումը՝ ժամանակավոր փակելով երկու ճյուղերը երկու կողմից:

Նշվածից բացի՝ հաշվի առնելով քանդման աշխատանքների բանուկ տեղամասը և տրանսպորտային փոխադրումների բարդությունը՝ կապված փողոցների ծանրաբեռնվածությամբ և բարդ ռելիեֆով, ընտրվել է աշխատանքների միջին ինտենսիվություն:

10.10. Սոցիալական հարցեր

Ապամոնտաժման աշխատանքներն իրականացնելու նպատակով բացվելու են նոր աշխատատեղեր: Նախատեսվող աշխատողների առավելագույն քանակը շինհրապարում կազմելու է 26 մարդ, որից ինժեներատեխնիկական անձնակազմ՝ 3 մարդ, բանվորներ՝ 17 մարդ, մնացածը լինելու են մեքենավարներ և այլ նեղ մասնագիտության ունեցողներ՝ 6 մարդ:

Ապամոնտաժման ընթացքում առաջանալու են հարակից տարածքի բնակիչների տեղաշարժի ժամանակավոր անհարմարություններ, որոնք հնարավոր է կանխարգելել կառավարման պլանով նախատեսված միջոցառումների կատարման միջոցով: Ապամոնտաժման ընթացքում այլ անձանց իրավունքների սահմանափակում կամ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված այլ կարգի խախտում չի նախատեսվում:

10.11. Լանդշաֆտ

Գործունեության իրականացումն առաջացնելու է լանդշաֆտի լրացուցիչ

ծանրաբեռնվածություն: Նախատեսվող գործունեության իրականացման տարածքներում (ազդեցության գոտում) լանդշաֆտի, բուսական ու կենդանական տեսակների, հողային և ջրային ռեսուրսների վրա հնարավոր վնասակար ազդեցություններ չեն ակնկալվում: Նախատեսված աշխատանքների ազդեցությունը տարածքի վրա կլինի նվազագույն՝ կրելով սահմանափակ և կարճատև բնույթ:

10.12. Բարեկարգում

Ապամոնտաժման աշխատանքների ավարտից հետո նախատեսվում է տարածքն ամբողջությամբ մաքրել՝ ապահովելով տարածքի կոկիկ տեսք:

11. Շրջակա միջավայրի, մարդու առողջության վրա վնասակար ազդեցության բացառմանը, նվազեցմանն ուղղված բնապահպանական միջոցառումները (Բնապահպանական կառավարման պլան)

Ներկայացված հաշվետվությամբ նախատեսվում է շրջակա միջավայրի բաղադրիչների վրա հնարավոր բացասական ազդեցությունների մեղմանն ուղղված նախատեսվող միջոցառումներ՝ Բնապահպանական կառավարման պլան, որի ճիշտ կիրառման արդյունքում գործունեության իրականացման հետևանքները շրջակա միջավայրի վրա կլինեն նվազագույնը:

11.1. Օդային ավազան

Արտանետումների քանակը մեղմելու, մթնոլորտային օդի որակի վրա հնարավոր ազդեցությունը կրճատելու նպատակով նախատեսվում է.

- ապամոնտաժման աշխատանքների և ճանապարհների շահագործման ընթացքում՝ ճանապարհների ջրցան,
- շինհրապարակը ցանկապատել, քանդվող շենքերը ծածկել համապատասխան բարձրության ցանցով կամ այլ պաշտպանիչ ծածկով՝ փոշու արտանետումները, ձայնային ազդեցությունները, հնարավոր ռիսկերը նվազեցնելու նպատակով,
- մեքենաները շինհրապարակ մուտք և դուրս գալը մաքուր վիճակում՝ **անիվների վազում**,
- գործունեության վայր շինադրի և այլ նյութերի տեղափոխումը կատարել փակ ծածկ ունեցող մեքենաներով կամ **ստրուն նյութերը** տեղափոխող մեքենաները փակել անջրթափանց թաղանթով,
- բացառել տարածքում թափոնների բաց այրումը,
- օգտագործվող տեխնիկան, սարքավորումները և տրանսպորտային միջոցներն օգտագործել միայն սարքին վիճակում,
- բացառել անսարք վիճակում գտնվող և արտահոսքեր ունեցող մեքենաների

օգտագործումը՝ այդ նպատակով իրականացնելով պարբերաբար ստուգումներ,

- ապամոնիտաժման ընթացքում առաջացած աղբը տեղափոխել դրանց հեռացման համար հատուկ հատկացված վայրեր և հատուկ սահմանված երթուղով:

Նշված միջոցառումների իրականացման արդյունքում օդային ավազանի աղտոտվածության լրացուցիչ ավելացում չի նախատեսվում:

11.2. Հողային ռեսուրսներ

Հողային ռեսուրսներն աղտոտումից պահպանելու համար նախատեսվում է.

- շինհրապարակն ապահովել արտահոսքը կանխող/մաքրող սարքավորումներով՝ հողի հնարավոր աղտոտումը կանխելու համար,

- նվազագույնի է հասցնել շինհրապարակում պահվող նյութերի և թափոնների քանակը,

- ավտոմեքենաների շինհրապարակից դուրս գալը միայն մաքուր վիճակում՝ շրջակա տարածքը չաղտոտելու նպատակով,

- օգտագործվող տրանսպորտային միջոցների լիցքավորման և տեխնիկական սպասարկման կատարում տարածքից դուրս՝ հատուկ մասնագիտացված կազմակերպություններում,

- այն հատվածներում, որոնք նախատեսված են շինարարական տեխնիկայի տեխնիկական սպասարկման և կայանման համար տեղադրել ավազ կամ մանրախիճ,

- մեքենաներից և սարքավորումներից վառելիքի և/կամ քսայուղերի արտահոսքի դեպքում, փոված ավազը կամ մանրախիճը տեղափոխել համապատասխան աղբավայր, այն փոխարինելով նորով,

- մեքենաների անիվների լվացումը կատարել անիվների լվացման հարթակում,

- բոլոր մեքենաների անիվների և թափքերի մաքրումը կատարել մինչև վերջիններիս շինհրապարակից դուրս գալը:

11.3. Ջրային ռեսուրսներ

Գործունեության իրականացման ընթացքում ջրային ռեսուրսների վրա հնարավոր բացասական ազդեցությունները մեղմելու կամ կանխարգելելու նպատակով նախատեսվում է.

- փոշենստեցման համար ջրցանը կատարել ըստ անհրաժեշտության, հնարավորինս չառաջացնելով մակերևութային հոսքեր,

- անձրևաջրերը հեռացնել դեպի գոյություն ունեցող հեղեղետար, իսկ հոսքաջրերը հեռացնել դեպի տարածքում տեղադրվող հոր,

- ջրցանման համար օգտագործել միայն տեխնիկական որակի ջուր,

- տեխնիկական ջրի մատակարարման կազմակերպում լիցենզիա ունեցող կազմակերպությունների կողմից՝ պայմանագրի հիման վրա, որը կկնքվի

ապամոնտաժման աշխատանքներից առաջ՝ կապալառու կազմակերպությունը,

- տրանսպորտային միջոցների և սարքավորումների սպասարկումը կատարել համապատասխան մասնագիտացված կետերում:

Կեղտաջրերի հեռացման համար նախատեսվում է.

- տարածքում տեղադրվող սանհանգույցից՝ բիոզուգարանից աշխատողների օգտվելու հնարավորություն,

- հոսքաջրերի համար կառուցել ժամանակավոր պարզարան,

- բիոզուգարանի և պարզարանի մաքրումը կատարել մասնագիտացված կազմակերպությունների կողմից՝ պայմանագրային հիմունքներով,

- աշխատանքների ավարտից հետո բիոզուգարանի տեղափոխման կազմակերպում կապալառու կազմակերպության կողմից:

11.4. Կենսաբազմազանություն

Գործունեության իրականացումը շրջակա միջավայրի կենսաբազմազանության վրա հնարավոր ազդեցություն չի ունենալու, այնուամենայնիվ նախատեսվում են որոշակի միջացառումներ, այդ թվում.

- գործունեության և հարակից տարածքում կատարել պարբերաբար տեսողական զննում,

- գործունեության և հարակից տարածքներում ՀՀ Կարմիր գրքում գրանցված բուսատեսակների կամ կենդանիների բնադրավայրերի հայտնաբերման դեպքում՝ դրանց պահպանության նպատակով տեղեկացնել համապատասխան պատասխանատու գերատեսչություններին,

- աշխատանքներն իրականացնել բացառապես ցերեկային ժամերին՝ տարածքում հնարավոր գոյություն ունեցող որոշ կենդանիների կենսակերպի վրա ազդեցությունից խուսափելու համար:

11.5. Թափոններ

Ապամոնտաժման ժամանակ թափոնների հնարավոր ազդեցությունները հողային և ջրային ռեսուրսների վրա մեղմելու նպատակով նախատեսվում է.

- աշխատանքների ժամանակ գործունեության տարածքը և շրջակա միջավայրը զերծ է պահել թափոնների կուտակումներից,

- քանդման արդյունքում առաջացած թափոնները տեսակավորել, առանձնացնել, առանձին թափոնատեսակները՝ մետաղական մասեր, փայտի մանցորդներ, տանիքի ծածկ և այլն, հանձնել համապատասխան մասնագիտական կազմակերպություններին,

- ապամոնտաժման թափոնները՝ շինադր, բետոնյա մնացորդներ, պարկեր և այլն, հավաքել անջրթափանց պոլիէթիլենային պարկերի մեջ, ըստ հնարավորության և

կտեղափոխվեն համայնքի կողմից հատկացված վայր, քանի որ տարածաշրջանում չկան կազմակերպված սանիտարական աղբավայրեր,

- մետաղական մասերն առանձնացնել և որպես մետաղի ջարդոն հանձնել հատուկ մասնագիտացված կազմակերպություններին՝ պայմանագրային հիմունքներով,

- կենցաղային աղբը կուտակել 2 հատ 1,5x1մ³ չափերի պլաստմասե աղբահավաք տարողությունների մեջ,

- կենցաղային աղբի հեռացումը կատարել կանոնավոր՝ ըստ անհրաժեշտության՝ մասնագիտացված կազմակերպությունների կողմից՝ պայմանագրային հիմունքներով,

- շինաղբի տեղափոխումը կատարել փակ ծածկով ապահովված բեռնատարներով կամ բեռնատարները ծածկել անջրթափանց պոլիէթիլենային թաղանթով,

- բացառել աղբի կուտակումը շիրապարակից դուրս՝ այլ բնակելի և հասարակական տարածքներում:

11.6. Աղմուկ և թրթռում

Աղմուկի և թրթռումների մակարդակը նվազեցնելու նպատակով նախատեսվում է.

- աշխատանքները և տրանսպորտի տեղաշարժը կազմակերպել ցերեկային ժամերին,

- տարածքում կիրառել ձայնակլանիչ նյութերի և կոնստրուկցիաներ,

- աշխատանքներում ներգրավվելու են ժամանակակից աղմուկի առաջացման ցածր ցուցանիշներ ունեցող տեխնիկական միջոցներ,

- տրանսպորտային միջոցները և սարքերն օգտագործել սարքին վիճակում,

- պարբերաբար ստուգել և կարգաբերել տրանսպորտային միջոցների շարժիչները,

- բացառել ապամոնտաժման ընթացքում օգտագործվող մեքենաների կայանումը բնակելի տների, այլ հասարակական շենքերի հարևանությամբ,

- օգտագործվող շին տեխնիկան և մեքենաները ապահովել համապատասխան խլացուցիչներով,

- պահպանել աղմուկի, վիբրացիայի, արտանետվող գազերի թույլատրելի նորմերը:

11.7. Արտակարգ իրավիճակներ

Գործունեության իրականացման ընթացքում արտակարգ իրավիճակների հնարավոր ռիսկերը մեղմելու և դրանց առաջացումը կանխարգելելու նպատակով նախատեսվում է.

- տեղադրել տեղեկատվական ցուցանակներ, որոնք ներառելու են քապամոնտաժման վերաբերյալ տեղեկատվություն,

- շինհրապարակը կազմակերպել հակահրդեհային անվտանգության պաշտպանության կանոններին համապատասխան, տեղադրել ջրի բաք՝ հրդեհամարման նպատակով,

- շինհրապարակն ապահովել հակահրդեհային կրակմարիչներով, տեսահսկման և ազդանշանային համակարգերով, հակահրդեհային միջոցառումների վահանակներով,

- շինհրապարակն, ինչպես նաև բաց պահեստների հակահրդեհային միջտարածությունները ժամանակ առ ժամանակ մաքրել հրդեհավտանգ և պայթյունավտանգ թափոններից և աղբից,

- հակահրդեհային միջտարածությունները չօգտագործել նյութերի, սարքավորումների, տարաների պահեստավորման, ավտոտրանսպորտային տեխնիկայի կայանման համար,

- նախատեսված ջրաղբյուրների բաց ճանապարհների առկայություն, դրանց մոտեցման համապատասխան ցուցանակների տեղադրում,

- տեղադրել ձայնային ազդանշաններ, հակահրդեհային անվտանգության պաստառներ, հրդեհների մասին ուղեցույց-հիշեցումներ՝ վթարների կանխարգելման համար,

- հեղուկ և վտանգավոր նյութերը տեղափոխել շինհրապարակում նախատեսված հարթակ օգտագործումից առաջ և պահել հատուկ տակդիրների վրա՝ հնարավոր արտահոսքերը բացառելու համար,

- մթնոլորտային տեղումների, քամու ուժեղացման և այլ վտանգավոր երևույթների ժամանակ ապամոնիտաժման աշխատանքները դադարեցնել:

11.8. Մարդու առողջություն, աշխատանքի անվտանգություն

Աշխատողների աշխատանքի կազմակերպման և աշխատանքի անվտանգությունն ապահովելու համար նախատեսվում է.

- պահպանել ՀՀ օրենսդրությամբ պահանջվող աշխատանքային անվտանգության նորմերը, շինհրապարակում՝ անվտանգության տեխնիկայի կանոնները անցումները, վտանգավոր զոնաները կցանկապատվեն, ՀՀ Առողջապահության նախարարի 2012թ. սեպտեմբերի 19-ի «Կազմակերպություններում աշխատողների սանիտարական կենցաղային սենքերի» N 2.2..8-003-12 սանիտարական կանոնները և նորմերը հաստատելու մասին թիվ 15-Ն հրամանի պահանջները,

- ապահովել աշխատողների անվտանգությունը բարձրության վրա,

- մինչև աշխատանքների սկիզբը բոլոր աշխատողների, այդ թվում նաև վարորդների կողմից աշխատանքի անվտանգության կանոնների հրահանգավորման անցում,

- բազմապրոֆիլ և մասնագիտացված բանվորական խմբերի առկայություն, ուսուցման և հրահանգավորման դասընթացներ անցկացում,

- ստուգել առասանիչ բանվորների գիտելիքները, տեղադրել առասանման

եղանակների և ձևերի նկարագրությամբ ցուցանակներ,

- աշխատողների համար ապահովել 1-ին բուժօգնության համար անհրաժեշտ դեղարկղիկով, անհատական և պաշտպանական միջոցներով (արտահագուստ, դիմակ, կոշիկ և այլն), էլեկտրական սարքավորումների հետ աշխատողները՝ դիէլեկտրիկ գորգով և ձեռնոցներով,

- ապահովել աշխատողների համար սանիտարական և հանգստի պայմաններով (հանգստի սենյակ, հանդերձարան, լվացարան և այլն)՝ անհրաժեշտ կահավորանքով (լվացարան, աթոռ, սեղան, ջեռուցիչ և այլն),

- շինհրապարակում և հարակից տարածքում տեղադրել աշխատանքային պայմանների, հնարավոր վտանգների մասին նախազգուշացնող նշաններ՝ տեղեկատվական և հակահրդեհային վահանակներ, վտանգն ազդարարող տեսողական պաստառներ, ճանապարհային երթևեկության, ինչպես նաև կողմնակի մարդկանց մուտքն արգելող նշաններ,

- վերահսկել աշխատող սարքավորումների պիտանելիությունը, բացառել գործնեության վայրում խոտանված բեռնիչ սարքերի կուտակումները,

- վերահսկել մեքենաների երթերը, հաջորդականությունը, բացառել մեքենաների կուտակումները,

- նվազագույնի հասցնել ճանապարհների խցանումներ առաջացնող գործողություններն՝ ընդհանուր երթևեկության խոչընդոտումը՝ հասարակական անվտանգությունն ապահովելու նպատակով,

- բացառել ավտոամբարձիչի սլաքի աշխատանքը՝ սահմանազատված սահմանից դուրս,

- բացառել բեռի ամբարձիչից կախված մնալը ամբարձիչից աշխատանքի դադարի ժամանակ,

- բեռնման-բեռնաթափման աշխատանքների ժամանակ օգտագործվող բեռնամբարձիչ մեքենաները, բեռնաբռնիչ սարքերը համապատասխանեցնել պետական ստանդարտների կամ տեխնիկական պայմանների պահանջներին, երթևեկության արագությունը շինհրապարակում չգերազանցել 5կմ/ժ,

- տեղադրել լրացուցիչ լուսավորման սարքեր՝ շինհրապարակի լուսավորության համար,

- շինհրապարակի լուսավորությունը ապահովել հավասարաչափ՝ լուսավորության 2 լյուքսից ոչ պակաս,

- շենքի ներսում եռակցման և ներկման աշխատանքները կատարել օդափոխության պայմաններում, կատարել հոսանքատար մասերի մեկուսացում,

- վարել տեխնիկական հսկողության ամփոփիչ և անհատական մատյաններ՝ տեխնիկական վերահսկողության իրականացման համար,

- շինհրապարակի որակի, անվտանգության կանոնների պահպանումն

իրականացնել 2020թ. հուլիսի 2-ի ՀՀ կառավարության նիստի N87 արձանագրության պահանջներին համապատասխան, աշխատողներն ունենալու են համապատասխան բանվորական արտահագուստ:

11.9. Սոցիալական հարցեր

Ապամոնտաժման աշխատանքներն իրականացնելիս հնարավոր սոցիալական խնդիրներից խուսափելու համար նախատեսվում է.

- աշխատանքները կատարել սահմանված ժամերին՝ ցերեկը,
- բացառել շինհրապարակից դուրս կենցաղային աղբի և շինաղբի, մեքենաների կուտակումները,
- բողոքների արձագանքման ընթացակարգի գործարկում:

11.10. Լանդշաֆտ

Լանդշաֆտի վրա հնարավոր կլինի նվազեցնել ազդեցությունները՝ բնապահպանական կառավարման պլանով նախատեսված հետևյալ միջոցառումների իրականացման արդյունքում.

- բացառել նախատեսվող տարածքից դուրս ապամոնտաժման հետ կապված որևէ այլ աշխատանքների իրականացում,
- ապամոնտաժման աշխատանքների ավարտից հետո կատարել տարածքի մաքրում,
- ապամոնտաժել սարքավորումները,
- շինարարական հրապարակը մաքրել թափոններից, վերականգնել տարածքը,
- կատարել գործունեության ենթակա տարածքի հարթեցման, մաքրման աշխատանքներ:

12. Մոնիթորինգ

Մոնիթորինգը՝ ԲԿՊ-ում նախանշված մեղմացնող միջոցառումների կատարման, դրանց արդյունավետությունը ստուգելու նպատակով նախաձեռնողի և հսկողություն իրականացնող այլ մարմինների կողմից նախատեսվող կանոնավոր հսկողություն է: Գործունեության իրականացման ընթացքում նախատեսվում է շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցության կանխարգելմանը կամ մեղմանն ուղղված մոնիթորինգ:

Այդ նպատակով նախատեսվում է.

- համապատասխան մասնագետների կողմից ստուգայցերի կատարում,
- բնապահպանական, առողջության և աշխատանքային անվտանգության, տեխնիկական վերահսկողության իրականացում՝ ամենօրյա ռեժիմով,
- բոլոր աշխատողների աշխատանքի անվտանգության և արտակարգ

իրավիճակների ընթացակարգի մասին իրազեկում,

- տեխնիկական վերահսկողություն իրականացնող կազմակերպությունը կամ անձը պարտավոր է ժամանակին Պատվիրատուին և/կամ նախագծային կազմակերպությանը տեղեկացնել նկատած անհամապատասխանությունները,
- ապամոնիտաժման կանոնների և անձնական պաշտպանության նորմերի, հակահրդեհային պահանջների՝ ՀՀՇՆ 21-01-2014 «Շենքերի և շինությունների հրդեհային անվտանգության» նորմերի համապատասխանության խստիվ պահպանման հսկողություն,
- համապատասխան պայմանագրերի հիման վրա, թափոնների տեղափոխման վերահսկում,
- կապալառուի կողմից նախագծով նախատեսված բոլոր աշխատանքների պատշաճ իրականացում, վերահսկում,
- ամբարձիչի ժամանակի և բեռնունակության օգտագործման պարբերաբար և դիտողական ստուգում,
- շին տեխնիկայի և մեքենաների համապատասխան տեխնիկական վիճակի պարբերաբար ստուգումներ՝ անսարք վիճակում գտնվող և արտահոսքեր ունեցող մեքենաների օգտագործումը բացառվելու նպատակով,
- արտակարգ իրավիճակների համար պատասխանատու անձի նշանակում, ով մշտապես ներկա կգտնվի շին. իրապարակում,
- ապամոնիտաժման իրականացման ժամանակացույցի պահպանում,
- մաքրման աշխատանքների իրականացման վերահսկում:

Ապամոնիտաժման աշխատանքները հսկվելու են տեխնիկական հսկողություն իրականացնող մարմնի կողմից, հատկապես ակտավորելով թաքնված աշխատանքների իրականացումը, գրանցելով վարման մատյանում:

13. Բողոքների ընթացակարգ

Նախատեսվող գործունեության իրականացման ընթացքում կներդրվի բողոքների արձագանքման մեխանիզմ (ԲԱՄ), որը հիմնականում ուղղված կլինի շահագրգիռ կողմերի և ազդակիր հասարակության կողմից իրականացվող գործունեության վերաբերյալ դժգոհությունների ստացմանը, գնահատմանն ու լուծմանը:

Ապամոնիտաժման ենթակա տարածքում ապահովվելու է կոնտակտային տվյալները, պատասխանատու անձանց և անվտանգության պատասխանատուի անուն(ները), հեռախոսահամարները պարունակող պաստառների առկայությունը:

14. Բնապահպանական կառավարման պլան

Բնապահպանական կառավարման պլանը սահմանում է գնահատման հաշվետվությունում նշված գործունեության իրականացման հետևանքով շրջակա

միջավայրի բաղադրիչների՝ օդային ավազան, հողային, ջրային ռեսուրսների, կենսաբազմազանության, թափոնների կառավարման, արտակարգ իրավիճակների, աղմուկի մակարդակի, մարդու առողջության և աշխատանքի անվտանգության հետ կապված հնարավոր ազդեցությունների մեղմանն ուղղված բնապահպանական միջոցառումներ, որոնց ճիշտ կիրառման արդյունքում գործունեության իրականացման հետևանքները շրջակա միջավայրի վրա կլինեն նվազագույնը:

Բնապահպանական միջոցառումների (բնապահպանական կառավարման) պլան

	Հնարավոր ազդեցություն կրող ոլորտներ/ցուցիչներ	Մեղմացնող միջոցառումներ	Իրականացնող կազմակերպություն	Պատասխանատու կազմակերպություն
1	Օդային ավազան	Օդային ավազան արտանետումների հնարավոր ազդեցությունը կրճատելու և մեղմելու նպատակով նախատեսվում է. - ապամոնիտաժման աշխատանքների և ճանապարհների շահագործման ընթացքում՝ ճանապարհների ջրցան, - շինհրապարակը ցանկապատել, քանդվող շենքերը ծածկել համապատասխան բարձրության ցանցով կամ այլ պաշտպանիչ ծածկով՝ փոշու արտանետումները, ձայնային ազդեցությունները, հնարավոր ռիսկերը նվազեցնելու նպատակով, - մեքենաները շինհրապարակ մուտք և դուրս գալը մաքուր վիճակում՝ անիվների վնասում, - գործունեության վայր շինադրի և այլ նյութերի տեղափոխումը կատարել փակ ծածկ ունեցող մեքենաներով կամ սորուն նյութերը տեղափոխող մեքենաները փակել անջրթափանց թաղանթով, - բացառել տարածքում թափոնների բաց այրումը, - օգտագործվող տեխնիկան, սարքավորումները և տրանսպորտային միջոցներն օգտագործել միայն սարքին	Կապալառու	«Համաշխարհային առևտրի կենտրոն Երևան» ՓԲԸ

		վիճակում, - բացառել անսարք վիճակում գտնվող և արտահոսքեր ունեցող մեքենաների օգտագործումը՝ այդ նպատակով իրականացնելով պարբերաբար ստուգումներ, - ապամոնիտաժման ընթացքում առաջացած աղբը տեղափոխել դրանց հեռացման համար հատուկ հատկացված վայրեր և հատուկ սահմանված երթուղով:		
2	Հողային ռեսուրսներ	Գործունեության իրականացման հետևանքով հողային ռեսուրսներն աղտոտումից պահպանելու նպատակով նախատեսվում է. - շինհրապարակն ապահովված է կլինի արտահոսքը կանխող/մաքրող սարքավորումներով՝ հողի հնարավոր աղտոտումը կանխելու համար, - նվազագույնի է հասցվելու շինհրապարակում պահվող նյութերի և թափոնների քանակը, - ավտոմեքենաները շինհրապարակից դուրս են գալու միայն մաքուր վիճակում՝ շրջակա տարածքը չաղտոտելու նպատակով, - օգտագործվող տրանսպորտային միջոցների լիցքավորումը և տեխնիկական սպասարկումը կկատարվի տարածքից դուրս՝ հատուկ մասնագիտացված կազմակերպություններում, - այն հատվածներում, որոնք նախատեսված են շինարարական տեխնիկայի տեխնիկական սպասարկման և կայանման համար տեղադրվելու է	Կապալառու	«Համաշխարհային առևտրի կենտրոն Երևան» ՓԲԸ

		ավագ կամ մանրախիճ, - մեքենաներից և սարքավորումներից վառելիքի և/կամ քսայուղերի արտահոսքի դեպքում, փռված ավագը կամ մանրախիճը տեղափոխվելու է համապատասխան աղբավայր, այն փոխարինելով նորով, - մեքենաների անիվների լվացումը կատարել անիվների լվացման հարթակում, - բոլոր մեքենաների անիվների և թափքերի մաքրումը կատարել մինչև վերջիններիս շինհրապարակից դուրս գալը:		
3	Ջրային ռեսուրսներ	Գործունեության իրականացման ընթացքում ջրային ռեսուրսների վրա հնարավոր բացասական ազդեցությունները մեղմելու նպատակով նախատեսվում են. - փոշենստեցման համար ջրցանը կատարվելու է ըստ անհրաժեշտության, հնարավորինս չառաջացնելով մակերևութային հոսքեր, - անձրևաջրերը հեռացվելու են դեպի գոյություն ունեցող հեղեղետար, իսկ հոսքաջրերը հեռացվելու են դեպի տարածքում տեղադրվող հոր, - ջրցանման համար կօգտագործվի միայն տեխնիկական որակի ջուր, -տեխնիկական ջուրը կմատակարարվի լիցենզիա ունեցող կազմակերպությունների կողմից՝ պայմանագրային հիմունքներով, որը կկնքվի ապամոնտաժման աշխատանքներից առաջ՝ Կապալառու կազմակերպությունը, - տրանսպորտային միջոցների և	Կապալառու	«Համաշխարհային առևտրի կենտրոն Երևան» ՓԲԸ

		սարքավորումների սպասարկումը կատարվելու է համապատասխան մասնագիտացված կետերում: Կեղտաջրերի հեռացման համար նախատեսվելու է. - աշխատողներն օգտվելու են տարածքում տեղադրվող սանհանգույցից՝ բիոզուգարանից, - հոսքաջրերի համար կառուցվելու է ժամանակավոր պարզարան, - բիոզուգարանի և պարզարանի մաքրումը կատարվելու է մասնագիտացված կազմակերպությունների կողմից՝ պայմանագրային հիմունքներով, - աշխատանքների ավարտից հետո բիոզուգարանը տեղափոխվելու է Կապալառու կազմակերպության կողմից:		
4	Թափոններ	Ապամոնտաժման ընթացքում թափոնների հնարավոր ազդեցությունները հողային և ջրային ռեսուրսների վրա մեղմելու նպատակով նախատեսվում է. - աշխատանքների ժամանակ գործունեության տարածքը և շրջակա միջավայրը զերծ է պահել թափոնների կուտակումներից, - քանդման արդյունքում առաջացած թափոնները տեսակավորել, առանձնացնել, առանձին թափոնատեսակները՝ մետաղական մասեր, փայտի մանցորդներ, տանիքի ծածկ և այլն, հանձնել համապատասխան մասնագիտական կազմակերպություններին, - ապամոնտաժման թափոնները՝ շինադք, բետոնյա մնացորդներ, պարկեր և այլն, կհավաքվեն անջրթափանց պոլիէթելենային	Կապալառու	«Համաշխարհային առևտրի կենտրոն Երևան» ՓԲԸ

		պարկերի մեջ/ըստ հնարավորության և կտեղափոխվեն համայնքի կողմից հատկացված վայր, քանի որ տարածաշրջանում չկան կազմակերպված սանիտարական աղբավայրեր, - մետաղական մասերն կառանձնացվեն և որպես մետաղի ջարդոն կհանձնվեն հատուկ մասնագիտացված կազմակերպություններին՝ պայմանագրային հիմունքներով, - կենցաղային աղբը կուտակվելու է 2 հատ 1,5x1մ3 չափերի պլաստմասե աղբահավաք տարողությունների մեջ, - կենցաղային աղբի հեռացումը կատարվելու է կանոնավոր՝ ըստ անհրաժեշտության՝ մասնագիտացված կազմակերպությունների կողմից՝ պայմանագրային հիմունքներով, - շինաղբի տեղափոխումը կատարվելու է փակ ծածկով ապահովված բեռնատարներով կամ բեռնատարները ծածկվելու են անջրթափանց պոլիէթիլենային թաղանթով, բացառել աղբի կուտակումը շիրապարակից դուրս՝ այլ բնակելի և հասարակական տարածքներում:		
5	Պատմամշակութային և բնության հուշարձաններ.	Գործունեության մոտակա տարածքներում առկա է պատմամշակութային արժեք ունեցող Սուրբ Հովհաննես Մկրտիչ Եկեղեցին, որը գտնվում է ցածրահարկ ապամոնտաժվող շենքից ուղիղ գծով 88,5մ հեռավորության վրա, իսկ բարձրահարկ ապամոնտաժվող շենքի եզրագծից՝ 136մ հեռավորության վրա: Աշխատանքները նախատեսվել են իրականացնել այնպես, որ ոչ միայն չվնասվի	Կապալառու	«Համաշխարհային առևտրի կենտրոն Երևան» ՓԲԸ

		հուշարձանն այլևս վերջինիս հարկից տարածքն այնպես ձևափոխվի, որ կյանքի կոչի տվյալ հատվածը որպես զբոսայգի: Ուստի հնարավոր ազդեցություններ վերջիններիս վրա չի նախատեսվում:		
6	Կենսաբազմազանություն	- գործունեության և հարակից տարածքում ընկերության կողմից պարբերաբար կատարվելու է տեսողական զննում, - գործունեության և հարակից տարածքներում ՀՀ Կարմիր գրքում գրանցված բուսատեսակների կամ կենդանիների բնադրավայրերի հայտնաբերման դեպքում՝ դրանց պահպանության նպատակով, ընկերությունը տեղեկացնելու է համապատասխան պատասխանատու գերատեսչություններին, - աշխատանքներն իրականացնել բացառապես ցերեկային ժամերին՝ տարածքում հնարավոր գոյություն ունեցող որոշ կենդանիների կենսակերպի վրա ազդեցությունից խուսափելու համար:	Կապալառու Լիազոր մարմին	«Համաշխարհային առևտրի կենտրոն Երևան» ՓԲԸ
7	Աղմուկ և թրթռում	Աղմուկի և թրթռումների մակարդակը նվազեցնելու նպատակով նախատեսվում է. - աշխատանքները և տրանսպորտի տեղաշարժը կազմակերպել ցերեկային ժամերին, - տարածքում ձայնակլանիչ նյութերի և կոնստրուկցիաների կիրառում, - աշխատանքներում ներգրավվելու են ժամանակակից աղմուկի առաջացման ցածր ցուցանիշներ ունեցող տեխնիկական միջոցներ,	Կապալառու	«Համաշխարհային առևտրի կենտրոն Երևան» ՓԲԸ

		- տրանսպորտային միջոցները և սարքերն օգտագործել սարքին վիճակում, - պարբերաբար կստուգվեն և կկարգաբերվեն տրանսպորտային միջոցների շարժիչները, - բացառել ապամոնտաժման ընթացքում օգտագործվող մեքենաների կայանումը բնակելի տների, այլ հասարակական շենքերի հարևանությամբ, - օգտագործվող շին տեխնիկան և մեքենաները պետք է ապահովված լինեն համապատասխան խլացուցիչներով, - պահպանել աղմուկի, վիբրացիայի, արտանետվող գազերի թույլատրելի նորմերը:		
8	Արտակարգ իրավիճակներ	Գործունեության իրականացման ընթացքում արտակարգ իրավիճակների հնարավոր ռիսկերը մեղմելու և դրանց առաջացումը կանխարգելելու նպատակով նախատեսվում է . - կտեղադրվեն տեղեկատվական ցուցանակներ, որը ներառելու է քապամոնտաժման վերաբերյալ տեղեկատվություն - շինհրապարակը կկազմակերպվի հակահրդեհային անվտանգության պաշտպանության կանոններին համապատասխան, տեղադրվելու է ջրի բաք՝ հրդեհամարման նպատակով, - շինհրապարակն ապահովված է լինելու հակահրդեհային կրակմարիչներով, տեսահսկման և ազդանշանային համակարգերով,	Կապալառու	«Համաշխարհային առևտրի կենտրոն Երևան» ՓԲԸ

		հակահրդեհային միջոցառումների վահանակներով, - շինհրապարակն, ինչպես նաև բաց պահեստների հակահրդեհային միջտարածությունները ժամանակ առ ժամանակ կմաքրվեն հրդեհավտանգ և պայթուցավտանգ թափոններից և աղբից, - հակահրդեհային միջտարածությունները չօգտագործել նյութերի, սարքավորումների, տարաների պահեստավորման, ավտոտրանսպորտային տեխնիկայի կայանման համար, - բաց են լինելու նախատեսված ջրաղբյուրների ճանապարհները, տեղադրվելու են դրանց մոտեցման համապատասխան ցուցանակներ, - տեղադրվելու են ձայնային ազդանշաններ, հակահրդեհային անվտանգության պաստառներ, հրդեհների մասին ուղեցույց-հիշեցումներ՝ վթարների կանխարգելման համար, - հեղուկ և վտանգավոր նյութերը տեղափոխվելու են շինարարական հարթակ օգտագործումից առաջ և պահվելու են հատուկ տակդիրների վրա՝ հնարավոր արտահոսքերը բացառելու համար, - մթնոլորտային տեղումների, քամու ուժեղացման և այլ վտանգավոր երևույթների ժամանակ ապամոնտաժման աշխատանքները դադարեցվելու են:		
--	--	---	--	--

9	Աշխատանքի կազմակերպում և անվտանգություն, մարդու առողջություն	Աշխատողների աշխատանքի կազմակերպման և աշխատանքի անվտանգությունն ապահովելու համար նախատեսվում է. - պահպանել ՀՀ օրենսդրությամբ պահանջվող աշխատանքային անվտանգության նորմերը, շինհրապարակում՝ անվտանգության տեխնիկայի կանոնները անցումները, վտանգավոր զոնանները կցանկապատվեն, ՀՀ Առողջապահության նախարարի 2012թ. սեպտեմբերի 19-ի «Կազմակերպություններում աշխատողների սանիտարական կենցաղային սենքերի» N 2.2..8-003-12 սանիտարական կանոնները և նորմերը հաստատելու մասին թիվ 15-Ն հրամանի պահանջները, - ապահովվել աշխատողների անվտանգությունը բարձրության վրա, - մինչև աշխատանքների սկիզբը բոլոր աշխատողները, այդ թվում նաև վարորդներն անցնելու են հրահանգավորում՝ ըստ աշխատանքի անվտանգության կանոնների, - բանվորական խմբերը լինելու են բազմապրոֆիլ և մասնագիտացված, անցկացվելու են ուսուցման և հրահանգավորման դասընթացներ, - ստուգվելու են առասանիչ բանվորների գիտելիքները, տեղադրվելու են առասանման եղանակների և ձևերի նկարագրությամբ ցուցանակներ, - աշխատողների համար ապահովել 1-ին բուժօգնության համար անհրաժեշտ դեղարկղիկով, անհատական և պաշտպանական միջոցներով	Կապալառու	«Համաշխարհային առևտրի կենտրոն Երևան» ՓԲԸ
---	--	--	-----------	--

		(արտահագուստ, դիմակ, կոշիկ և այլն), էլեկտրական սարքավորումների հետ աշխատողները՝ դիէլեկտրիկ գորգով և ձեռնոցներով, - ապահովել աշխատողների համար սանիտարական և հանգստի պայմաններով (հանգստի սենյակ, հանդերձարան, լվացարան և այլն)՝ անհրաժեշտ կահավորանքով (լվացարան, աթոռ, սեղան, ջեռուցիչ և այլն), - շինհրապարակում և հարակից տարածքում տեղադրել աշխատանքային պայմանների, հնարավոր վտանգների մասին նախազգուշացնող նշաններ՝ տեղեկատվական և հակահրդեհային վահանակներ, վտանգն ազդարարող տեսողական պաստառներ, ճանապարհային երթևեկության, ինչպես նաև կողմնակի մարդկանց մուտքն արգելող նշաններ, - վերահսկել աշխատող սարքավորումների պիտանելիությունը, բացառել գործնեության վայրում խոտանված բեռնիչ սարքերի կուտակումները, - վերահսկել մեքենաների երթերը, հաջորդականությունը, բացառել մեքենաների կուտակումները, - նվազագույնի հասցնել ճանապարհների խցանումներ առաջացնող գործողություններն՝ ընդհանուր երթևեկության խոչընդոտումը՝ հասարակական անվտանգությունն ապահովելու նպատակով, - բացառել ավտոամբարձիչի սլաքի աշխատանքը՝ սահմանազատված սահմանից	
--	--	---	--

		դուրս, -բացառել բեռի ամբարձիչից կախված մնալը ամբարձիչից աշխատանքի դադարի ժամանակ, - բեռնման-բեռնաթափման աշխատանքների ժամանակ օգտագործվող բեռնամբարձիչ մեքենաները, բեռնաբռնիչ սարքերը պետք է համապատասխանեն պետական ստանդարտների կամ տեխնիկական պայմանների պահանջներին, երթևեկության արագությունը շինհրապարակում չպետք է գերազանցի 5կմ/ժ, - տեղադրել լրացուցիչ լուսավորման սարքեր՝ շինհրապարակի լուսավորության համար, - շինհրապարակի լուսավորությունը ապահովել հավասարաչափ՝ լուսավորության 2 լյուքսից ոչ պակաս, - շենքի ներսում եռակցման և ներկման աշխատանքները կատարել օդափոխության պայմաններում, կատարել հոսանքատար մասերի մեկուսացում, - վարել տեխնիկական հսկողության ամփոփիչ և անհատական մատյաններ՝ տեխնիկական վերահսկողության իրականացման համար, - շինհրապարակի որակի, անվտանգության կանոնների պահպանումն իրականացնել 2020թ. հուլիսի 2-ի ՀՀ կառավարության նիստի N87 արձանագրության պահանջներին համապատասխան, աշխատողներն ունենալու են համապատասխան բանվորական արտահագուստ:		
--	--	---	--	--

14. Մշտադիտարկման (մոնիթորինգի) միջոցառումներ

11	Սոցիալական	Ապամոնոտաժման աշխատանքներն իրականացնելիս հնարավոր սոցիալական խնդիրներից խուսափելու համար նախատեսվում է . - աշխատանքները կատարել սահմանված ժամերին՝ ցերեկը, - բացառել շինհրապարակից դուրս կենցաղային աղբի և շինաղբի, մեքենաների կուտակումները, - գործելու է բողոքների արձագանքման ընթացակարգը:	Կապալառու	«Համաշխարհային առևտրի կենտրոն Երևան» ՓԲԸ
12	Լանդշաֆտ	Լանդշաֆտի վրա հնարավոր կլինի նվազեցնել ազդեցությունները՝ բնապահպանական կառավարման պլանով նախատեսված միջոցառումների իրականացման արդյունքում: -Բացառել նախատեսվող տարածքից դուրս ապամոնոտաժման հետ կապված որևէ այլ աշխատանքների իրականացում:	Կապալառու	«Համաշխարհային առևտրի կենտրոն Երևան» ՓԲԸ
13	Տարածքի մաքրում	Ապամոնոտաժման աշխատանքների ավարտից հետո կատարել տարածքի մաքրում . - սարքավորումների ապամոնոտաժում, - շինարարական հրապարակը մաքրել թափոններից, վերականգնել տարածքը, - կատարել գործունեության ենթակա տարածքի հարթեցման, մաքրման աշխատանքներ:	Կապալառու	«Համաշխարհային առևտրի կենտրոն Երևան» ՓԲԸ

հհ	Գործողություն	Նվազեցնող միջոցառումներ	Մոնիթորինգի Վայրը	Իրականացման ձևը	Ժամանակամիջոց	Մոնիթորինգ Կատարող/ Վերահսկող
----	---------------	-------------------------	-------------------	-----------------	---------------	-------------------------------

1	Ապամոնտաժման ընթացքում օդային ավազանի, ջրային և հողային ռեսուրսների մեջ վտանգավոր նյութերի և կեղտաջրերի ներթափանցման բացառելուն ուղղված	- Փոշու և այլ օդի աղտոտիչների (CO, NOx և այլն) արտանետումների որակական և քանակական չափաքանակների պարբերական վերահսկում: - Ջրային և հողային ռեսուրսների որակի ուսումնասիրությունների կատարում, -կեղտաջրերի հեռացման՝ բիոզուգարանի տեղադրում:	Գործունեության ենթակա տարածքում Գործունեության տարածքում	Ստուգայցեր, գործիքային ստուգումներ Տեսողական դիտարկումներ, մասնագետի կողմից ստուգայցեր	Ամենօրյա ռեժիմով: Փոշենստեցումը տարվա շոգ և չոր եղանակներին՝ օրը 2-3 անգամ Պարբերաբար՝ ոչ ուշ 3 ամիսը մեկ հաճախականությամբ	Կապալառու, «Համաշխարհային առևտրի կենտրոն Երևան» ՓԲԸ
2	Արտակարգ իրավիճակներ և աշխատանքի անվտանգություն	-Աշխատողների իրազեկում՝ աշխատանքի անվտանգության և արտակարգ իրավիճակների ընթացակարգի մասին, -ապամոնտաժման կանոնների և անձնական պաշտպանության նորմերի խստիվ պահպանություն, -բնապահպանական, առողջության և	Գործունեության իրականացման ենթակա տարածքում	Իրազեկումներ և ստուգումներ Ստուգայցեր	Պարբերաբար ամենօրյա ռեժիմով,	Կապալառու «Համաշխարհային առևտրի կենտրոն Երևան» ՓԲԸ Համապատասխան գերատեսչությունների

	Ապամոնտաժման նորմերի պահպանում Աղմուկ, թրթռում	աշխատանքային անվտանգության տեխնիկական վերահսկողություն՝ -հակահրդեհային պահանջների ապահովում՝ ՀՀՇՆ 21-01-2014 «Շենքերի և շինությունների հրդեհային անվտանգության» նորմերին համապատասխան: Ապամոնտաժման աշխատանքների իրականացման ընթացքում վերահսկվելու են ապամոնտաժման աշխատանքները՝ Աղմուկի և թրթռումների մակարդակի բարձրացմանն ուղղված միջոցառումներ:	Շինհրապարակ Գործունեության իրականացման ենթակա տարածքում	Ստուգայցեր Ստուգայցեր	Հաճախակի Ոչ պակաս, քան երեք ամիսը մեկ անգամ	տեսչական մարմիններ Տեխնիկական վերահսկողություն իրականացնող մարմին «Համաշխարհային առևտրի կենտրոն Երևան» ՓԲԸ
3	Թափոն	Թափոնների կանոնավոր տեղափոխում:	Գործունեության ենթակա տարածքից	համապատասխան պայմանագրերի հիման վրա տեղափոխում	Ապամոնտաժման ընթացքում	Կապալառու «Համաշխարհային առևտրի կենտրոն Երևան» ՓԲԸ

4	Շինտեխնիկա և տրանսպորտային միջոցներ	- Շին տեխնիկայի և մեքենաների համապատասխան տեխնիկական վիճակի ապահովում, - ամբարձիչի ժամանակի և բեռնունակության օգտագործում, - տեխնիկայի և տրանսպորտային միջոցների վառելիքի լիցքավորման և յուղման իրականացում՝ մասնագիտացված լցակայաններում կամ սպասարկման կետերում:	Շինհրապարակ շինհրապարակից դուրս՝	Սստուգայցեր Դիտողական ստուգումներ, Գործընթացի ստուգում՝ մեքենաների շահագործման ընթացքում	Ապամոնտաժման աշխատանքների կատարման ընթացքում Պարբերաբար Ապամոնտաժման աշխատանքների կատարման ընթացքում	Կապալառու «Համաշխարհային առևտրի կենտրոն Երևան» ՓԲԸ
5	Մաքրման աշխատանքներ	Վերականգնել և բարեկարգել շրջակա տարածքը, - սարքավորումների ապամոնտաժում, - շինարարական հրապարակը մաքրել թափոններից, վերականգնել տարածքը, - կատարել գործունեության ենթակա տարածքի հարթեցման,	Գործունեության տարածք	Դիտողական ուսումնասիրություն	Ապամոնտաժման աշխատանքների ավարտից հետո	Կապալառու «Համաշխարհային առևտրի կենտրոն Երևան» ՓԲԸ Համապատասխան գերատեսչությ

		մաքրման աշխատանքներ:				ունների տեսչական մարմիններ
6	Նախատեսվող գործունեության իրականացման ընթացքում բողոքների արձագանքում	Բողոքների, դիմումների առկայություն	Գործունեության վայր	Դիմումների, արձագանքում	Ապամոնտաժման ընթացքում	Կապալառու «Համաշխարհ ային առևտրի կենտրոն Երևան» ՓԲԸ

Մշտադիտարկման և քննադատական միջոցառումների ապահովման կանխատեսումային ծախսային հաշվարկ

Միջոցառման անվանումը	Հաճախակա- նությունը	Միավորի արժեքը	Պահանջվող գումարը ՀՀ դրամ
Մթնոլորտային օդ կատարվող աղտոտող նյութերի (փոշի, CO, NOx) արտանետումների չափումներ	24 ժամ	1*1 000 000	1 000 000
Աղմուկի մշտադիտարկումներ	36 անգամ-36 ամսում	36*35 000	1 260 000
Տարածքի ջրցան փոշեգոյացումը կանխելու նպատակով	Շուրջ 450 օր(տարեկան 150 օր՝ մայիս, հունիս, հուլիս, օգոստոս, սեպտեմբեր ամիսներին)	450*5 000	2 250 000
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			4 200 000

Բնապահպանական միջոցառումների և մոնիթորինգի համար նախատեսված ծախսերը կազմում են մոտ 4.2 մլն դրամ ապամոնիտաժման աշխատանքներն իրականացնելու ամբողջ ժամանակահատվածի կտրվածքով, որոնք ներառված են ապամոնիտաժման նախագծի նախահաշվի մեջ և կիրականացվեն ապամոնիտաժող կապալառու կազմակերպության կողմից:

15. Հանրային քննարկումներ

Համաձայն ՀՀ կառավարության 28 դեկտեմբերի 2023 թվականի «Հայաստանի հանրապետության կառավարության 2014 թվականի նոյեմբերի 19-ի N 1325-Ն որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու մասին» N 2343-Ն որոշմամբ սահմանված պահանջների՝ Երևանի քաղաքապետարանի կողմից կատարվել է հանրային ծանուցում, որի վերաբերյալ գրությամբ տեղեկացրել է նախաձեռնողին: Գրությունը ներկայացված է սույն հաշվետվության Հավելված 4-ում: 2025թ-ի ապրիլի 16-ին կայացել են 1-ին հանրային քննարկումները Երևան քաղաքի Կենտրոն վարչական շրջանի վարչական ղեկավարի նստավայրում՝ օրենսդրությամբ սահմանված ընթացակարգերին համապատասխան: Քննարկմանը մասնակցել են Երևանի քաղաքապետարանի ներկայացուցիչը, գործունեություն իրականացնող ընկերության Գլխավոր տնօրենը, ընկերության ներկայացուցիչները, համայնքի բնակիչներ: Հանրային քննարկման ընթացքում բարձրացված հարցադրումները և առաջարկությունները ներառվել են քննարկման արձանագրությունում և հաշվի են առնվել հաշվետվության մշակման գործընթացում: Հանրային քննարկման վերաբերյալ նյութերը ներկայացված են սույն հաշվետվության Հավելված 5-ում: Նախատեսվող գործունեության վերաբերյալ առկա է Երևանի ավագանու նախնական համաձայնությունը, որը ներկայացված է սույն հաշվետվության Հավելված 4-ում:

16. Գրականություն

1. ՇՊ.485.13130.2021:
2. «ԱՂՄՈՒԿՆ ԱՇԽԱՏԱՏԵՂԵՐՈՒՄ, ԲՆԱԿԵԼԻ ԵՎ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՇԵՆՔԵՐՈՒՄ ԵՎ
3. ԲՆԱԿԵԼԻ ԿԱՌՈՒՑԱՊԵՏՄԱՆ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐՈՒՄ» N2-III-11.3 սանիտարական նորմեր:
4. Արտակարգ իրավիճակների նախարարի 2021թ. մարտի 31-ի 372-Ն հրամանով հաստատված ՀՀ տարածքի սեյսմիկ վտանգի, սեյսմիկ գոտևորման քարտեզների և Քաղաքաշինության կոմիտեի նախագահի 2020թ. դեկտեմբերի 28-ի թիվ 102-Ն հրամանով հաստատված «ՀՀՇՆ 20.04_ Երկրաշարժադիմացկուն շինարարություն. Նախագծման նորմեր»:
5. ՀՀՇՆ 20.04-2020 «Երկրաշարժադիմացկունության շինարարության նախագծման նորմեր»:
6. ՀՀՇՆ II - 7.01-96 «Շինարարական կլիմայաբանություն»:
7. ՀՀՇՆ 21-01-2014 «Շենքերի և շինությունների հրդեհային անվտանգության» նորմերին ՇՆԵՎԿ III-IV.2008:
8. ՀՀՇՆ I-2.03-03 «ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱՇԻՆԱԿԱՆ ԿԱԴԱՍՏՐ» ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ՆՈՐՄԵՐԻ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ ՄԱՍԻՆ քաղաքաշինության նախարարի 2003թ հունիսի 5-ի. 38-Ն հրաման:
9. Քաղաքաշինության նախարարի ՀՀ ՇՆ 10-01-2014 Շինարարությունում, նորմատիվ փաստաթղթերի համակարգ:
10. Հիմնական դրույթներ Շինարարական նորմերը հաստատելու մասին N65-Ն Քաղաքաշինության նախարարի հրաման (8 ապրիլի 2014):
11. ՀՀ Առողջապահության նախարարի 2012թ. սեպտեմբերի 19-ի «Կազմակերպություններում աշխատողների սանիտարական կենցաղային սենքերի» N 2.2..8-003-12 սանիտարական կանոնները և նորմերը հաստատելու մասին թիվ 15-Ն հրաման:
12. ՇՆուԿ 3.01.01-85 (Շինարարության արտադրության կազմակերպում),
13. Երևան քաղաքի զարգացման, 2019-2023թթ. հնգամյա ծրագրեր:
14. ՀՀ վիճակագրության կոմիտե (<https://armstat.am>

Հավելվածներ

Հավելված 1. Տարածքի սեփականության իրավունքի վկայականները

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՎԿԱՅԱԿԱՆ

ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ
ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱՆՑՄԱՆ

Սույն վկայականով հաստատվում է 28 օգոստոսի 2024 թվականին գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման միասնական մատյանում կատարված անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքի պետական գրանցումը հետևյալ տվյալներով.

1. ԳՐԱՆՑՎԱԾ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՍՈՒԲՅԵԿՏ(ՆԵՐ)

«ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ԱՌԵՎՏՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԵՎԱՆ» ՓԲԸ

2. ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ԳՏՆՎԵԼՈՒ ՎԱՅՐԸ ԵՎ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ

Երևան, Կենտրոն Մ. Սարյան փողոց 22 շենք, 2 շինություն

3. ԳՐԱՆՑՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՀԻՄՔ ՀԱՆԴԻՍԱՑԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԸ

Ընկերության կանոնադրական կապիտալում անշարժ գույքի ներդրման
23/08/2024թ.ա.մ.8040 պայմանագիր

4. ՀՈՂԱՄԱՍԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ

Կադաստրային ծածկագիրը՝ 01-006-0507-0001

Մակերեսի չափը (հա)՝ 0.633272

Նպատակային նշանակությունը՝ էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի, կոմունալ ենթակառուցվածքների օբյեկտների

Գործառնական նշանակությունը կամ հողատեսքը՝ Կապի

Գրանցված իրավունքի տեսակը՝ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲԱԺՆԱՅԻՆ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՎԿԱՅԱԿԱՆ N 28082024-01-0111, գաղտնաբառ՝ WK32ETB8APA5

Փաստաթղթի իսկությունը և վավերականությունը կարող է ստուգվել Կադաստրի կոմիտեի
www.e-cadastre.am կայքէջի միջոցով

5. ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ

- 1) Նպատակային նշանակությունը՝ հասարակական
- 2) Բնութագրերը ըստ առանձին շինությունների՝

Հ/Հ	Կադաստրային ծածկագիր	Տեսակ	Մակերես	Գրանցված իրավունքի տեսակ
1	01-006-0507-0001-001-023	Վարչական շենք	6331.61 քմ	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Լրացուցիչ նշումներ և տեղեկություններ

Սեփականատերն ունի վարչական շենքի 0.633272հա հողամասի և 541.07 ընդհանուր օգտագործման տարածքների նկատմամբ 6331/15970 բաժնային սեփականության իրավունք:

Գրանցումը իրականացնող պաշտոնատար անձի անունը, ազգանունը՝ ՎԱՂԻՆԱԿ ԹԱԴԵՎՈՍՅԱՆ

Զբաղեցրած պաշտոնը՝ Անշարժ գույքի գրանցման միասնական ստորաբաժանման անշարժ գույքի ավագ ռեգիստր

ՎԿԱՅԱԿԱՆ N 28082024-01-0111, գաղտնաբառ՝ WK32ETB8APA5

Փաստաթղթի իսկությունը և վավերականությունը կարող է ստուգվել Կադաստրի կոմիտեի www.e-cadastre.am կայքէջի միջոցով

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՎԿԱՅԱԿԱՆ

ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ
ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱՆՑՄԱՆ

Սույն վկայականով հաստատվում է 27 օգոստոսի 2024 թվականին գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման միասնական մատյանում կատարված անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքի պետական գրանցումը հետևյալ տվյալներով.

1. ԳՐԱՆՑՎԱԾ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՍՈՒԲՅԵԿՏ(ՆԵՐ)

«ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ԱՌԵՎՏՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԵՎԱՆ» ՓԲԸ

2. ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ԳՏՆՎԵԼՈՒ ՎԱՅՐԸ ԵՎ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ

Երևան, Կենտրոն Սարյան փողոց 22

3. ԳՐԱՆՑՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՀԻՄՔ ՀԱՆԴԻՍԱՑԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԸ

Կադաստրային արժեքի վճարման հանձնարարական 21/08/2024թ. 272382, Ընկերության կանոնադրական կապիտալում անշարժ գույքի ներդրման պայմանագիր 23/08/2024թ. 8039

4. ՀՈՂԱՄԱՍԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ

Կադաստրային ծածկագիրը՝ 01-006-0507-0001

Մակերեսի չափը (հա)՝ 0.633272

Նպատակային նշանակությունը՝ էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի, կոմունալ ենթակառուցվածքների օբյեկտների

Գործառնական նշանակությունը կամ հողատեսքը՝ Կապի

Գրանցված իրավունքի տեսակը՝ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲԱԺՆԱՅԻՆ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՎԿԱՅԱԿԱՆ N 27082024-01-0179, գաղտնաբառ՝ F3YV1YTSDBIX

Փաստաթղթի իսկությունը և վավերականությունը կարող է ստուգվել Կադաստրի կոմիտեի www.e-cadastre.am կայքէջի միջոցով

5. ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ

- 1) Նպատակային նշանակությունը՝ հասարակական
- 2) Բնութագրերը ըստ առանձին շինությունների՝

Հ/Հ	Կադաստրային ծածկագիր	Տեսակ	Մակերես	Գրանցված իրավունքի տեսակ
1	01-006-0507-0001-001-022	Վարչական շենք	9639.12 քմ	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Լրացուցիչ նշումներ և տեղեկություններ

Սեփականատերը 0.633272 հա հողամասի և 541.07 քմ ընդհանուր օգտագործման տարածքների նկատմամբ ունի 9639/15970 բաժնեմասով բաժնային սեփականության իրավունք:

Գրանցումը իրականացնող պաշտոնատար անձի անունը, ազգանունը՝ ԱՐՄԵՆ ԽԱԼԱԹՅԱՆ

Զբաղեցրած պաշտոնը՝ Անշարժ գույքի գրանցման միասնական ստորաբաժանման անշարժ գույքի ավագ ռեգիստր

ՎԿԱՅԱԿԱՆ N 27082024-01-0179, գաղտնաբառ՝ F3YY1YTSDBIX

Փաստաթղթի իսկությունը և վավերականությունը կարող է ստուգվել Կադաստրի կոմիտեի www.e-cadastre.am կայքէջի միջոցով

Հավելված 2. Տարածքի հատակագիծը՝ կոորդինատներով

Հատակագծերի մեծ ծավալով պայմանավորված, դրանք կցվում են սույն հաշվետվությանը՝ որպես Հավելված 2՝ առանձին խտանիշքով:

Հավելված 3. Պետական ռեգիստրի քաղվածք

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ ՊԵՏԱԿԱՆ ՌԵԳԻՍՏՐ
ՔԱՂՎԱԾՔ

Իրավաբանական անձանց պետական միասնական գրանցամատյանից առ՝ 2024-12-11-ը:

«ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ԱՌԵՎՏՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԵՎԱՆ» Փակ բաժնետիրական ընկերություն (ՓԲԸ)

Գրանցման համար 264.120.1390913

Հիմնադրման տարի 2024

Գրանցման ամսաթիվ 2024-05-31

Գործունեության ժամկետ Անժամկետ

Ստեղծման եղանակ Հիմնադիր(ներ)ի որոշում

Կարգավիճակ Իրավաբանական անձի լուծարման գործընթացում գտնվելու կամ գործունեության (գոյության) դադարման մասին պետական միասնական գրանցամատյանում տեղեկություններ գրառված չեն:

Իրավաբանական անձի ծածկագիր (ՁԿԴ) 54783353

Հարկ վճարողի հաշվառման համար (ՀՎՀՀ) 08279909

Սոցիալական վճարների պարտավորությունների
անձնական հաշվի քարտի համար (Ապահովագրի
ծածկագիր) 45120913

Էլ. փոստ info@wtc-yerevan.am

Կայք -

Գտնվելու վայրը

Հասցե ԲԱՂՐԱՄՅԱՆ ՊՈՂ. 2-ՐԴ ՓԱԿՈՒՂԻ / Ե / 8 / 41 ՈՋ
ԲՆ/Տ ԱՐԱԲԿԻՐ 0033 ԵՐԵՎԱՆ ԵՐԵՎԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Հեռախոս +374 41 505956

Գործադիր մարմնի ղեկավար

Անուն Ազգանուն ԱՐՏԱՇԵՍ ՏՈՆՈՅԱՆ ՍԱՄՎԵԼԻ

Անձնագրային տվյալներ AL0502767 2023-11-15 001

Հասցե ԾԱՐԱՎ ԱՂՔՅՈՒՐԻ Փ. / Տ / 105/8 ԱՎԱՆ 0060
ԵՐԵՎԱՆ ԵՐԵՎԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Տեղեկություններ իրավահաջորդության / իրավանախորդության վերաբերյալ

Իրավանախորդ(ներ) գրառված է/են

Տեղեկությունների կանոնադրական կապիտալի չափի մասին

Կանոնադրական կապիտալի չափը ՀՀ դրամով՝ 21898520000

Պետական միասնական գրանցամատյանում կատարված փոփոխություններ

Գրանցման ամսաթիվ	Փոփոխություններ
2024-07-10	Իրական սեփականատերերի վերաբերյալ նոր խմբագրությամբ հայտարարագրի ընդունում

Քաղվածքը տրամադրող՝ ՀՀ ԱՆ իրավաբանական անձանց ռեգիստր

Քաղվածքի տրամադրման ամսաթիվ՝ 2024-12-11

2-2

**Հավելված 4. Քաղաքապետարանի կողմից նշանակված հանրային լսման
հայտարարություն և ավագանու նախնական համաձայնություն**

ԵՐԵՎԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԱՐԱՆ

ՀՀ, 0015, ք. Երևան, Արգիշտիի 1

№ 17/32541-25

« ____ » _____ 2025թ.

**«ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ԱՌԵՎՏՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԵՎԱՆ»
ՓԲԸ ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆ ԱՐՏԱՇԵՍ ՏՈՆՈՅԱՆԻՆ**
(էլ. փոստ՝ economecoeia@gmail.com)

Հարգելի՛ պարոն Տոնոյան,

Ի պատասխան Ձեր՝ 11.03.2025թ. Երևանի քաղաքապետարան առցանց ուղղած հ.
Դ-25433-25 դիմումի, տեղեկացնում եմ, որ Ձեր կողմից ներկայացված՝ Երևան քաղաքի
Կենտրոն վարչական շրջանի Սարյան փողոց հ. 22 շենք, 2 շինություն և Սարյան փողոց
հ. 22 հասցեներում գոյություն ունեցող շինությունների քանդման նախատեսվող
գործունեության վերաբերյալ առաջին հանրային լսումը տեղի կունենա ս.թ. ապրիլի 16-
ին՝ ժամը 11:00-ին Երևան քաղաքի Կենտրոն վարչական շրջանի ղեկավարի
նստավայրում (հասցե՝ Երևան, Վ. Տերյան փ. 44):

ՀԱՐԳԱՆՔՈՎ՝

**ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ
ՊԵՏԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՎՈՐ ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՏԱՐ**

ՍԻՐԱՐՓԻ ՀԱՅԿԱԶՅԱՆ

Recoverable Signature

Արտաստի
ԱՐՏԱՇԵՍ ՀԱՅԿԱԶՅԱՆ
031040598

X

Signed by: SIRARPI HAYKAZYAN 6914840598

Կատարող՝ Է. Արամյան
Բնապահպանության վարչություն
Հեռ.՝ (011)514-263

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՐԵՎԱՆ ՔԱՂԱՔԻ ԱՎԱԳԱՆԻ

20 մայիսի 2025թ.

N 353-Ա

ՈՐՈՇՈՒՄ

ԵՐԵՎԱՆ ՔԱՂԱՔԻ ԿԵՆՏՐՈՆ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆԻ ՍԱՐՅԱՆ ՓՈՂՈՑ Հ. 22 ՇԵՆՔ, 2 ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՍԱՐՅԱՆ ՓՈՂՈՑ Հ. 22 ՀԱՍՑԵՆԵՐՈՒՄ ԳՈՅՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒՆԵՑՈՂ ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՔԱՆԴՄԱՆ ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆԸ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆ ՏՐԱՄԱԴՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հիմք ընդունելով «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» օրենքի 11-րդ, 16-րդ հոդվածները և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2014 թվականի նոյեմբերի 19-ի հ. 1325-Ն որոշման հավելվածի 28-րդ կետը՝

Երևան քաղաքի ավագանին որոշում է.

1. «ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ԱՌԵՎՏՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԵՎԱՆ» ՓԲ ընկերության կողմից ներկայացված՝ Երևան քաղաքի Կենտրոն վարչական շրջանի Սարյան փողոց հ. 22 շենք, 2 շինություն և Սարյան փողոց հ. 22 հասցեներում գոյություն ունեցող շինությունների քանդման նախատեսվող գործունեության իրականացմանը տրամադրել նախնական համաձայնություն:

2. Առաջարկել Երևանի քաղաքապետին՝ սույն որոշումը, հանրային լսման արձանագրությունը, լուսանկարները կամ տեսաձայնագրությունն օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և ժամկետներում տրամադրել լիազոր մարմնին և նախաձեռնողին:

ԵՐԵՎԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏ՝

ՏԻԳՐԱՆ ԱՎԻՆՅԱՆ

2025թ. մայիսի 20
Երևան

Հավելված 5. Հանրային քննարկման արձանագրություն, մասնակիցների ցանկ և լուսանկարներ

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ք. Երևան

«16» ապրիլի 2025թ.

2025 թվականի ապրիլի 16-ին, ժամը 11:00-ին «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքով /21.06.2014թ. ՀՕ-110-Ն/ (Օրենք), ինչպես նաև ՀՀ կառավարության 19.11.2014թ. N 1325-Ն որոշման հավելվածով սահմանված կարգով, Երևան, Կենտրոն վարչական շրջանի ղեկավարի նստավայրում (հասցե՝ ք. Երևան, Վ. Տերյան փ. 44), կայացավ «ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ԱՌԵՎՏՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԵՎԱՆ» ՓԲԸ-ի կողմից ներկայացված Երևան քաղաքի Կենտրոն վարչական շրջանի Սարյան փողոց հ. 22 շենք, 2 շինություն և Սարյան փողոց հ. 22 հասցեներում գոյություն ունեցող շինությունների քանդման իրականացման նախատեսվող գործունեության վերաբերյալ առաջին հանրային լսումը:

Ներկա էին Երևանի քաղաքապետարանի, Կենտրոն վարչական շրջանի աշխատակազմի, նախաձեռնողի, նախատեսվող գործունեության շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվությունը մշակող ընկերության ներկայացուցիչները, քաղաքացիներ (մասնակիցների ցանկը՝ ստորագրություններով և լուսանկարները կցվում են արձանագրությանը):

Ելույթ ունեցան՝

Հանրային քննարկումը բացեց Երևանի քաղաքապետարանի աշխատակազմի քննապահականության վարչության գլխավոր մասնագետ, համայնքի ղեկավարի կողմից հանրային լսման համար լիազորված անձ՝ Էլյադա Արամյանը, ով ներկայացրեց հանրային լսման առարկան, նախատեսվող գործունեության վերաբերյալ հանրային քննարկման իրականացման կարգը՝ համաձայն կառավարության որոշման: Է. Արամյանը նշեց, որ հանրային քննարկման վերաբերյալ ծանուցումը կատարվել է Օրենքի և ՀՀ կառավարության որոշման պահանջներին համապատասխան և սահմանված ժամկետներում հանրային քննարկման վերաբերյալ հայտարարությունը հրապարակվել է «Առավոտ» օրաթերթի 14.03.2025 թվականի համարում, իսկ հայտարարությունը տեղադրվել է Երևանի քաղաքապետարանի և Կենտրոն վարչական շրջանի պաշտոնական կայքերում: Նշեց նաև, որ շահագրգիռ հանրության կողմից գրավոր առաջարկություններ, դիտողություններ և կարծիքներ ծանուցումից հետո 20 աշխատանքային օրվա ընթացքում քաղաքապետարան չեն ներկայացվել: Այնուհետև խոսքը փոխանցեց նախաձեռնողի ներկայացուցչին:

Նախատեսվող գործունեության շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվությունը մշակող ընկերության ներկայացուցիչ Հրանուշ Ալեքսանյանը ներկայացավ և նշեց, որ նախատեսվող գործունեության վերաբերյալ տեղեկատվությունը կներկայացնի Հրաչյա Հովհաննիսյանը, ով իրականացրել է նախագիծը, խնդրելով ներկաներին ակտիվ մասնակցել քննարկումներին և լինել հիմնավորված, ներկայացնել իրենց հարցերը, կարծիքները և դիրքորոշումները, որոնք հաշվի կառնվեն հաշվետվության մշակման ժամանակ:

Հրաչյա Հովհաննիսյանը ներկայացավ, նշելով, որ հանդիսանում է նախագծային կազմակերպության տնօրենն ու գլխավոր մասնագետը, ներկայացրեց նախատեսվող գործունեության իրականացման ընթացքը: Բանախոսը նշեց, որ իրականացվելու է Սարյան

փողոց հ. 22 շենք, 2 շինություն և Սարյան փողոց հ. 22 հասցեներում գոյություն ունեցող շինությունների քանդման աշխատանքներ, նշելով, որ շինությունները՝ 4-16 հարկանի են, 4 հարկանի շենքերը հիմնականում կարկասային շենքեր են, իսկ 16 հարկանի շենքը իրենից ներկայացնում է կարկասային շենք՝ միաձույլ, մետաղական կոշտություններով: Քանդման աշխատանքները, որոնք իրականում իրենցից ավելի շատ ապամոնտաժում են, քանի որ խոշոր քանդման աշխատանքներ չեն իրականացվելու, նախատեսվում է սկսել բարձրահարկ շենքից՝ իրականացնելով առանձին կոնստրուկցիաների ապամոնտաժում: Կողային շինությունները նախատեսվում է քանդել, քանի որ ցածրահարկ են և նրանց քանդումը չի կարող բերել լրացուցիչ խնդիրների: Քանդման և ապամոնտաժման աշխատանքները նախատեսված են իրականացնել 18 ամսվա ընթացքում՝ նկատի ունենալով, որ աշխատանքներն իրականացվելու է աշխատանքային ժամերին, ձեռքով, աղմուկից խուսափելու համար, այդ պատճառով երկար են տևելու:

Կենտրոն վարչական շրջանի աշխատակազմի քաղաքաշինության և հողօգտագործման բաժնի առաջին կարգի մասնագետ Էլեն Մանուկյանի հարցին Հրաչյա Հովհաննիսյանը պատասխանեց, որ ապամոնտաժման ենթակա շինությունները հասարակական նշանակության շինություններ են:

Ներկայացվեց նախագիծը, այնուհետև ծավալվեցին քննարկումներ:

Է. Արամյանի հարցին նախաձեռնող ընկերության ներկայացուցիչ Տիգրան Հարությունյանը պատասխանեց, որ ապամոնտաժման ենթակա է ընդհանուր թվով 6 մասնաշենք՝ ներառյալ բարձրահարկ շինությունը, որը Հայփոստի շենքն է, և ոչ բարձրահարկ շինություններ, որոնք տեղակայված են այդ բարձրահարկ մասնաշենքի շուրջը:

Կենտրոն վարչական շրջանի ղեկավարի տեղակալ Նիկոլայ Սարիբեկյանի հարցին Տիգրան Հարությունյանը պատասխանեց, որ կառուցվելիք համալիրի կոնցեպտները մշակման փուլում են գտնվում, կազմակերպության կողմից հայտարարվել է միջազգային մրցույթ, որտեղ մասնակցում են միջազգային համարում ունեցող հոչակավոր կազմակերպություններ, այս պահին ավարտին են հասցվում մրցույթի ամփոփման աշխատանքները, որի արդյունքները հետագայում կներկայացվեն նաև հանրությանը:

Քաղաքացի Լիլիթ Միդոյանը ներկայացավ, նշեց, որ ապրում է Դեմիրճյան 33 հասցեում, որը Ֆրիկի ամենավերևի փողոցն է, ներկայումս քաղաքապետարանը որոշում է կայացրել, որ Դեմիրճյանից ձախ թեքվելը փակվում է, հետևաբար Ֆրիկ փողոց մտնելու հնարավորությունները բավականին պակասում են, միայն Դեմիրճյանից պետք է մտնեն, հարցրեց՝ ինչքանով են ազդելու քանդման աշխատանքները Ֆրիկի փողոցի երթևեկության վրա, մոտակա քնակիչների վրա, ինքը ամեն օր այդ փողոցից է օգտվում: Մրցույթի մասով իրեն նույնպես հետաքրքիր է, ինչու է հիմա հանրային լսում արվում այն ժամանակ, երբ նույնիսկ չգիտեն տարածքի կոնցեպտը ինչպիսին է լինելու, ոնց են պատկերացնում, հասարակությունը պետք է վստահություն ունենա մի կառույցի հանդեպ, որն ասում է կոնցեպտ չունեն, բայց քանդեն, հետո կոնցեպտը կունենան:

Հրաչյա Հովհաննիսյանը պատասխանեց, որ շինարարության ընթացքում այնպես են կազմակերպվելու ապամոնտաժման աշխատանքները, որպեսզի երթևեկությանը չխոչընդոտի: Սարյանից բարձրացող փողոցների հատվածներում, որտեղ հիմա մեքենաներ են կայանում,

թեկուզ չի թույլատրվում, այդ հատվածներն են փակվելու, իսկ մնացած ճանապարհը բաց է լինելու մեքենաների շարժման համար՝ հավելելով, որ Ֆրիկի փողոցին քանդումը չի հասնելու:

Այնուհետև ծավալվեցին քննարկումներ բարձրացված հարցի շուրջ:

Հրաչյա Հովհաննիսյանը նշեց, որ շինարարական տեխնիկան ներսից՝ բակային տարածքից է աշխատելու, և այն չի խոչընդոտի երթևեկությանը:

Տիգրան Հարությունյանը ներկայացրեց շենքի քանդման աշխատանքների մանրամասները, նշելով, որ ապամոնտաժման աշխատանքները կատարվելու են գրեթե ձեռքով, շին.տեխնիկա չի աշխատելու, միայն շին.աղբը տեղափոխելու համար է տեխնիկա անհրաժեշտ լինելու, այսինքն ճանապարհային երթևեկությանը չի խոչընդոտելու: Շենքը հարկ հարկ ենթարկվելու է ապամոնտաժման, ջրցանման միջոցով կնվազեցվի փոշին: Շրջակա տարածքին որևէ ծանրաբեռնվածություն չեն առաջացնի:

Է. Արամյանի հարցին Տիգրան Հարությունյանը պատասխանեց, որ ապամոնտաժում են կատարելու հարկ հարկ, 16-րդ հարկից սկսած մինչև առաջին հարկը, քանդման այլ եղանակ չի կիրառվի:

Այնուհետև Տիգրան Հարությունյանն անդրադառնալով քաղաքացի Լիլիթ Միդոյանի հարցին ներկայացրեց, որ Համաշխարհային առևտրի կենտրոն (World Trade Center (WTC)) կառուցելու քաղաքաշինական կառուցապատման ծրագիրը հավանության է արժանացել ՀՀ կառավարության կողմից և այն իրականացվում է այդ նպատակով պետություն-մասնավոր համագործակցության շրջանակներում հիմնադրված «Համաշխարհային առևտրի կենտրոն Երևան» փակ բաժնետիրական ընկերության կողմից՝ հղում կատարելով ՀՀ կառավարության 2023 թվականի սեպտեմբերի 7-ի «Համաշխարհային առևտրի կենտրոն (World Trade Center (WTC)) կառուցելու քաղաքաշինական կառուցապատման ծրագրին հավանություն տալու և «Համաշխարհային առևտրի կենտրոն Երևան» փակ բաժնետիրական ընկերության հիմնադրմանը մասնակցելու մասին» N 1529-Ա որոշմանը: Պատասխանելով հարցին Տ. Հարությունյանը հավելեց, որ գործընթացները զուգահեռ են տարվում՝ քանդման իրականացման հետ մեկտեղ վերջնականացման փուլում են նաև կոնցեպտների մշակման աշխատանքները:

Հաջորդիվ ծավալվեցին քննարկումներ կապված «Համաշխարհային առևտրի կենտրոն Երևան» ՓԲԸ ստեղծման, գործունեության, համապատասխան միջազգային կառույց հանդիսացող և Նյու Յորք քաղաքում գործող «Համաշխարհային առևտրի կենտրոն ասոցիացիաներ» կազմակերպության հետ կապի հետ:

Տիգրան Հարությունյանը նշեց, որ ինչ վերաբերվում է նոր շենքի կոնցեպտին, ամբողջ աշխարհում «Համաշխարհային առևտրի կենտրոն» շենքերն իրենց ենթակառուցվածքով յուրահատուկ են և քաղաքի համայնապատկերի, տնտեսական եռուզեռի մեջ շատ կարևոր նշանակություն ունեն, ինչ վերաբերում է կառուցվելիք կոնցեպտի, ապա դրան անդրադարձ կկատարվի հետագա հանրային քննարկումների շրջանակներում, քանի որ դրանք ներկայումս քննարկման փուլում են:

Սարյան 22 հասցեում գտնվող բարձրահարկ շենքի քանդման նպատակահարմարության մասին հնչեցված հարցին ի պատասխան Հրաչյա Հովհաննիսյանը նշեց, որ կարելի է այն հնարավոր է վերակառուցել, բայց շենքի մի մասը՝ 5 հարկ ապամոնտաժելով, հարկայնությունը պակասեցնելով, որը կրեթի շենքի իրական տեսքի փոփոխմանը: Հ. Հովհաննիսյանը նշեց նաև,

որ նույնիսկ միջամտության արդյունքում շենքը ներկայիս քաղաքաշինական նորմերին չի համապատասխանի՝ նշելով, որ շենքը նախագծված է 7 բալ սեյսմակայունության հաշվարկով, իսկ Երևանը 9 բալանոց գոտի է և շենքը վերակառուցելով դժվար կլինի այն համապատասխանեցնել գործող սեյսմիկ նորմերին: Բանախոսը նշեց նաև, որ բարձրահարկ մասնաշենքը խախտումներով կառուցված շենք է, իսկ ցածրահարկերը՝ հավաքովի կոնստրուկցիաներով շենքեր են, դրանք վերակառուցելը նշանակում է նոր շենք կառուցել:

Տիգրան Հարությունյանը հավելեց, որ ի սկզբանե ծրագրի մշակման շրջանակում, քննարկվել է տարբերակներ շենքը պահպանելու նպատակով: Շենքը կառուցվել է 1975թ., ամրանները և 200 մակնիշի բետոնը որ կիրառվել են, վաղուց արդեն ժամանակավրեպ են, եթե ձեռք չտան, շենքը ինքը իրեն կքանդվի, նշելով, որ իրենց մասնագետները պնդել են, որ շենքի պահպանումը նպատակահարմար չէ:

Կենտրոն վարչական շրջանի ղեկավար Պետրոս Պետոյանի հարցին՝ փոշու հետ կապված, Հրաչյա Հովհաննիսյանը պատասխանեց, քանդման ժամանակ պարտադիր լինելու է ջրցան սարքեր և ջրցան բանվոր, որպեսզի փոշին նվազեցվի և որի վերաբերյալ նշվել է նաև քանդման նախագծային փաստաթղթում:

Պետրոս Պետոյանի հարցին, թե շենքը ինչպես է փակվելու քանդման ընթացքում, Հրաչյա Հովհաննիսյանը պատասխանեց, որ մետաղական կարկաս է հավաքվելու, փակվելու է ամբողջ հարկը, ապամոնտաժելու են, հետո իջնելու են հաջորդ հարկին, այսինքն շենքը ցանցով փակվելու են հարկ-հարկ:

Կենտրոն վարչական շրջանի ղեկավարի տեղակալ Նիկոլայ Սարիբեկյանը նշեց, որ դա հարցի լուծում չէ, փոշին տարածվելու է:

Պետրոս Պետոյանը նշեց, որ շենքը ի սկզբանե անհրաժեշտ է ամբողջությամբ փակել ցանցով, որպեսզի փոշու տարածումը կանխեն:

Է. Արամյանը ավելացրեց, որ շինարարության կազմակերպման ընթացքում անհրաժեշտ է պահպանել Երևան քաղաքի ավագանու 16.03.2012թ. «Քաղաքաշինական նորմատիվ-տեխնիկական փաստաթղթերով սահմանված նորմերի Երևանում իրականացման լրացուցիչ պայմանների կարգը սահմանելու մասին» 405-Ն որոշմամբ սահմանված պահանջները, այսինքն ամբողջությամբ շենքը կարկասով պետք է փակել, ցանցապատել, այն պարտադիր պահանջ է:

Հրանուշ Ալեքսանյանը նշեց, որ մշակվելու է ՇՄԱԳ հաշվետվություն, որտեղ ներառվելու են բոլոր այն միջոցառումները, որոնք հնարավորինս կնվազեցնեն վնասակար ազդեցությունները շրջակա միջավայրի վրա: Այնտեղ նաև նշվելու են վերահսկող մարմինները, որոնք կարող են ստուգել ընթացքը:

Պետրոս Պետոյանը նշեց, որ շենքը ի սկզբանե անհրաժեշտ է ամբողջությամբ փակել ցանցով, հարցը ընթացքը ստուգելու մասին չէ:

Տիգրան Հարությունյանը նշեց, որ առաջ են քաշվել կարևոր դիտարկումներ, որոնք հաշվի կառնվեն, հավելվ, որ ապամոնտաժումն իրականացվելու է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջների պահպանմամբ և դրանց համապատասխան:

Է. Արամյանի հարցին Հրաչյա Հովհաննիսյանը պատասխանեց, որ բարձրահարկ շենքը 30 մետրից ավել հեռավորության վրա է գտնվում մոտակա բնակելի շենք շինություններից, ցածրահարկերը՝ 8-10 մետր:

Տիգրան Հարությունյանը նշեց, որ Ֆրիկի փողոցի կողմից մոտ է գտնվում խանութը, բայց ցածրահարկերը քանդելուց հետո բավարար տարածք է բացվելու բարձրահարկին մոտենալու համար:

Քաղաքացի Լիլիթ Միդոյանը նշեց, որ Ֆրիկի փողոցի կողմից աստիճաններ կան, որտեղով մարդիկ քայլում են ուղքով:

Տիգրան Հարությունյանը պատասխանեց, որ աստիճանները փակվելու են անվտանգության տեսակետից, միայն շենքին հարակից և հետիոտնը կարող է հանգիստ քայլել փողոցի մյուս մայրեզրով, Սարյան փողոցը առհասարակ փակել չի նախատեսվում:

Քաղաքացի Լիլիթ Միդոյանը մտահոգություն հայտնեց հաշմանդամություն ունեցող, ինչպես նաև մայրերը երեխաների հետ սայլակներով ինչպես են քայլելու փողոցի այդ հատվածով:

Տիգրան Հարությունյանը պատասխանեց, որ հիմա էլ չկա նման հնարավորություն, այսինքն դա քանդման արդյունքում չի առաջանում, ինչ վերաբերվում է աստիճաններին, մի փոքր անհանգստություն կպատճառվի: Մյուս հատվածով հնարավոր է հանգիստ բարձրանալ դեպի Ֆրիկի փողոց: Շենքերի քանդման արդյունքում ապամոնտաժման ծավալը ավելի կնեղանա և անցանելիությունը ավելի հարմար կլինի քան ներկայում է: Ժամկետի մասին հարցին էլ նշեց, որ 18 ամիսն ամբողջական քանդման ժամանակն է, փոքր շենքերի քանդումը ավելի կարճ ժամանակ կտևի:

Պետրոս Պետոյանի հարցին՝ փոստի շենքի հարակից աստիճաններով բարձրանում են մտնում մայթ, գնում են դեպի Ֆրիկի փողոցը, այդ մայթը փակվելու է արդյոք քանդման ժամանակ Հրաչյա Հովհաննիսյանը պատասխանեց, որ եթե աջ կողմի մասին է խոսքը՝ այո, փակվելու է: Տիգրան Հարությունյանը պատասխանեց, որ ո՛չ Ֆրիկի փողոցի, ո՛չ մայթի փակում չի նախատեսվում, ավելին նախատեսվում է պահպանել նույնիսկ այդ հատվածում առկա ծառերը:

Այնուհետև ծավալվեցին քննարկումներ բարձրացված հարցի շուրջ:

Պետրոս Պետոյանը նշեց, որ ներկա պահին կա խնդիր Սարյան փողոցից մինչև Ֆրիկի փողոց այդ աստիճաններով բարձրանալու, Դեմիրճյանից Սարյան սակավաշարժ կարողություններով մարդկանց շարժի ապահովման հետ կապված:

Տիգրան Հարությունյանը պատասխանեց, որ նախատեսվում է նախադեպը չունեցող, դրական իմաստով, մեծ ենթակառուցվածքով շենք, հաշվի կառնվեն բոլոր մտահոգությունները, որոնք բարձրաձայնվել են, կապահովեն հետիոտնի անխափան շարժը:

Էլեն Մանուկյանի հարցին Հրաչյա Հովհաննիսյանը պատասխանեց, որ քանդման աշխատանքները թունելներին չեն անդրադառնալու, աշխատանքները դրանց չեն հասնելու:

Տիգրան Հարությունյանը պատասխանեց, որ ապամոնտաժման աշխատանքները հասնում են մինչև զրոյական կետին, ընթացքում անվտանգության տեսակետից կարող է աշխատանքային ժամերին պարբերաբար փակվել, բայց դա չի նշանակում, որ հասնում են

թունելներին: Ընդհակառակը ապամոնտաժման արդյունքում տարածքը ծավալային առումով թեթևանալու է: Շինարարության փուլում դա անկյունաքարերից մեկն է, որ ճարտարապետները պետք է ներկայացնեն նախագծեր հաշվի առնելով թունելների, Սուրբ Հովհաննես եկեղեցու առկայությունը, բոլոր նորմերը:

Քաղաքացի Ռուբեն Ռուբենյանի հարցին՝ ապամոնտաժման ժամանակ Կոնդի պատմական շենքերի քանդում լինելու է արդյոք, Տիգրան Հարությունյանը պատասխանեց, որ Կոնդ պատմամշակութային հասկացություն ընդունված է ասել, բայց որևէ իրավական ակտ այդ մասով չկա: Պատմամշակութային որևէ շինություն չկա տարածքում և քանդման ընթացքում որևէ պատմամշակութային շինություն չի քանդվելու:

Է. Արամյանի հարցին պատասխանելով Տիգրան Հարությունյանը նշեց, որ Սարյան 22 հասցեում գտնվող փոստի շենքը պատմամշակութային շինություն չի հանդիսանում:

Ծավալվեցին քննարկումներ բարձրաձայնված հարցի շուրջ:

Քաղաքացու հարցին՝ ինչով է պայմանավորված տարածքի ընտրությունը, Տիգրան Հարությունյանը պատասխանեց, որ ընտրված է այն տեղում, որտեղ առավել ընկալելի, տեսանելի, աշխույժ վայր է:

Անդրանիկ Ստեփանյանի հարցին կապված երթևեկության թողունակության ուսումնասիրություն կատարելու հետ, Տիգրան Հարությունյանը պատասխանեց, որ ներկա դրությամբ նույնպես ծանրաբեռնված է երթևեկությունը, բայց հետագայում ծրագրով ավտոկայանատեղիներ են նախատեսվելու, լուծումներ լինելու են, երթևեկության ուսումնասիրություն կատարվելու է: Բանախոսը նշեց նաև, որ տեղում շենքից բացի կառուցվելու են հասարակության համար օգտական կանաչ տարածքներով հարուստ ենթակառուցվածքներ՝ քանգարաններ, խանութներ, ցուցասրահներ, գազաթափողվների անցկացման վայր և այլն, որոնք մանրամասն նկարագրված են ՀՀ Կառավարության 1529-Ա որոշման մեջ:

Հաջորդիվ Արտաշես Տոնոյանը ներկայացավ, նշելով, որ ինքը հանդիսանում է «ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ԱՌԵՎՏՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԵՎԱՆ» ՓԲԸ-ի գլխավոր տնօրենը, ներկայացրեց հետագայում նշված տարածքում նախատեսվող ծրագրի իրականացման ընթացքը, ընկերությունները, որոնց հետ համագործակցելու են նախատեսվող ծրագրի իրականացման ընթացքում: Ա. Տոնոյանը նշեց նաև, որ կոնցեպտի հանրայնացումը պլանավորվում է ոչ ուշ քան հուլիսի 15-ը: Քանդման աշխատանքների համար են կազմակերպել լսումները, փորձելու են այնպիսի եղանակներով իրականացնել ապամոնտաժումը, որ նվազագույն անհանգստություն պատճառեն մարդկանց ու շրջակա միջավայրին:

Այնուհետև ծավալվեցին քննարկումներ հետագայում նախատեսվող շինարարության կոնցեպտների վերաբերյալ:

Քաղաքացի Կարինա Բալայանի հարցին՝ ինչու են որոշել պրոեկտը անել հենց այն տարածքում, որտեղ կան մշակութային ժառանգություն:

Արտաշես Տոնոյանը պատասխանեց, որ տարածքում պատմամշակութային հուշարձաններ գոյություն չունեն:

Այնուհետև ծավալվեցին քննարկումներ բարձրաձայնված հարցի, ինչպես նաև տարածքի ընտրության, հետագա նախատեսվող շինության հետ կապված:

Է. Արամյանը եզրափակեց հանրային լսումը, ներկայացրեց Օրենքով նախատեսված ընթացակարգը, նշելով, որ հանրային լսումից հետո 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում կկազմվի հանրային լսման արձանագրությունը, իսկ 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում հանրային լսման արձանագրությունը, տեսաձայնագրությունը կներկայացվի համայնքի ավագանուն և նախաձեռնողին:

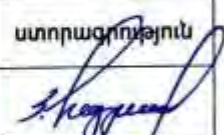
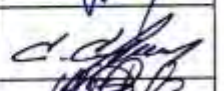
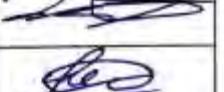
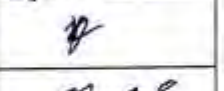
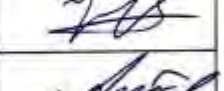
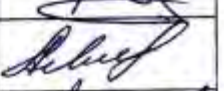
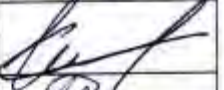
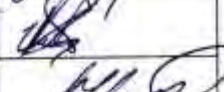
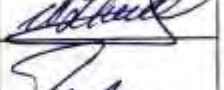
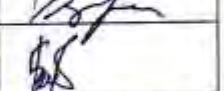
Վարող՝ Երևանի քաղաքապետարանի աշխատակազմի
Բնապահպանության վարչության
Գլխավոր մասնագետ՝ Էլլադա Արամյան

Նախաձեռնող՝
«ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ԱՌԵՎՏՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆ ԵՐԵՎԱՆ» ՓԲԸ
ներկայացուցիչ՝ Տիգրան Հարությունյան

**Հանրային լսման մասնակիցների
ՑԱՆԿ**

անուն, ազգանուն	պաշտոն	հեռախոս	ստորագրություն
Տիգրան Հարությունյան	«Համայնքային արհմիջակայության Կենտրոն ԳՊ»	099400884	
Ջուլյա Կոնստանտինովնա	«ՀՀ ԶԳՊԻ-ի մեդիա կենտրոնի ՏՀԳԻ»	093043773	
Ջուլյա Կոնստանտինովնա	ԴժԻՎ Զանգեզուր	+37493884625	
Ռոբերտ Եսայան	«Համայնքային արհմիջակայության Կենտրոն ԳՊ»	099313133	
Վերա Եսայան	ԴժԻՎ ժողովուրդ	—	
Վարդանյան Վարդան	—	—	
Ռուբեն Ռուբենյան	—	099998084	
Ռուբեն Ռուբենյան	—	095599962	
Նելսոնյան Նելսոն	ՀՀ ԶԳՊԻ-ի մեդիա կենտրոնի կազմակերպչական խումբ	—	
Դուստախյան Արթուր	—	098314475	
Արթուրյան Արթուր	ՀՀ ԶԳՊԻ-ի մեդիա կենտրոնի կազմակերպչական խումբ	—	
Զ. Զարյան Արթուր	ՀՀ ԶԳՊԻ-ի մեդիա կենտրոնի կազմակերպչական խումբ	—	
Զ. Զարյան Արթուր	ՀՀ ԶԳՊԻ-ի մեդիա կենտրոնի կազմակերպչական խումբ	09666815	
Վերա Եսայան	Զանգեզուրի շրջանային Green Rock	093355977	
Վերա Եսայան	ՋԵՕԱԿԵՆ ԵՎ ՇԵՐԱ	033095222	
Կարինե Կարամյան	ՋԵՕԱԿԵՆ ԵՎ ՇԵՐԱ	093059551	
Շիրազ Պրոյեկտ	Շիրազ Պրոյեկտ	091381971	
Շիրազ Պրոյեկտ	Хэйлэб Лабс LLC	077178083	

Springer Whiting, Zampungston

Vorgeant Jhenna u. d. C

Whiting
Diana

Springer Chausse
Whiting

Springer Jhenna Jhenna
Jhenna Jhenna Jhenna

Հավելված 6. Փորձաքննական պետական տուրքի վճարման անդորրագիր

Արդշինբանկ ՓԲԸ
Վճարման համեմարարական N250616359382000 441570_269
16/06/25 16/06/25 17:26:17 F209

Դեբիտի հաշիվ	2470097542020000 / 30202	Գումար և պրոցենտ
Վճարողի բանկ	AM24700 AM24700 Արդշինբանկ ՓԲԸ	300,000.00
Վճարողի ՍՍՀ կամ անվանում	*ՀԱՄԱՅՆԱՐՀ. ՍՈՒՎՏՐԻ ԿԵՆՏ.ԵՐԵՎԱՆ*ՓԲԸ	
ՀՎՀՀՀՀՀ	0808279909	
Հիմնական պարտ ՍՍՀ կամ անվանում	*ՀԱՄԱՅՆԱՐՀ. ՍՈՒՎՏՐԻ ԿԵՆՏ.ԵՐԵՎԱՆ*ՓԲԸ	
Հիմնական պարտ ՀՎՀՀՀՀՀ	08279909	
Կրեդիտի հաշիվ	900005000198	AMD
Ստացող (Շահառուի) բանկ	AM90000 ՀՀ Էկոնոմ. և վ. ֆինանս. նախարարություն	
Ստացողի (Շահառուի) ՍՍՀ կամ անվանում	Երջակա միջավայրի վրա ազդեցության փո	
Ստացողի (Շահառուի) ՀԾՀ		
Գումարը և պրոցենտ բանկում	Երեք հարյուր հազար ՀՀ դրամ	
Վճարման նպատակ	*Երևան, Կենտրոն Մ. Սարյան փողոց 222 ենթ. 2 շինություն և Երևան, Կենտրոն Սարյան փողոց 22 հասցեներում գոյություն ունեցող շինությունների քանդում	
Միջնորդավճար	0.00	
Շահառուին վճարման	16/06/25	

Կ.Տ. Վճարողի 1. _____
ստորագրություն 2. _____

Կանտարողի ստորագրություն @ ՍՍՀ

